

Årsredovisning 2022

Datum

2023-02-22

Dnr

22FMV8286-1

Regeringen (Försvarsdepartementet)
103 33 Stockholm

FMV tjänsteställe, handläggare
Ledningsstab SAMO, Cecilia Sköld Kordelius

Årsredovisning för 2022

Huvuddokument och 3 hemliga bilagor.

Kopia till

Regeringskansliet (Finansdepartementet)
Ekonomistyrningsverket
Riksdagens utredningstjänst
Riksrevisionen
Statskontoret
Försvarsmakten
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Totalförsvarets forskningsinstitut

Arkiv (original)

Årsredovisning 2022

Datum

2023-02-22

Dnr

22FMV8286-1

ÅRSREDOVISNING 2022 för Försvarets materielverk

Innehållsförteckning

Generaldirektören har ordet	4
1. FMV i korthet	6
1.1 Organisation.....	7
1.2 Inriktning och mål.....	7
Resultatredovisning	8
2. Sammanfattning av verksamhetsåret 2022	8
3. Förhållanden av väsentlig betydelse	10
3.1 Stärkt förmåga genom tillväxt	11
3.1.1 Försvarsmaktens militära råd inför fortsatta politiska överväganden	11
3.2 FMV:s Kris- och krigsstab.....	12
3.4 Covid-19-pandemins påverkan på myndigheten.....	13
3.5 Nato.....	14
4. Forskning och utveckling.....	15
5. Materieförsörjningsprinciper	16
6. Planering och utvecklade metoder för materielinvesteringar	17
Investeringsplanen.....	17
Tillämpad Realisering av Investeringsplanen (TRIP).....	17
6.1 Risker i materieförsörjningen	18
7. Jämställdhetsintegrering i materieförsörjningen	19
8. Materieförsörjning.....	19
8.1 Armémateriel.....	20
8.2 Marinmateriel	22
8.3 Flygmateriel.....	24
8.4 Ledningssystemmateriel	26
8.5 Logistik.....	28
8.6 Vidmakthållandetjänster och övrig avgiftsfinansierad verksamhet	29
8.6.1 Vidmakthållande av materiel och anläggningar inom ap. 1:1.3	30
8.6.2 Anskaffning av materiel och anläggningar inom ap. 1:3.2.....	30
8.7 Kommersiellt arbete, affärsmässighet och transparens.....	31
8.8 Åtgärder för att förebygga korruption och jäv	33
8.9 Miljö- och hållbarhetsarbete	34
8.9.1 Miljökrav i upphandling	34
8.9.2 Minskade utsläpp från tjänsteresor	35
9. Analys och samlad bedömning av årets materieförsörjning.....	36
9.1 Beställningar från Försvarsmakten och beställningar till industrin	36
9.1.1 FMV:s totala kundorderstock	37

9.1.2 Kund- och leverantörsorderstock för anslagspost 1:3.1	37
9.2 Materielleveranser inom anslagspost 1:3.1	40
9.3 Samlad bedömning av materieförsörjningen	42
10. Tillgänglighet och beredskap	43
10.1 Beredskapsplanering	44
10.2 En anpassad materielanskaffning under höjd beredskap.....	44
11. Internationellt materielsamarbete och exportstödjande verksamhet	45
11.1 Internationellt materielsamarbete	45
11.1.1 EU-relaterad verksamhet	46
11.1.2 Europeiska försvarsindustriprogrammet (EDIDP) och Europeiska försvarsfonden (EDF)	47
11.1.3 Permanenta strukturerade samarbetet (Pesco).....	47
11.2 Exportstödjande verksamhet	47
11.2.1 Exportstödsuppdrag.....	48
12. Certifiering av IT-säkerhet i produkter.....	49
13. Tillsynsverksamhet inom säkerhetsskyddsområdet	49
14. Inspektionen för cybersäkerhetscertifiering.....	50
15. Utveckling av FMV:s IT-landskap.....	50
16. Informationssäkerhet.....	51
17. Medarbetare och arbetsmiljö	51
17.1 Attrahera.....	52
17.2 Rekrytering och avgång.....	52
17.3 Utveckla och behålla kompetens	54
17.3.1 Utbildning och utveckling av medarbetare.....	55
17.3.2 Chefsutveckling.....	55
17.4 Mångfald och jämställdhet.....	55
17.5 Arbetsmiljö och hälsa	56
17.6 Sjukfrånvaro	56
18. Finansiell utveckling.....	57
18.1 FMV:s förvaltningskostnad	57
18.2 Fördelning av intäkter och kostnader på kundansvarsområden och övrig verksamhet	58
18.3 Avgiftsbelagd verksamhet.....	60
19. Ekonomisk redovisning	62
19.1 Sammanställning av väsentliga uppgifter.....	62
19.2 Resultaträkning.....	63
19.3 Balansräkning.....	64
19.4 Anslagsredovisning	66
19.5 Finansieringsanalys.....	68

Årsredovisning 2022

Datum

2023-02-22

Dnr

22FMV8286-1

Sida

3 (94)

19.6 Redovisningsprinciper.....	69
Allmänt.....	69
19.7 Noter till resultaträkningen.....	72
19.8 Noter till balansräkningen.....	74
19.9 Noter till anslagsredovisningen.....	81
19.10 Noter till Finansieringsanalysen.....	82
20. Myndighetens ledning.....	84
20.1 Verksledningen.....	84
20.2 Styrelsen.....	84
21. Intern styrning och kontroll.....	85
21.1 Hantering av väsentliga risker.....	85
21.2 Internrevisionens rekommendationer.....	86
21.3 Åtgärdande av brister från år 2020 samt andra identifierade avvikelser och förbättringsområden.....	86
22. Bilagor.....	89
23. Beslut om årsredovisningen.....	90
24. Sökregister återrapporteringskrav 2022.....	91

Generaldirektören har ordet

Rysslands anfallskrig mot Ukraina utgör en brytpunkt för svensk och europeisk säkerhet. Kriget har fått genomgripande effekter på svensk försvars- och säkerhetspolitik med ansökan om medlemskap i Nato, militärt stöd till Ukraina och politisk ambition att öka försvarsanslagen till två procent av BNP för att stärka Sveriges försvarsförmåga. Detta har sammantaget präglat FMV:s verksamhet under året.

Med utgångspunkt i tidigare försvarspolitiska inriktningar har FMV gått från åtstramning till tillväxt och ställt om verksamheten för att möta de nya förutsättningarna i en ny och utmanande tid. Till den redan planerade produktionsökningen för 2022 har lagts ytterligare beställningar till följd av kriget, för att stärka Försvarsmaktens förmåga och säkerställa tillgången till viss materiel. Vi har vidtagit åtgärder enligt en alternativ produktionsplan och prioriterat materiel som Försvarsmakten tidigt är i behov av. FMV har stöttat regeringen och Försvarsmaktens åtgärder med anledning av kriget genom omfattande beredningsarbete. Redan innan Rysslands angrepp den 24 februari aktiverade FMV sin kris- och krigsstab och säkerhetsskyddsarbetet har anpassats löpande utifrån rådande hotbild. Alltmedan den ordinarie verksamheten har bedrivits med stor intensitet.

Den planerade ökningen av försvarsanslagen innebär att FMV:s omslutning fördubblas fram till 2026. För att klara det måste tempot i materielanskaffningar höjas ytterligare. Tidsfaktorn måste få större genomslag i våra arbetsprocesser och på vilka krav som ställs på materiel och leverantörer. Arbetet med att korta ledtider och förenkla rutiner har intensifierats under 2022 och kommer att fortgå i nära samarbete med Försvarsmakten. Vi har också gett förslag till regeringen på åtgärder för ökad flexibilitet i syfte att skynda på materielanskaffningen.

FMV har under året lagt beställningar till industrin för ett värde av 36,4 miljarder kronor, en ökning med 95 procent från året innan. Det handlar dels om planerade beställningar enligt Försvarsbeslut 2020. Dels beställningar som gjorts av ammunition och annan mängdmateriel efter beslut om utökade medel för materielanskaffning under 2022 till följd av kriget i Ukraina. Återanskaffning har också skett av pansarvärnsrobot 57, NLAW som beställts i samverkan med Storbritannien och Finland. FMV hade också ledartröjan i en unik upphandling inom det internationella bandvagnsprojektet CATV. För svenskt behov handlar det om anskaffning av cirka 350-450 bandvagnar.

Betydande leveranser till Försvarsmakten har också skett som bidrar till att höja Försvarsmaktens förmåga. Leveranser av Luftvärnssystem 103 (Patriot) har påskyndats och är i princip färdiglevererat. Renoverade stridsvagnar och stridsfordon har levererats liksom ett stort antal lastbilar och terrängbilar. Även betydande mängder personlig utrustning har levererats. Korvetterna HMS Gävle och HMS Sundsvall togs emot av marinen efter halvtidsmodifiering och inom undervattensområdet levererades Torpedsystem 47 som avsevärt stärker förmågan till ubåtsjakt. Flygvapnet har fått leverans av bland annat funktionsuppgradering av JAS 39 Gripen C/D.

Leveransindex för 2022 uppgår till 97. Ökningen från 79 året innan kan bland annat härledas till tidigarelagda leveranser. Den samlade bedömningen av materielförsörjningen ger därmed vid handen att 2022 var ett exceptionellt år där FMV, i samverkan med våra leverantörer, har svarat upp mot de ökade kraven och bidragit till att stärka Sveriges försvarsförmåga.

FMV:s internationella arbete har intensifierats med anledning av det pågående kriget i Europa. För att förbereda myndighetens verksamhet inför Natomedlemskapet har en omfattande analys genomförts där kunskap och erfarenhet har inhämtats från flera länder i vårt närområde. Som "Invitee" i Nato fick Sverige under hösten full tillgång till Natos Conference of National Armaments Directors (CNAD) och dess huvudgrupper. Därmed kunde Sverige delta fullt ut vid två CNAD-möten under hösten 2022. Sverige har också deltagit i USA-ledda Ukraine Defense Contact Group, som koordinerar försvarsmaterieldonationer och relaterat stöd till Ukraina. Kriget har påverkat den Europeiska försvarsbyrån (EDA) tydligt, med flertalet tillkommande möten. Samarbetet mellan EU och Nato har förstärkts och förhandlingarna av ett administrativt avtal mellan EDA och USA har skyndats på.

Det bilaterala samarbetet med USA, Storbritannien, Nederländerna och Tyskland har fortsatt varit prioriterat för FMV liksom det pågående fördjupade samarbetet mellan Sverige och Finland (FISE).

Under året har verksamheten inom ramen för exportstöd tagit fart efter pandemin. De strategiska exportprojekten omfattat stridsflyg, artilleri, stridsfordon och ubåtssystem. Nämda beställningar av pansarvärnsrobot 57 och CATV tillsammans med Tyskland och Storbritannien liksom samarbeten kring CV90 med Slovakien och Tjeckien är andra tongivande exempel på exportstödande verksamhet.

Beredskapsarbetet har intensifierats under 2022 i samverkan med Försvarsmakten och andra berörda aktörer för att bygga upp en god förmåga vid fredstida kriser och höjd beredskap. Implementering av prioriterade åtgärder enligt handlingsplanen för tillgänglighet och beredskap har fortsatt parallellt med att beredskapsplanverket har uppdaterats. Utbildning och övningsinsatser har genomförts för att möta ökade krav i såväl normalläge i grundberedskap som i höjd beredskap. Vidare har FMV tillsammans med Försvarsmakten och utvalda leverantörer övat att leveranser kan ske enligt den alternativa produktionsplanen. Anpassningen av verksamheten under året har gett viktiga erfarenheter och visar sammantaget att FMV har förmåga att agera vid ett försämrat säkerhetsläge.

Avslutningsvis är det med bekländhet som jag tar del av rapporteringen från Ukraina och Rysslands provocerade angrepp. Viljan att stärka Sveriges försvar och samtidigt hjälpa Ukraina och bidra går som ett raster genom FMV och dess medarbetare. Det märks då man ser tillbaka på vad myndigheten åstadkommit och levererat under året.

1. FMV i korthet

Försvarets materielverk (FMV) är en myndighet under Förvarsdepartementet. FMV har regeringens uppgift att upphandla och leverera materiel och tjänster till Försvarmakten. FMV ska bidra till att försvara Sverige genom att i samarbete med Försvarmakten utforma, upphandla och tillhandahålla materiel som möter Försvarmaktens operativa behov. FMV utför även liknande tjänster till andra kunder inom myndighetens ansvarsområde.

FMV:s huvudsakliga uppgifter och ansvarsområden framgår av förordning (2007:854) med instruktion för Försvarets materielverk där det bland annat framgår att FMV ska

- i enlighet med Försvarmaktens investeringsplan och uppdrag ansvara för upphandling av sådana varor, tjänster och byggtreprenader inom materielförsörjningsområdet som inte omfattas av Försvarmaktens upphandlingsansvar enligt förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten.
- biträda Försvarmakten i planeringen av materiel- och logistikförsörjningen, med materielsystemkunskap och med stöd i samband med att varor destrueras och kasseras.
- biträda Försvarmakten med kompetens när det gäller vidmakthållande och upphandling.
- ta hänsyn till de särskilt brådskande förhållanden som kan uppkomma vid höjd beredskap och mobilisering samt i fredstid när Sveriges territoriella integritet ska hävdas.
- när det är relevant, säkerställa att de varor och tjänster som myndigheten upphandlar, är ändamålsenligt utformade för kvinnor och män.
- bedriva exportstödjande verksamhet inom försvarssektorn och, efter särskilt bemyndigande från regeringen, företräda staten vid förhandlingar och ingående av internationella överenskommelser som avser försäljning eller upplåtelse av materiel och tillhörande tjänster. I detta ingår att bidra till försvarets materielförsörjning och dess operativa förmåga eller i övrigt vara till nytta för svensk försvars- och säkerhetspolitik.
- samordna och genomföra förhandlingar mellan stödberättigade aktörer, berörda myndigheter och medlemsstater i Europeiska unionen i frågor som rör Europeiska försvarsfonden.
- tillhandahålla ett nationellt certifieringsorgan för IT-säkerhet i produkter och system.
- vara patentorgan för de myndigheter som hör till Förvarsdepartementet och handlägga ärenden som rör immaterialrättsliga frågor.

FMV är även nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering sedan regeringens beslut 28 juni 2021.

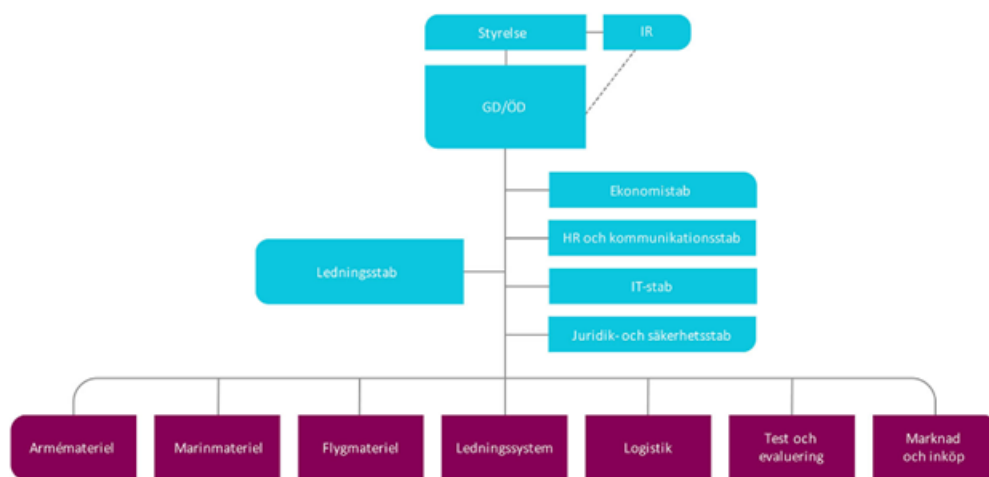
I FMV:s regleringsbrev anges myndighetens mål och uppdrag samt finansiering. FMV disponerar ett förvaltningsanslag, 1:11 *Försvarets materielverk*, för myndighetens kostnader av både verksamhet och medarbetare. FMV disponerar även anslag 1.3 *Anskaffning av materiel och anläggningar*, anslagspost 1 *Leverantörsutgifter för leveranser*, som ska finansiera anskaffningsutgifterna för de materielinvesteringar som upphandlas från industrin. Delar av FMV:s verksamhet finansieras också via avgiftsintäkter. Framförallt rör detta FMV:s tjänster till Försvarmakten samt övriga kunder, bland annat inom vidmakthållande, export respektive verifiering och validering, men även exportstöd och certifiering.

1.1 Organisation

FMV är en styrelseledd myndighet. Styrelsens uppgift är att inför regeringen ytterst ansvara för verksamheten. Generaldirektören ansvarar för den löpande verksamheten inom förvaltning och produktion enligt styrelsens direktiv och riktlinjer. Generaldirektören leder FMV:s verksamhet med stöd av direkt underställda chefer och utgör på regeringens uppdrag även Sveriges försvarsmaterieldirektör, National Armament Director (NAD).

FMV:s organisation 2022 illustreras i Figur 1 nedan.

FMV har under året genomfört stegvisa förändringar i organisationen. Från 1 januari 2022 organiserades Sveriges Certifieringsorgan för IT-säkerhet (CSEC) inom Ledningsstaben för att möta kravet på oberoende relativt Inspektionen för cybersäkerhetscertifiering (ICC) som är organiserad inom Juridik- och säkerhetsstaben. Vid samma tidpunkt genomfördes mindre justeringar i organisationen inom verksamhetsområde (VerkO) Flygmateriel efter en intern utvärdering avseende inordnandet av organisationen GRIPEN i verksamheten den 1 januari 2021.

FMV står inför en stor tillväxt vilket även påverkat FMV:s organisation under året. För att möta och omhänderta behovet av tillväxt har organisationen vid verksamhetsområdena Armémateriel, Logistik samt Marknad och inköp tillförts ytterligare organisationsenheter den 1 mars 2022. Vid Ledningsstaben har ytterligare en organisationsenhet tillförts den 1 april 2022 och vid verksamhetsområde Flygmateriel har ytterligare organisationsenheter tillförts den 1 juli 2022.

Den 1 juni 2022 infördes mindre justeringar i organisationen vid verksamhetsområde Test och evaluering samt vid IT-staben.

1.2 Inriktning och mål

Totalförsvarsbeslutet för perioden 2021–2025, och därtill kompletterande beslut, är utgångspunkten för statens åtgärder inom försvarsområdet och tydliggör de initiativ och satsningar för en ökad försvarsförmåga som är särskilt viktiga för FMV att arbeta med under den period som beslutet avser.¹

¹ Prop. 2020/21:30.

FMV bidrar till det övergripande målet för totalförsvaret och målet för det militära försvaret genom att arbeta i enlighet med instruktionen, det årliga regleringsbrevet och genomföra den utveckling som myndigheten identifierat genom FMV:s fem interna mål. FMV:s fem mål gäller fram till 2025 och ska inrikta verksamheten och bidra till att myndigheten uppnår de mål som regeringen har fastställt i det årliga regleringsbrevet och de mål och ambitioner som återfinns totalförvarsbeslutet för perioden 2021–2025.

FMV:s fem mål är att:

- FMV är efterfrågat av Försvarmakten för vår professionalitet och vår förmåga att leverera
- FMV kännetecknas av framåtanda och effektivitet
- FMV har stolta och engagerade medarbetare
- FMV har en kombination av kvalificerade kompetenser som gör oss framgångsrika
- FMV är en attraktiv arbetsplats

FMV har under 2022 genomfört flertalet aktiviteter i syfte att uppfylla målen år 2025. Myndigheten bedömer att framdriften mot målen följer beslutad verksamhetsplan, men att några avvikelser finns. Huvudsaklig orsak till avvikelserna är rådande omvärldsläge med avseende på kriget i Ukraina samt beslutade och planerade ekonomiska tillskott till det militära försvaret.

Resultatredovisning

2. Sammanfattning av verksamhetsåret 2022

FMV:s materielförsörjning ska säkerställa stora delar av Försvarmaktens behov av materiel och tjänster, vilket i sin tur bidrar till att krigsförbanden kan utföra sina uppgifter. Året har präglats av flera historiska händelser, Rysslands invasion av Ukraina, den svenska regeringens beslut om att ansöka om medlemskap i Nato och regeringens beslut om att det militära försvaret ska nå och bibehålla en anslagsnivå som motsvarar två procent av BNP. För att svara upp mot Försvarmaktens behov och det förändrade omvärldsläget har FMV under året accelererat materielanskaffningen och även vidtagit ett flertal åtgärder för att effektivt kunna leverera försvarsmateriel och tjänster i såväl fred, kris och krig.

Årets höga produktionstakt har resulterat i ökade leveranser till Försvarmakten jämfört med 2021. FMV:s leveransindex, som mäter hur stor andel av planerade materielleveranser som har levererats till Försvarmakten under året, visar på ett högre resultat jämfört med föregående år. Leveransindexets värde för 2022 är 97, jämfört med 79 för 2021. Antalet kontrakt till industrin har ökat och jämfört med 2020 nästan fördubblats, vilket visar på en ökad produktionstakt i verksamheten. Antalet beställningar som FMV lägger till industrin har inte ökat i samma omfattning. Skillnaden mellan beställningar från Försvarmakten och beställningar som FMV lägger till industrin bedöms dock minska under resterande del av perioden för innevarande totalförvarsbeslut.

Under året har FMV genomfört ett flertal betydande leveranser och beställningar till Försvarmakten av vilka några nämns nedan. Inom armémateriel har det avancerade luftförsvarssystemet Luftvärnssystem 103 (Patriot) levererats. Systemet, som tillförs Försvarmaktens luftvärnsbataljoner, klarar att bekämpa mycket snabba ballistiska missiler, kryssningsrobotar och flygplan. Återanskaffning av pansarvärnsrobot 57 (NLAW), som används

för bekämpning av moderna stridsfordon, genomförs i samverkan med Storbritannien och Finland. Dessutom överlämnades den 48:e och sista ARCHER-pjäsen till Försvarsmakten.

Efter renovering har 19 stridsvagnar, fem bärgningsbandvagnar och 87 Stridsfordon 90 levererats till Försvarsmakten. Cirka 450 lastbilar har också levererats liksom ett sjuttioal terrängbilar och ett tjugotal stridsvagnstransportpångsvagnar. Utöver detta har FMV även levererat drygt 60 lätta terrängbilar och 100 snöskotrar under året. Dessutom har produktion av 50 Funktionspansarbandvagn 90 samt ytterligare 20 nya Granatkastarbandvagn 90 beställts. Inom det internationella bandvagnsprojektet CATV planeras anskaffning av cirka 350 - 450 bandvagnar för svenskt behov och beställning till industrin har tecknats. Dessutom har omfattande beställningar av ammunition och annan mängdmateriel gjorts under året.

FMV har även överlämnat korvetterna HMS Sundsvall och HMS Gävle till Försvarsmakten och samtidigt slutlevererat det nya korvettsystemet typ Gävle. Korvetterna har genomgått omfattande modernisering och kontroller som stärker fartygens förmåga inom undervattensstrid. Inom undervattensområdet levererades också Torpedsystem 47 till Försvarsmakten. Torped 47 är femte generationens lätta torped utvecklad i Sverige och ersätter den idag operativa Torped 45. Det nya torpedsystemet kommer att användas av de svenska ubåtarna och av Visbykorvetterna, men kan även användas på helikoptrar.

På flygområdet har beslutet att vidareutveckla och drifhålla två parallella versioner av Gripen-systemet, JAS 39C/D och JAS 39E, inneburit att ökad ambition på stridsflygsområdet.

FMV har tecknat avtal med Saab om förmågehöjning och säkerställande av tillgänglighet för flygsystemet Gripen C/D till mitten av 2030-talet. Under året har FMV levererat en funktionsuppgradering av JAS 39C/D i syfte att bibehålla interoperabilitet. FMV har dessutom tecknat kontrakt för ny luftburen stridslednings- och luftbevakningsplattform benämnd S106. Plattformen är en vidareutveckling av Saab:s GlobalEye vilket innebär att den är anpassad för svenska försvarsuppgifter och internationell samverkan.

På logistikområdet genomfördes under året en gemensam nordisk upphandling av stridsuniformssystemet Nordic Combat Uniform System (NCU). Upphandlingen sker inom ramen för det nordiska försvarssamarbetet NORDEFECO där Norge, Danmark, Finland och Sverige ingår. Det nya uniformssystemet har utformats för att vara modern, funktionellt och flexibelt och för att tillgodose soldaternas behov i de nordiska klimatförhållandena. Dessutom har kroppsskydd som är speciellt utvecklat för kvinnor (Kroppsskydd 23D) beställts och levererats till Försvarsmakten.

På ledningssystemområdet har de så kallade Länk 16 JTRS-terminalerna överlämnats till Försvarsmakten, som kan beskrivas som nya generationens taktiska datalänk för luft- och sjöläget. Länk 16 används inom hela Försvarsmakten och finns installerat på flygplan, luftvärn och fartyg, som till exempel JAS 39, Luftvärnssystem 103 (Patriot) och Visbykorvetterna.

FMV:s utökade ekonomiska ram har medfört flera anskaffningar som, med hänsyn till kriget i Ukraina, har prioriterats avseende tid och volym. Exempel på anskaffningar som prioriterats är granatkastarpansarbandvagnar, splitterskyddade fordon, lastbilar, kvalificerad ammunition, mörkerutrustning, drivmedelsmateriel och kroppsskydd. FMV har även, som ombud till Försvarsmakten, genomfört prioriterade åtgärder som bl.a. rört livstidsförlängning av stridsbåtar samt anskaffning av ammunition, reservdelar, sjukvårdsmateriel och personlig utrustning.

Det finns många omständigheter som sammantaget påverkar FMV:s leveranser och resultat. I likhet med föregående år har verksamheten påverkats av komponent- och råvarubrister som i sin tur har orsakat förseningar i leveranser till Försvarsmakten inom samtliga materielområden och leveranskategorier. Omvärldsläget har även påverkat förutsättningarna att kunna teckna kontrakt med leverantörer vid uppstart av ny produktion. FMV har under året arbetat proaktivt tillsammans med leverantörer och med Försvarsmakten för att minimera risker för leveransförseningar. Trots det förebyggande arbetet bedömer FMV att identifierade förseningsorsaker kommer fortsatt att påverka även kommande års leveranser. Exempel på försenade leveranser till nästkommande år är bland annat signalspaningsfartyget HMS Artemis, lastbilar och fordon samt olika delar av stridsflygsområdet.

Rysslands invasion av Ukraina innebar att FMV intensifierade arbetet med att utveckla beredskapsområdet för att förbättra förmåga att hantera myndighetens uppgifter vid fredstida kriser samt inför och vid höjd beredskap. Arbetet sker i samverkan med Försvarsmakten och andra berörda aktörer. Tidigt under året etablerades FMV:s Kris- och krigsstab (KKS), ett samordnings- och beredningsstöd för särskilda händelser som kräver myndighetsövergripande hantering. Flera åtgärder har också vidtagits för att för att öka robustheten för säker kommunikation i FMV:s informationssystem. FMV har även genomfört flera utbildningar och övningsinsatser, bl.a. övningar av leveranser enligt den alternativa produktionsplanen (APP). Med anledning av det försämrade omvärldsläget och ökad hotnivå inom cyberområdet har FMV under 2022 också stärkt myndighetens IT-säkerhet, både genom att säkerställa en korrekt tillämpning av de rutiner, avtal och processer som finns samt genom att tillföra nya säkerhetsfunktioner.

Ett svenskt Nato-medlemskap påverkar FMV på många sätt, bland annat genom en ökning av FMV:s internationella verksamhet jämfört med föregående år. Den svenska ansökan om Nato-medlemskap har även medfört ett större fokus på relationen mellan EU och Nato. Under våren 2022 identifierade myndigheten av vilka åtgärder som behöver vidtas för att förbereda och anpassa FMV:s verksamhet inför Natomedlemskapet. Exempelvis kommer säkerhetsskyddsområdet att anpassas till Natos processer och krav, FMV ska bemanna olika kommittéer och arbetsgrupper i Natos organisation och förstärka arbetet med standardisering och Government Quality Assurance (GQA). Beslut fattades också om inrättandet av en särskild Nato-koordineringsfunktion inom FMV.

FMV:s förmåga att uppfylla sitt uppdrag under en tid av kraftig tillväxt är till stor del avhängigt myndighetens resurser i form av kompetens. Under 2022 genomfördes 416 nyanställningar, med en nettotillväxt på 221 personer. Kommande års tillväxt innebär att FMV har ett stort fokus på säkerställa att verksamheten har tillgång till medarbetare med rätt kompetens. För att nå tillväxtmålen har FMV under året tagit fram en kompetensförsörjningsstrategi med tillhörande handlingsplan. Arbetet med att attrahera och rekrytera nya medarbetare och utveckla och behålla befintliga har fortsatt mycket hög prioritet.

3. Förhållanden av väsentlig betydelse

Av förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska FMV i årsredovisningen även lämna information om andra förhållanden av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning av verksamheten. Resultatet av vad FMV bedömer som förhållanden av väsentlig betydelse redovisas i detta avsnitt.

3.1 Stärkt förmåga genom tillväxt

Under året har regeringen vidtagit flertalet åtgärder med anledning av kriget i Ukraina. Åtgärderna har i stor omfattning påverkat FMV:s verksamhet. Regeringen gav den 10 februari 2022 FMV i uppdrag att redovisa åtgärder med hänsyn till det förändrade omvärldsläget.² Därefter gav regeringen, den 7 mars 2022, Försvarmakten i uppdrag att redovisa åtgärder som kan vidtas under 2022 för att stärka den operativa förmågan ytterligare.³ Försvarmakten redovisade uppdraget efter samråd med FMV.⁴ Den 16 mars 2022 nådde Försvarsberedningen en överenskommelse om det militära och civila försvaret. Regeringen lämnade den 25 mars en ändringsbudget till riksdagen med ytterligare 0,5 miljarder kronor för materielanskaffning under 2022 för anslagsposten 1:3.1 samt utökad beställningsbemyndigande på samma anslagspost på 24,6 miljarder kronor. Riksdagen fastställde ändringsbudgeten enligt regeringens förslag den 7 april.

Med utgångspunkt i ändringsbudgeten ändrades även FMV:s regleringsbrev med därtill utökad ekonomisk ram. I syfte att tillfälligt minska normala ledtider mellan FMV som upphandlande myndighet och dess leverantörer överlämnade FMV en hemställan till Försvarmakten om att få nyttja en prioriterad metod för anskaffning på anslagspost 1:3.1. Metoden innebar att Försvarmakten genom ett samlingsbeslut gav FMV mandat att teckna kontrakt med leverantörer. Försvarmakten bejakade denna hemställan.

Ändringsbudgeten har inneburit att flera nyanskaffningar än vad som ursprungligen planerades har påbörjats av FMV under 2022. Med hänsyn till kriget i Ukraina har dessa prioriterats avseende tid och volym. Materiel som bland annat har prioriterats inom anslagspost 1:3.1 är granatkastarpansarbandvagnar, splitterskyddade fordon, lastbilar, kvalificerad ammunition, mörkerutrustning, drivmedelsmateriel och kroppsskydd. FMV har även, på uppdrag av Försvarmakten, genomfört prioriterade åtgärder inom anslagsposterna 1:1.3 respektive 1:3.2 såsom livstidsförlängning av stridsbåtar samt anskaffning av ammunition, reservdelar, sjukvårdsmateriel och personlig utrustning.

FMV beskriver arbetet med att omsätta de ekonomiska förstärkningarna under året till kontrakt till industrin i kapitel 9.

3.1.1 Försvarmaktens militära råd inför fortsatta politiska överväganden

I samband med arbetet med ovanstående förstärkningar fick Försvarmakten i uppdrag av regeringen att föreslå anslagsökningar för det militära försvaret i för att nå, och sedan bibehålla, en anslagsnivå som motsvarar två procent av bruttonationalprodukten (BNP) för det militära försvaret.

FMV deltog i arbetet tillsammans med Försvarmakten och lämnade ett yttrande över Försvarmaktens redovisning. I yttrandet konstaterade FMV att myndigheten behöver erhålla beställningar från Försvarmakten redan från och med 2023 för att leveranser av materiel ska ske i tid. Andra viktiga förutsättningar som FMV lyfte i sitt yttrande var behovet av fortsatt effektivisering av arbetssätt mellan Försvarmakten och FMV samt fortsatt behov av flexibilitet i finansiella villkor, så som anslagssparande och anslagskredit motsvarande de som gäller för 2022. FMV bedömde även att anslag 1:11 *Försvarets materielverk* behöver ökad finansiering från och med

² Fö2022/00146.

³ Fö2022/00316.

⁴ Fö2022/00324.

2023 för att kunna omhänderta Försvarmaktens behov av ökad materielanskaffning och öka FMV:s förmåga i höjd beredskap.

Den 19 maj gavs därefter Försvarmakten ett kompletterande regeringsuppdrag att planera för att anslagen till det militära försvaret når två procent av BNP senast år 2028 med redovisning senast den 1 november 2022. Samtidigt fick både Försvarmakten och FMV⁵ i uppdrag att inkomma med kompletterande budgetunderlag för 2023 med redovisning senast den 9 juni 2022.⁶ I arbetet med kompletteringen av budgetunderlaget lämnade FMV även stöd till Försvarmakten i sitt arbete med en justerad investeringsplan.

Den 1 november lämnade Försvarmakten underlag till Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) för fortsatta politiska ställningstaganden, vilket innefattar en betydande utökning avseende anskaffning av materiel. FMV bedömde, i sitt yttrande på Försvarmaktens underlag för fortsatta politiska ställningstaganden, att underlaget är genomförbart. Samtidigt lyfte FMV ett antal områden som myndigheten anser är viktiga förutsättningar för att tillväxten ska vara genomförbar.⁷

Dessa områden avser bland annat behovet av långsiktiga, stabila planeringsförutsättningar hos FMV och Försvarmakten, behov av tidiga beslut, behov av ökad flexibilitet för att kunna optimera anskaffningen och att anpassa verksamheten utifrån det försämrade omvärldsläget genom till exempel möjlighet till ett högre anslagssparande och en högre anslagskredit, behov av intern personell tillväxt från och med 2023 samt effektiva och ändamålsenliga processer och arbetssätt inom FMV, men även mellan myndigheterna, riksdag och regering.

FMV lyfte särskilt behovet av att utveckla det myndighetsgemensamma arbetssättet inom ramen för vidmakthållandeverksamheten som finansieras av anslagspost 1:1.3. Detta möjliggör både realisering av de föreslagna volymerna inom anskaffning av materiel på anslagspost 1:3.1, med genomförandet av efterfrågad verksamhet inom vidmakthållande.

I likhet med Försvarmakten lyfte FMV även vikten av att riksdagens och regeringens beslutsfattande bör fokusera på centrala strategiska vägvalsfrågor. Delegerade beslutsmandat bör ske inom flera områden för att säkerställa att rätt beslut fattas på rätt nivå. FMV anser att detta förhållande även gäller inom myndigheten, men också mellan Försvarmakten och FMV. Eftersom FMV är en av flera aktörer i materielförsörjningskedjan betonade FMV även försvarsindustrins kapacitet och roll i den materiella tillväxten samt myndighetens behov av att samverka och optimera efterfrågad produktion med andra länder i syfte att industrin ska kunna hantera den volym av materiel som efterfrågas.

3.2 FMV:s Kris- och krigsstab

FMV ska ta hänsyn till de särskilt brådskande förhållanden som kan uppkomma vid höjd beredskap och mobilisering samt i fredstid när Sveriges territoriella integritet ska hävdas. Med anledning av det säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde och Europa med fokus på då pågående konflikt i och omkring Ukraina aktiverade myndigheten den 21 januari 2022 FMV:s Kris- och krigsstab (KKS).

⁵ Fö2022/00125 (delvis), Fö2022/00237 (delvis), Fö2022/00273 (delvis).

⁶ 21FMV5667-8:1.

⁷ 22FMV6334-7.

KKS utgör ett samordnings- och beredningsstöd för särskilda händelser som kräver myndighetsövergripande hantering. Syftet är att möjliggöra snabba beslut utifrån en gemensam lägesuppfattning samt för att kunna delge en samlad kommunikation internt och externt. KKS huvudsakliga uppgift är att upprätthålla en lägesbild genom nära samverkan med Försvarmakten och andra aktörer inom totalförsvaret. Utifrån lägesbilden analyserar KKS eventuell påverkan på myndighetens verksamhet och produktionsförutsättningar samt utarbetar rekommendationer och beslutsunderlag till verksledningen för ställningstagande.

Åtgärder som har genomförts under året innefattar exempelvis insatser för att förbättra robustheten för IT-systemen och skärpt informationssäkerhet på bredden, anskaffning av system för säker kommunikation mellan FMV, försvarsindustrin och Försvarmakten samt förberedelser för utlokalisering av nyckelpersonal till Försvarmaktens försvarsgrensstaber. FMV höjde under våren och sommaren beredskapen för ett antal medarbetare inom samtliga organisatoriska delar av myndigheten för att snabbt kunna påbörja beredning till stöd för verksledningen samt till stöd för Försvarmakten.

KKS genomförde under året två utbildningar för samtliga FMV:s chefer. Utbildningarna omfattade information om totalförsvaret, FMV:s roll och uppdrag, omvärldsläget och hotbild samt KKS uppgifter och genomförda aktiviteter. Utbildningarna har resulterat i ökad förståelse för FMV:s beredskapsarbete och myndighetens chefer står nu bättre rustade för att driva beredskapsarbetet.

Utöver detta inledde KKS ett arbete med att identifiera kritiska leverantörer och kompetenser inom industrin vilka är nödvändiga för att FMV ska kunna leverera materiel och tjänster till Försvarmakten. Frågeställningen har varit hur dessa kritiska kompetenser ska kunna säkerställas under höjd beredskap. FMV har påbörjat dialoger med flertalet av de leverantörer som identifierats i arbetet och vidtagit åtgärder för att dessa leverantörer ska kunna planera sin personal genom att genomföra disponibilitetskontroller hos Totalförsvarets plikt- och prövningsverk. Utöver detta påbörjade KKS dialog om tillgång till tjänster och service, exempelvis elförsörjning samt vatten- och avloppsförsörjning som ska tillhandahållas av andra myndigheter inom totalförsvaret. Arbetet har skett i nära samverkan med bland annat Försvarmakten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Totalförsvarets plikt- och prövningsverk.

En översyn av myndighetens produktion initierades för att möta förändrade behov hos Försvarmakten. Utgångspunkten för arbetet var den alternativa produktionsplanen (APP). Resultatet av översynen blev en gemensam lista med uppdrag med Försvarmaktens behov och FMV bedömde därefter produktionsmöjligheterna för att möta behovet.

FMV:s bedömning är att vidtagna åtgärder sammantaget medfört en betydande höjning av FMV:s beredskap. FMV har fortsatt en god bild av det säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde och Europa och vad det innebär för myndigheten både vad gäller behov av åtgärder för att stärka den egna beredskapen och för att myndigheten ska kunna utgöra ett relevant stöd till Försvarmakten.

3.4 Covid-19-pandemins påverkan på myndigheten

I början av januari 2022 fattade FMV beslut om att förlänga riktlinjerna för hemarbete till och med 20 mars. Bakgrunden till beslutet var återigen en ökad spridning av covid-19 i samhället. Riktlinjerna innebar att endast arbetsuppgifter som var verksamhetskritiska och inte kunde utföras vid senare tillfälle fick genomföras på arbetsplatsen. När regeringen den 3 februari 2022 meddelade att restriktionerna i samhället relaterade till pandemin skulle tas bort från och med den 9 februari upphävdes beslutet om hemarbete och en successiv återgång till arbetsplatsen påbörjades. I

samband med detta fattades även beslut om att avveckla Analysgrupp Corona (AG Corona) som sedan mars 2020 samordnat FMV:s åtgärder med anledning av pandemin. AG Coronas arbete och slutsatser sammanfattades i en slutrapport i juni 2022.

Av rapporten framkom bland annat att de åtgärder som FMV vidtog under pandemin syftade till att minska smittspridningen i samhället, skydda FMV:s medarbetare och samtidigt upprätthålla kritisk produktion och verksamhet. Under pandemin har FMV på eget initiativ även stöttat civilsamhället, framförallt Socialstyrelsen, med upphandling av exempelvis skyddsmateriel till sjukvården och på så sätt bidragit till mål 3 i Agenda 2030 för att främja god hälsa och välbefinnande. Av rapporten framkom även att myndighetens arbete på många sätt varit framgångsrikt. FMV klarade i stort att upprätthålla sin verksamhet och påverkan på materielproduktionen blev begränsad även om vissa leveranser försenades.

Det har dock funnits svårigheter under perioden. Påfrestningen har varit stor för personalen utifrån både ett ergonomiskt och psykosocialt perspektiv. En särskild utmaning har varit att ta emot ny personal samtidigt som FMV befunnit sig mitt i en stark tillväxtfas med 600 nyanställningar under pandemin.

Utifrån att FMV löpande under pandemin identifierat lärdomar och åtgärdsbehov samt omsatt dessa i praktisk handling bedömer FMV att myndigheten idag har ett bättre utgångsläge för att möta både oförutsedda händelser och ett förändrat omvärldsläge.

3.5 Nato

Efter Sveriges ansökan om medlemskap i Nordatlantiska fördragsorganisationen (Nato) 18 maj 2022 beslutade FMV:s generaldirektör att konsekvenserna snarast skulle analyseras i syfte att identifiera vilka åtgärder som behöver vidtas för att förbereda och anpassa myndighetens verksamhet inför Natomedlemskapet. En myndighetsgemensam analys- och koordineringsgrupp (KGNA) organiserades till stöd för analysarbetet.

FMV har samverkat med Försvarsmakten bland annat inom ramen för det kompletterande regeringsuppdrag med anledning av Sveriges ansökan om medlemskap i Nato som gavs till Försvarsmakten den 22 juni 2022.⁸

I juni besökte FMV det norska Försvarsdepartementet i syfte att öka kunskapen om Nato. Ett särskilt samordningsmöte har även hållits med Finland. Besök har under hösten 2022 genomförts tillsammans med Finland i Estland, Lettland och Nederländerna i syfte att ta del av deras erfarenheter av Natomedlemskapet. FMV har även, tillsammans med Finland, tagit del av Danmarks erfarenheter av deras Natomedlemskap.

FMV:s initiala analys visar att ett medlemskap kommer att påverka FMV:s roll som materiel- och teknikförsörjande myndighet till Försvarsmakten på flera sätt och visar på behov av ökade arbetsinsatser och resurser som följd.⁹ Exempelvis bedömer FMV att myndighetens deltagande i kommittéer och arbetsgrupper kommer öka i omfattning. Detsamma gäller interaktionen med för myndigheten särskilt viktiga delar i Natos organisation. Detta omfattar Nato Support and Procurement Organisation (NSPO) och NATO Communications and Information Organization (NCIO). Analysen visar även på en stor påverkan på FMV:s uppdrag gällande standardisering och Government Quality Assurance (GQA). För att svara upp mot myndighetens mål att leverera materiel och tjänster i tid, med rätt kvalitet och till rätt kostnad har FMV under 2022 fortsatt

⁸ Fö2022/00125, 00262.

⁹ 22FMV4056-19.

arbetet med uppbyggnaden av en central GQA-funktion och har initierat en analys av myndighetens samlade kvalitetsarbete.

FMV bedömer även att säkerhetsskyddsområdet kommer att påverkas när Sverige får status som allierad. FMV behöver göra analyser av anpassningsbehov till Natos processer och krav, eventuella åtgärder kan därefter i förekommande fall vidtas. Miljö och hållbarhet, informationshantering och juridik är andra områden som påverkas. FMV:s IT-infrastruktur behöver utökas med vissa nya system. FMV behöver även stärka sina personella resurser för att kunna stationera personal till Natostrukturen.

FMV bedömer vidare att behovet av nationell samordning inför och under Natomedlemskapet är stort, såväl med Regeringskansliet som med andra myndigheter. Inte minst gäller detta fortsatt med Försvarsmakten där FMV sedan halvårsskiftet 2022 deltar i olika samordningsgrupper.

Av det initiala analysarbetet har det framkommit frågor som kräver ytterligare kunskapsinhämtning och analys samt åtgärder. Arbete med dessa pågår fortsatt inom FMV i den särskilda Natokoordineringsfunktionen.

4. Forskning och utveckling

Forskning och utveckling (FoU) är en förutsättning för att Försvarsmakten ska kunna upprätthålla sin operativa förmåga samt trygga tillgången till integritetskritisk kunskap och strategisk kompetens i Sverige. Behovet av kunskapsutveckling inom olika områden konkretiseras via Försvarsmaktens FoU-beställningar till FMV och omsätts i verksamhet vid FMV och dess leverantörer, där den dels bidrar till att utveckla den tekniska kompetensen, dels till att nya tekniska möjligheter identifieras och integreras i de system som sedermera utvecklas och anskaffas.

Under 2022 har FoU-verksamheten förstärkts ekonomiskt, vilket är ett viktigt bidrag till att stärka den tekniska kompetensen vid FMV. Resultaten från FoU-verksamheten nyttjas till exempel som starkt validerings-, verifierings- och kravställningsförmåga. Exempelvis har ny mätutrustning, som utvecklats inom området Sensorer och Signaturanpassning, under året använts för att validera att materielleveranser till Försvarsmakten uppfyller specifikationskraven.

Den tekniska kompetensutvecklingen inom FMV är viktig även för den omvärldsbevakning som möjliggörs av FoU-verksamheten. Under 2022 publicerades tekniska prognoser avseende rymd- och halvledarteknik. Vidare fortsatte produktionen av ett månatligt nyhetsbrev avseende ny teknik. Omvärldsbevakning bedrevs också genom svensk medverkan i internationella FoU-samarbeten. Under 2022 bedrevs 14 sådana samarbeten med FMV-deltagande inom European Defense Agency Capability Technology Areas (EDA CapTech). Inom Nato Science and Technology Organization (STO) deltog FMV likt föregående år i fem av sju paneler.

Nya tekniska möjligheter som identifieras inom FoU-verksamheten nyttiggörs på en rad olika sätt i övrig verksamhet. Ett exempel är säkerställandet av inhemsk nationell förmåga avseende kritiska komponenter inom sprängämnen och krut där viktiga framsteg gjorts under året. Ett annat exempel från det gångna året är det fortsatta arbetet med att utveckla galliumnitridteknik för framtida tillämpning inom radar och telekrig.

Genom ökad civil-militär samverkan stärks FMV:s förmåga att integrera ny teknik i kommande system. FMV har under 2022 fortsatt utvecklingen av formerna för civil-militär samverkan exempelvis genom att föra en dialog med Vinnova samt genom att bjuda in forskningsinstitutet RISE att presentera sin verksamhet. Inom ramen för Militärt innovationsprogram har teknikdagar

under konceptet TechDays som återkommande arrangemang etablerats under året med två genomförda TechDays.

Ett viktigt steg för ökat nyttiggörande av FoU-resultat togs under året genom att det program för materielutveckling och demonstratorer som förbereddes under 2021 startades med ett antal projekt inom olika områden.

Utöver den FoU som Försvarmakten beställer av FMV, beställer också FMV olika typer av stöd från Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI). Detta är ett sätt att nyttja resultat från tidigare genomförd FoU-verksamhet. Stödet kan exempelvis utgöras av FOI:s deltagande vid företagsbesök, framtagning av upphandlingsunderlag eller utvärdering av anbud. Det kan också handla om utveckling av scenarier, deltagande i systemarbete eller genomförande av simuleringar. FOI:s utrustning och kompetens används också för att verifiera att anskaffad utrustning uppfyller ställda krav.

FMV:s samlade bedömning inom forsknings- och teknikutvecklingsverksamheten är att resultaten från den FoU som beställs från Försvarmakten i hög grad används i verksamheten men det finns utmaningar i att få tillgång till personal med rätt kompetens som kan utveckla verksamheten och tillgängliggöra resultaten inom materielproduktionen. Den långsiktiga FoU-verksamheten måste även konkurrera med det kraftiga fokus på tillväxten i närtid som föreligger. Den finansiella förstärkningen inom området som planeras fram till och med år 2025 ger därmed stora möjligheter till fortsatt utveckling av teknisk kompetens inom FMV.

Vidare bedömer FMV att myndigheten har stor nytta av stödet som beställs från FOI. Forskningsinstitutets tekniska kompetens är efterfrågad inom den anskaffande verksamheten.

5. Materieförsörjningsprinciper

Enligt gällande materieförsörjningsprinciper ska materieförsörjning i första hand ske genom vidmakthållande och uppgradering av befintlig materiel, i andra hand genom anskaffning av befintlig och beprövad materiel och i tredje hand genom utveckling av ny materiel.

Regeringen har därutöver i totalförvarsbeslutet konstaterat att det i tillämpningen av materieförsörjningsprinciperna är nödvändigt att även beakta ökat fokus på nationellt försvar och försvar mot väpnat angrepp, kraven på försörjningstrygghet, väsentliga säkerhetsintressen och förändrade internationella förutsättningar. Den senaste tidens omvärldsutveckling har accentuerat detta än mer.

Under året har också utredningen om en ny Materieförsörjningsstrategi (SOU 2022:24) lagt fram sitt betänkande. De tidigare materieförsörjningsprinciperna har i förslaget ersatts av ett övergripande mål för materieförsörjningen och för att uppnå målet definieras ett antal generella aktiviteter. I FMV:s remissvar till betänkandet om ny Materieförsörjningsstrategi konstaterade FMV att den föreslagna strategin ligger i linje med hur FMV bedriver sin verksamhet och med de resonemang som förevarit i myndigheten de senaste åren vad gäller exempelvis försörjningstrygghet och internationellt samarbete. FMV ansåg därmed att den föreslagna materieförsörjningsstrategin är ändamålsenlig och kan användas i sin nuvarande form.

Vidare har regeringen betonat vikten av att anskaffning av materiel måste anpassas efter tillgängliga medel, det vill säga design to cost. FMV implementerar design to cost vid beställningar där så har varit möjligt och lämpligt. Dessa perspektiv har FMV arbetat med under året men med hänsyn till ökad produktionstakt och omvärldsutvecklingen under 2022 har fokus riktats än mer på att materiel ska levereras i rätt tid till Försvarmakten vilket är i linje med principen om att minska

antalet nationella särkrav. Tidsaspekten har varit i fokus i dialogerna med Försvarmakten, internt inom FMV samt i dialoger med leverantörerna då avtal ska tecknas.

För att lyckas med den materiella tillväxten kommande år ser FMV ett behov av att minimera antalet nationella särkrav vid anskaffning av försvarsmateriel. FMV bedömer i detta sammanhang att en stor del av den materiel som planeras för anskaffning på kort till medellång sikt, innan år 2030, behöver anskaffas från redan färdigutvecklad materiel.

6. Planering och utvecklade metoder för materielinvesteringar

Sedan 2019 och i enlighet med uppdrag från regeringen har FMV i samarbete med Försvarmakten arbetat med att utveckla den finansiella styrningen och resultatstyrningen samt den ekonomiska rapporteringen och resultatredovisningen till regeringen. Ekonomistyrningsverket (ESV) har även bidragit till utvecklingsarbetet och bistått både FMV och Försvarmakten med stöd i enlighet med regeringsuppdraget.¹⁰ I oktober avrapporterade FMV uppdraget till regeringen och av FMV:s slutredovisning framgick att FMV bedömde att stödet från ESV har lett till att kvaliteten på den ekonomiska redovisningen i både myndighetens budgetunderlag och årsredovisning har ökat.¹¹ I detta kapitel beskrivs exempel på utvecklingsarbete som har genomförts under 2022 och som FMV bedömer har bidragit till en ökad effektivitet i myndighetens planerings- och uppföljningsprocess.

Investeringsplanen

FMV och Försvarmakten har under året fortsatt den myndighetsgemensamma översynen av planering och uppföljning inom materieförsörjningsprocessen. Myndigheterna har arbetat med att öka investeringsplanens genomförbarhet under året. Detta har skett bland annat genom att FMV på Försvarmaktens uppdrag tagit fram en grundplan för anslagsposten 1:3.1 som ingångsvärde till kommande investeringsplan. Myndigheterna planerar ett fortsatt arbete där målbilden är att till Försvarmakten kunna lämna underlag för uppdrag i enlighet med investeringsplanens ekonomi. Arbetet fortsätter med att förenkla, effektivisera och tydliggöra respektive myndighets ansvar utifrån givna ansvarsförhållanden.

FMV har under året implementerat en överenskommelse som ingåtts med Försvarmakten avseende den förutsättningsskapande verksamheten, benämnd FSSV. Fram till 2022 har denna verksamhet finansierats genom beställningar inom Försvarmaktens anslagspost 1:3.2 *Anskaffning av materiel och anläggningar*. Verksamheten inom FSSV omfattar flera materieförsörjningsrelaterade uppgifter som FMV utför på uppdrag av Försvarmakten, till exempel kompetensförsörjning, infrastruktur och funktioner för att säkra stöd och leveranser till Försvarmakten.

Överenskommelsen innebär att respektive uppgift numera kommer att finansieras med utgångspunkt från respektive myndighets anslag, anslagets villkor och ansvarsfördelningen mellan myndigheterna. I samband med ingången av år 2023 kommer begreppet FSSV att upphöra. Myndigheterna har anpassat finansieringen till den gällande finansiella styrmodellen.

Tillämpad Realisering av Investeringsplanen (TRIP)

TRIP är en uppföljningsmetod som nyttjas av både FMV och Försvarmakten i myndigheternas realiserbarhetsbedömning samt prognostisering av planerade uppdrag utifrån beslutad investeringsplan. FMV ansvarar för metoden som är transparent och fungerar väl. TRIP har under

¹⁰ Fö2021/00264 (delvis), Fö2022/00232 (delvis) och Fö2022/00903 (delvis).

¹¹ 22FMV2725-1.

2022 varit helt integrerad del i myndighetens produktionsuppföljningar och vid motsvarande avstämningar som genomförs med Försvarmakten.

Från och med 2022 har TRIP omfattat alla uppdrag och samtliga anslagsposter inom materielanskaffning och vidmakthållande. Ansvariga chefer redovisar genom TRIP-metoden en bedömning av eventuella framtida avvikelser, samt om stöd behövs från högre nivåer för att tidigt korrigera avvikelserna. TRIP har liksom tidigare år påvisat att det finns tydliga risker inom ett antal områden, vilket ger underlag för att förändra dessa förhållanden utifrån tilldelat ansvar. Exempel på risker som FMV identifierat under året är att det saknas personal inom vissa områden och att framtagande av Försvarmaktens målsättningsunderlag för materielsystem inte alltid följer ursprunglig tidsplan.

6.1 Risker i materieförsörjningen

FMV behöver kontinuerligt hantera ett flertal risker som kan påverka materiel- och logistikförsörjningen. Övergripande kan riskerna delas in i interna och externa risker. Med interna risker avses i detta fall risker som finns hos både Försvarmakten och FMV, exempelvis kompetens eller kapacitet för att ta fram de underlag som krävs innan en industribeställning kan läggas av FMV. De externa riskerna hänförs till leverantörernas förmåga att leverera det som är avtalat. Risker i detta avseende kan vara försenade leveranser, finansiella risker i form av fördyring eller förskjutning av ekonomiskt utfall, att förmågekrav inte kan nås eller en kombination av dessa tre. Ju tidigare och med ju bättre precision dessa risker kan förutses, desto tidigare kan alla aktörer förbereda och vidta åtgärder för att minska både sannolikheten och förebygga konsekvenserna för att en risk inträffar.

Utifrån detta samverkar FMV löpande med Försvarmakten angående bedömningar av risker. FMV lämnar underlag över risker som grund till Försvarmaktens planering, bland annat i samband med inlämnande av budgetunderlag.

FMV arbetar med uppföljning av produktionen där avvikelser och risk för avvikelser är en stående analysfråga. Genom uppföljningen identifierar FMV och Försvarmakten risker i ett tidigt skede och kan omhänderta dem. Omfattningen av risker har förändrats under de senaste åren. Detta har skett genom den komponentbrist som uppstod i samband med covid-19-pandemin och som fortfarande skapar osäkerheter inom materieförsörjningen. Under 2022 har kriget i Ukraina förändrat försvarsmaterielmarknaden då många länder nu samtidigt ökar sina materielanskaffningar, vilket även det skapar brist och ökade priser.

Även makroekonomin har förändrats mycket och det innebär att de finansiella riskerna har ökat. Det höjda ränteläget och försämrade valutakurser relativt den svenska kronan innebär nu påverkan för såväl beställda och planerade uppdrag där detta får konsekvenser för pågående investeringsplanering. Det är för närvarande svårt att bedöma den fortsatta utvecklingen rörande detta. FMV genomför ett utvecklingsarbete angående hantering av de finansiella riskerna i samråd med Försvarmakten för att kunna omhänderta denna påverkan och den fortsatt osäkra utvecklingen.

FMV har under hösten i samband med arbetet att lämna stöd till Försvarmakten inför överbefälhavarens militära råd, som lämnades till regeringen den 1 november 2022, på ett mer fördjupat sätt analyserat och bedömt risker för fördyringar på grund av valuta, index och räntor och hur dessa ska hanteras i förhållande till befintlig leverantörsorderstock och FMV:s anslag 1:3.1 *Leverantörsutgifter för leveranser*. FMV har även tagit fram en ekonomihandbok som stöd för verksamheten gällande bland annat risk.

FMV bedömer att myndigheten har behov av snabba och tidiga beslut för att tidigt komma till produktion inom områden där fler länder är intresserade. Detta användes under 2022 inom de områden där regeringen beslutade om en ekonomisk ambitionsökning för att stärka Försvarsmaktens förmåga. Vidare har fokus varit på att undvika särkrav på materielen. Det bidrar till snabbare leveranser och minskade kostnader.

Under 2022 har FMV påbörjat ett arbete med att analysera behovet av tekniska koncept för att bidra till långsiktig stabilitet och därmed större säkerhet i framtida leveranser. Analysen är baserad på en sammanställning avseende behov av tekniskt konceptarbete under investeringsplanens tolvårsperiod som redovisats för såväl bibehållen som ändrad förmåga. Behoven har sammanställts utifrån stridskraftvisa analyser och förslag på de mest prioriterade tekniska koncepten utifrån existerande livscykelplaner och den långsiktiga behovsöversikten som sträcker sig tio år bortom 2033. Den övergripande analysen är levererad till Försvarsmakten som underlag till fortsatt avvägningsarbete.

I syfte att minska riskerna avseende teknisk samfunktion på högre systemnivåer har utmaningarna med koordinerad och kontinuerlig utveckling identifierats. Till exempel har FMV genomfört arbete inom sensorområdet med att koordinera anskaffningar av sensorer i samfunktion med transmissions- och kommunikationssystem samt med relevanta funktioner inom specifika ledningsstödsystem.

Sammantaget har FMV och Försvarsmakten under 2022 haft en ökad dialog kring risker i materielförsörjningen bland annat i samband med framtagning av budgetunderlag och Försvarsmaktens råd inför politiska ställningstaganden. Slutsatser från detta arbete har bland annat beaktats i samband med framtagning av kommande investeringsplan. Myndigheterna kommer att fortsätta arbetet och formalisera metoden för detta arbete.

7. Jämställdhetsintegrering i materielförsörjningen

Integration av humanfaktorer (HFI) är ett systematiskt arbetssätt för att anskaffa tekniska system som stärker människans förmåga, oavsett kön. Detta är ett sätt för myndigheten att säkerställa att de varor och tjänster som myndigheten upphandlar är ändamålsenligt utformade för kvinnor och män. Genom ett aktivt arbete med humanfaktorer i myndighetens anskaffningar bidrar FMV till ökad jämställdhet enligt mål 5 i Agenda 2030.

En viktig del i FMV:s strävan att utveckla det systematiska arbetssättet för användbarhet och HFI är intern kompetensutveckling. E-utbildningen ”Användbarhet i fokus” lanserades i januari 2021 och har varit obligatorisk sedan dess för berörda medarbetare. Under 2022 har 133 medarbetare genomfört utbildningen av totalt 493 genomförda sedan lanseringen vilket visar på behov även efter lanseringsåret. Liksom föregående år har även en halvdags introduktion av områdena miljö, systemsäkerhet, informationssäkerhet, användbarhet och konfigurationsledning erbjudits nyanställda vid fyra tillfällen under året.

FMV:s bedömning är att myndigheten har ett fortsatt behov av utbildning inom området för att säkerställa att jämställdhetsintegrering i materielförsörjningen sker på ett strukturerat sätt.

8. Materielförsörjning

FMV levererar både materiel och tjänster i materielförsörjningen inom 1:3.1 *Leverantörsutgifter för leveranser* och 1:11.4 *Direkta utgifter i materiellansaffningen samt tjänster* inom 1:3.2 *Anskaffning av materiel och anläggningar* och 1:1.3 *Vidmakthållande av materiel och anläggningar*.

I avsnittet redovisas resultat inom ramen för områdena armémateriel, flygmateriel, marinmateriel, ledningssystemmateriel och logistik. Genom att dela in verksamheten utifrån dessa områden redovisas resultatet i sin helhet, det vill säga även provverksamhet och den upphandlande verksamheten ingår i redovisningen. Detaljerad redovisning av större materielobjekt framgår av bilaga 1.

8.1 Armémateriel

Under 2022 har omfattande produktion genomförts, framförallt genom realisering av beslutet att tidigarelägga leveranser till Försvarsmakten under 2022. Utöver detta har omfattande beredning och planering genomförts för att anskaffa och leverera materiel.

De internationella samarbetena har löpt på enligt plan. FMV har återupptagit kontakterna efter pandemin och åter börjat genomföra regelbundna möten med USA Senior Cooperative Forum – Army (SCF-A), december 2021 och Tyskland Permanent Working Group (PWG), mars 2022. Arbetet med att starta regelbundna möten med Storbritannien och Danmark har återupptagits.

Renovering av Stridsvagn 122- och Stridsfordon 90-systemen har pågått sedan 2016. Under 2022 har 19 stridsvagnar 122, fyra bärgningsbandvagnar och 87 Stridsfordon 90 levererats till Försvarsmakten. På grund av komponent- och resursbrist vid Försvarsmaktens markverkstäder har FMV levererat 19 av planerade 29 stridsvagnar under 2022. Avvikelsen medförde inte några betydande konsekvenser för Försvarsmaktens verksamhet.

Under 2022 har produktion av 50 Funktionspansarbandvagn 90 samt ytterligare 20 nya Granatkastarbandvagn 90 beställts. Anbudsinfordran för beställning av ytterligare 20 nya Granatkastarbandvagn 90 har skickats till leverantören inför kontraktering direkt efter årsskiftet.

Anskaffning av ytterligare bandvagnar sker i två spår. Dels genom att Sverige beställer ledningsbandvagnar för Försvarsmaktens kortsiktiga behov, dels genom det internationella samarbetsprojektet CATV (Collaborative All Terrain Vehicle).

Inom CATV-projektet planeras anskaffning av cirka 350 - 450 bandvagnar för svenskt behov. Projektet sker mellan Tyskland, Storbritannien och Sverige där FMV är upphandlande myndighet. Under 2022 lämnade Nederländerna projektet vilket medför att gemensamma kostnader kommer delas på tre länder istället för fyra. Under 2022 har ett projektavtal mellan länderna signerats och beställning till industrin tecknats.

Under 2022 har Sverige anslutit sig till ett internationellt samarbete avseende utveckling av ett nytt pansarterrängbilsystem – CAVS (Common Armored Vehicle system). I samarbetet ingår Finland och Lettland där Finland är ledande nation. Under året har en beställning till industrin tecknats för tre testvagnar med utrustning.

Leveranser av materielen till Luftvärnssystem 103 (Patriot) har skett löpande till FMV och under året har leverans skett av de tre återstående eldenheterna. Överlämningen till Försvarsmakten sker därefter löpande. Försvarsmaktens luftvärnsbataljoner kommer att utrustas med Luftvärnssystem 103 fram till 2025 då systemet ska ha full operativ förmåga. Den 48:e ARCHER-pjäsen överlämnades till Försvarsmakten under hösten. Det innebär att samtliga beställda pjäser har levererats.

Under året har FMV levererat 329 lastbilar till Försvarmakten och nya ramavtal har upphandlats för fordonstypen då tidigare ramavtal löpte ut under våren. FMV har kontrakterat 450 lastbilar för leverans 2023.

Leveranser har gjorts av 64 terränglastbilar och tolv Stridsvagnstransportpångsvagnar till Försvarmakten. Nya avrop tecknades och omfattar 48 terränglastbilar och 30 Stridsvagnstransportpångsvagnar för leveranser under 2024-2025. Utöver detta har FMV även levererat 64 lätta terrängbilar och 100 snöskotrar under året.

FMV har tecknat ramavtal gällande ansiktsskydd och har hanterat över 150 fullmakter för att andra myndigheter, regioner, kommuner och räddningstjänster ska ha möjlighet att göra avrop på avtalet. Både FOI och Strålsäkerhetsmyndigheten har fått leveranser under året inom ramen för avtalet. Försvarmakten har fått leveranser av 6 000 ansiktsskydd.

Under föregående år påbörjades anskaffning av fjärrmanövrerade luftfartygssystem till hemvärnet, (HvRPAS) i syfte att ge hemvärnsförbanden en ökad förmåga att stridsspana på plutons- och gruppnivå. FMV har under året genomfört utvärderingar av olika system inför anskaffningen av HvRPAS och även levererat ett tjugotal system till Försvarmakten för att möjliggöra instruktörsutbildning på dessa.

Under året har FMV levererat materiel för att kunna genomföra utbildning på Ledningssystem (LSS) Mark till fyra förband inom Försvarmakten.¹² FMV har därtill installerat, driftsatt och verifierat ett motoriserat skyttekompani samt två pansarbataljoner.

Samarbetet med Finland för gemensam anskaffning av eldhandvapen har fördjupats. Ett avtal har ingåtts för semi-automatiskt prickskyttegevär, avtal för anskaffning av övriga eldhandvapen har slutits, förhandlingar med industrin har genomförts.

Inom ramen för utökad pansarvärnsförmåga har samarbetet med Frankrike fortsatt för utveckling av pansarvärnsrobot MMP. Under året har även Memorandum of Understanding (MoU)-förhandlingar slutförts. En större skjutkampanj genomfördes under hösten vilket gav viktiga ingångsvärden för slutlig kravställning inför beställning av serie. Skjutningarna genomfördes med deltagare från svensk och fransk industri, FMV, FOI, Försvarmakten samt Direction générale de l'armement (DGA) och Section technique de l'Armée de terre (STAT) från Frankrike.

Återanskaffning av pansarvärnsrobot 57, NLAW har beställts. Beställningen har samordnats med Storbritannien och Finland.

Vidare har arbetet med omsättning av granatgevärssystemet har fortsatt. En ceremoniell överlämning av Granatgevär 18 genomfördes vid Arméns utbildningsdag. Leveranser av ny spränggranat har påbörjats.

Parallellt med nya beställningar har leveranser av kaliberbunden- och specialammunition skett kontinuerligt under året.

Amfibieflytbro till en och en halv brigad har beställts.

Nyttjande av provresurser i verksamheten

Inom projektet Nytt eldhandvapen har tester av nya vapen genomförts under 2022. System som provats är prickskyttegevär, skarpskyttegevär och automatkarbiner i både kaliber 5,56 mm och 7,62

¹² Livgardet, Skaraborgs regemente, Försvarmaktens tekniska skola och Luftstridsskolan.

mm. Testerna har genomförts kopplat till funktion tillsammans med svensk ammunition. I samband med detta har erfarenheter delats med Finland.

Inom Luftvärnssystem 103 (Patriot) har det under 2022 genomförts fortsatta tester och kontroller av hela systemet. Kontrollerna har varit kopplade mot funktion samt kommunikation i syfte att säkerställa att materielen uppfyller ställda krav. Kontrollerna har utförts av FMV tillsammans med leverantören och representanter från US Army. Därtill har FMV även fortsatt ansvarat för granskningen av verifiering och leveransk kontroll av fordonssystem till Luftvärnssystem 103.

I projektet Luftvärnsrobot (Lv Robot 70) har ett arbete med verifiering och validering av systemet genomförts under året genom prov av systemets funktionalitet och verkan. Detta har skett med skjutningar från olika typer av plattformar i nära samarbete med leverantören och utländska förband.

Analys och sammanfattande bedömning

FMV:s samlade bedömning inom Armémateriel är att den beställda produktionen i allt väsentligt har genomförts enligt plan under året. Genom åtgärder såsom tidig dialog med leverantörer samt tidigareläggning av vissa leveranser, beställningar och uppdrag har smärre förseningar kunnat hanteras. Regelbunden uppföljning gemensamt med Försvarsmakten av leveranser, anslagsbelastning, väsentliga beslut och aktiviteter samt en tydligt kommunicerad gemensam målbild har varit viktiga framgångsfaktorer vilket fortsatt gett goda resultat.

Gällande den planerade produktionen har 29 stycken nya uppdrag startats under året att jämföra med 30 stycken startade uppdrag år 2021. Antalet är i huvudsak enligt beslutad produktionsplan, en offertberedning har försenats med påföljden att uppdraget istället startas i början av 2023.

Årets utfall gällande intäkter och kostnader ligger högre än föregående år vilket återspeglar att FMV levererat i enlighet med beslutad produktion enligt totalförsvarsbeslutet. Ökningen är i huvudsak hänförlig till anslagspost 1:3.1, som är FMV:s anslag för materielanskaffning.

Trots att förmågan att upprätthålla verksamheten och leverera materiel och tjänster varit hög under året, har covid-19-pandemin och kriget i Ukraina påverkat verksamheten i form av förseningar, resursbrist och andra typer av leveransstörningar. Effekterna av dessa omständigheter hanteras genom god dialog mellan FMV och leverantörerna.

8.2 Marinmateriel

Under 2022 har FMV fortsatt genomfört ett omfattande arbete avseende både leverans av tidigare beställd produktion samt planering inför och start av ny produktion enligt totalförsvarsbeslutet för perioden 2021-2025. Utöver det har planering skett för att möjliggöra ytterligare förstärkt förmåga såväl under 2022 samt underlag inför överbefälhavarens militära råd till regeringen.¹³ Det gäller såväl planerade anskaffningar inom FMV:s ansvar på anslagspost 1:3.1 som FMV stöd till Försvarsmakten inom anslagspost 1:1.3, vidmakthållande.

Inom Marinmateriel pågår flera stora, tekniskt avancerade projekt som löper under flera år. Ökade leveranstider och finansiella osäkerheter med anledning av den pågående covid-19-pandemin och kriget i Ukraina är konsekvenser som har påverkat produktionen negativt. Det har inneburit ökade utmaningar för att kunna leverera rätt materiel i tid till rätt pris. De finansiella osäkerheterna har

---

¹³ FM2022-19979:13.

även påverkat förutsättningarna att teckna kontrakt med leverantörer vid uppstart av ny produktion.

Under året har fortsatt förberedelsearbete inför kommande anskaffningar genomförts i de större produktdefinitionsfaserna (PDF); Halvtidsmodifiering av korvett typ Visby, anskaffning av nya ytstridsfartyg ”YSF 2030”, Anskaffning av materiel till amfibiebataljon 2030 samt Sjörörlig logistik.

Inom Sjörörlig logistik har förberedelsearbetet resulterat i kontrakt för leverans av fyra nya hamnbogserare.

Under året levererades de två korvetterna HMS Gävle och HMS Sundsvall till Försvarmakten efter genomförd halvtidsmodifiering. I halvtidsmodifieringen har nya delsystem installerats i form av bland annat nytt ledningsstödsystem, moderniserad bryggutrustning, nytt torpedledningssystem, ny allmålsjäs, modifierad släpsonar och ny spaningsradar.

Inom undervattensområdet levererades Torpedsystem 47 till Försvarmakten. Torped 47 är femte generationens lätta torped utvecklad i Sverige och ersätter den idag operativa Torped 45. Det nya torpedsystemet är i första hand avsett att användas av de svenska ubåtarna samt av Visby- och Gävlekorvetterna, men är också förberett för att kunna användas på helikoptrar. Syftet med systemet är primärt bekämpning av ubåt men har även förmågan att kunna bekämpa ytfartyg.

En del i Försvarmaktens förmågetillväxt är att kunna nyttja befintliga plattformar under en längre tid med ökad förmåga. Det genomförs i form av halvtidsmodifieringar för flera fartygssystem för att uppgradera systemens prestanda och möjliggöra operativ förmåga över tid. Genomförande av halvtidsmodifieringar leder till minskad resursförbrukning vilket bidrar till mål 12 i Agenda 2030 avseende hållbar konsumtion och produktion.

Halvtidsmodifieringen av en tredje ubåt typ Gotland (HMS Halland) påbörjades, vilket sedan tidigare har genomförts för de två övriga ubåtarna i Gotlandsklassen. Halvtidsmodifieringen av HMS Halland innebär motsvarande genomgång och uppgradering av systemen som för de två tidigare ubåtarna. Flera av systemen som installeras på Gotlandsubåtarna genom halvtidsmodifieringen är av samma typ som kommer att installeras på de två nya ubåtarna typ Blekinge (A26).

FMV har sedan tidigare levererat livstidsförlängda bevakningsbåtar till Försvarmakten. Under 2022 har de två sista installationerna av vapenstationer på bevakningsbåtarna slutförts.

Nyttjande av provresurser i verksamheten

FMV har levererat stöd avseende Verifiering och Validering (VoV) samt provledning inom 29 stycken olika projekt i nationell produktion. FMV har under året stöttat Försvarmakten med provledning och VoV-aktiviteter för vidmakthållande av prioriterade fartygsförband. Under året har också resurstöd och kompetens avdelats vid nyanskaffning av exempelvis patrullbåt typ T, hamnbogserare, ny lätt torped 47, nytt spaningsfartyg (SPS), ubåt typ Blekinge (A26) samt vapenstationer till bevakningsbåtar och stridsbåtar.

FMV har under 2022 fortsatt samt utvecklat samarbetet med Försvarmaktens Dykeri- och Navalmedicinskt Centrum inom dykeri och uv-teknikområdet rörande uppdrag både från Försvarmakten, andra nationer och framtida potentiella leverantörer. Detta avser exempelvis tester och förmågeprov av utrustning för humandyk i subarktisk miljö (COLD DIVEX- 2022) där berörda nationella myndigheter såsom Polisen, FMV, Försvarmakten och industri deltog. Under året har även samarbetet mellan FMV och FOI utvecklats inom exempelvis riskhantering av batterier i marin utrustning ombord på olika farkoster.

Analys och sammanfattande bedömning

FMV:s samlade bedömning inom marinområdet är att den beställda produktionen under 2022 till stora delar levererats enligt plan men vissa förseningar har förekommit. Covid-19-pandemin har fortsatt påverkat den marina produktionen negativt. Konsekvenser på grund av pandemin bedöms dock under året till del ha övergått i konsekvenser beroende på kriget i Ukraina. De ökade osäkerheterna hos leverantörer avseende både kostnader och leveranstider har inneburit ett större behov av att bedöma och hantera risker i både beställd och planerad produktion. Avseende start av ny produktion har det i första hand hanterats genom fördjupad kravhantering och ökat behov av riskspridning mellan leverantörer, FMV och Försvarmakten.

Under 2022 har det ekonomiska utfallet på anslagspost 1:3.1 inom marinmaterielområdet minskat jämfört med 2021. Det beror till del på att det planerade anslagsutfallet i projekt A26 fortsatt har stor påverkan på den totala ekonomin för Marinmateriel. Ytterligare årsvis omplanering av den kvarvarande ekonomin har under 2022 skett genom ändrad överenskommelse mellan FMV och Försvarmakten.

Arbetet med att förstärka samarbetet med Försvarmakten inom den marina produktionen har fortsatt och tagit steg framåt. Särskilt fokus har legat på effektivisering av arbetet inom vidmakthållande men där arbete kvarstår mellan myndigheterna för att öka leveransförmågan i vidmakthållandeprojekten enligt Försvarmaktens upphandlingsplaner. Gällande den planerade produktionen har 24 nya projekt startats under året, att jämföra med sju startade projekt år 2021. Den stora ökningen beror på ny marin demonstratorverksamhet och omsättning av de flesta vidmakthållandeprojekten från Försvarmakten. Vidmakthållandeprojekten skulle enligt ursprunglig produktionsplan ha startats under 2021, men försenades på grund av beredningen av ansvarsförhållanden och nya beställningsflöden mellan FMV och Försvarmakten.

8.3 Flygmateriel

Under 2022 har FMV fokuserat på anskaffning och vidareutveckling men också vidmakthållandeproduktion och överlämning till Försvarmakten. Ambitionen inom stridsflygsområdet har ökat i det senaste försvarsbeslutet genom beslutet att vidareutveckla och drifthålla två parallella versioner av flygmaterielsystem 39, JAS 39C/D och JAS 39E.

FMV har inom ramen för planering och inriktning berett frågor inom försvarsmaktsplanering, Forskning- och Teknikutveckling (FoT), export, internationella relationer, produktionsplanering och inriktning av utvecklingen av materielsystemen inom Flyg. FMV har påbörjat utvecklingen, och förstärkandet, av kompetens inom området analys av drift av de olika flygsystemen.

FMV har levererat en funktionsuppdatering av JAS 39C/D i syfte att bibehålla interoperabilitet. Parallellt har FMV initierat en beställning av kommande konfigurationer inom JAS 39C/D. En beredning syftande till att medge parallell drift och utveckling av JAS 39C/D och JAS 39E pågår i samverkan med Försvarmakten och Saab. Under året har FMV lagt och inlett leveranser av vapenbeställningar. FMV har även initierat uppdrag kopplade till ökad tillgänglighet och uthållighet. Flygmateriel fortsätter det sammanhållande arbetet med gemensam sjömålsrobot tillsammans med Marinmateriel. Utvecklingen av JAS 39E har under året fortsatt och arbete med förberedelser har bedrivits inför fortsatt samordnad utprovning, leverans och överlämning till Försvarmakten.

FMV har under året levererat funktionsuppgraderingar av flygmaterielsystem 39 för de befintliga exportkunderna Tjeckien och Thailand.

FMV har tecknat kontrakt för ny luftburen stridslednings- och luftbevakningsplattform benämnt S106. Plattformen är en anpassning till Nato och nordiska förhållanden av Saabs produkt Globaleye. Under året har FMV också fått de första tre skolflygplanen SK40 och en simulator levererade samt beställt ytterligare flygplan enligt liggande optioner. FMV har därtill arbetat med att förbereda uppdatering av Försvarens taktiska transportflygförmåga genom att ersätta nuvarande transportflyg. Under året har ytterligare helikopter 14-system, både markversion och en sjöversion, modifierats till slutlig konfiguration.

Inom flygbasområdet har fortsatta leveranser av flygunderhållsbilar skett till Försvarens, dessa har nu slutlevererats. Leveranser har skett av kompressorer. Ytterligare materiel inom flygbasmaterielområdet har kontrakterats eller levererats till FMV och kommer fortsatt att levereras till Försvarens under 2023 och kommande år. FMV har också upphandlat och tecknat ramavtal avseende en PFAS-fri släckvätska till Försvarens. Upphandlingen av PFAS-fri släckvätska för Flygvapnet är ett exempel på hur FMV bidrar till en hållbar konsumtion och produktion enligt mål 12 i Agenda 2030.

Flygområdet har påbörjat förberedande uppdrag för anskaffning av taktisk UAV och anskaffning till hemvärnsförbanden. Ett beredningsarbete av flyg- och rymdområdet kopplat till Europiska försvarssamarbetet (EDF) har fortsatt under året nu med arbetsprogram 2022 (se avsnitt 11).

Nyttjande av provresurser i verksamheten

Under året har FMV genomfört fyra provningstillfällen av Gripen E och dess vapensystem. FMV har arbetat med fortsatt uppbyggnad och förberedelser inför att FMV ska kunna operera Gripen E på eget verksamhetstillstånd.

Provresurser i form av flygplan (JAS 39) har nyttjats för verifiering och validering av blockuppdatering för Gripen C/D. Utöver detta har lufttankningskampanjer syftade till kvalificering av Gripen C/D mot två olika typer av tankerflygplan genomförts. Kvalificeringen av Gripen C/D mot tankerflygplan har bidragit till Natos operativa förmåga i Europa.

Under året har FMV genomfört kontrollverksamhet av SK40. Inom Transport- och specialflygsystem har provverksamhet inom vidmakthållande genomförts. Vidare har FMV även genomfört leveranskontroll av Helikopter 14, både den markoperativa och den sjöoperativa versionen, efter genomförd modifiering. Utprovning har gjorts på Helikopter 16 och Helikopter 15.

Analys och sammanfattande bedömning

FMV:s samlade bedömning inom Flygmateriel är att den beställda produktionen till stora delar har levererats enligt plan trots störningar i vissa leverans- och logistikflöden som bland annat har berott på fraktproblem. Fokus har lagts på samverkan mellan myndigheter och industrin för att öka leveransförmågan. I utvecklingsprojekten har FMV tagit viktiga steg framåt i linje med Försvarens målbild avseende förmågebyggnad på materielområdessidan och inom driften har god tillgänglighet hos samtliga operatörer säkerställts inom flygmaterielsystem 39.

Gällande den planerade produktionen har 31 stycken nya uppdrag startats under året att jämföra med 28 startade uppdrag år 2021. År 2021 påbörjades en omställning utifrån försvarsbeslutet 2020 vilket innebar att flera förstudier startades. Under 2022 har, förutom ytterligare förstudier, också flera projekt startats i linje med gällande försvarsbeslut. Inom flygområdet har FMV under hela denna period klarat av att ställa om verksamheten enligt den planerade produktion som försvarsbeslutet innebar. Ett antal uppdrag har dessutom omförhandlats under året med anledning

av de ekonomiska förstärkningarna inom anslagspost 1:3.1. Ökad ambition inom flygområdet i kombination med stort omsättningsbehov skapar högt tryck i verksamheten.

Det tilldelade anslaget inom flygområdet har ökat under 2022 jämfört med 2021, men också jämfört med tidigare år. Anslaget beräknas att fortsatt öka de närmaste åren. Utfallet för planerade materielleveranser inom tidigare beställd verksamhet ökar samt att det huvudsakliga utfallet för nyligen startade uppdrag kommer att synas de kommande åren till följd av tillväxten inom flygmaterielområdet.

Den ökande produktionen har tydliggjort områden där det krävs fortsatta ansträngningar syftande till att effektivisera myndighetens arbetssätt samt ökad leveransprecision. FMV har tagit initiativ till att korta ledtider från initiering av beställning till leverans till Försvarmakten och en dialog förs kontinuerligt med Försvarmakten om detta.

Sammantaget har resultatet visat på en hög uppfyllnadsgrad av genomförd planerad verksamhet och trots logistikutmaningar har flygområdet haft hög leveransuppfyllnad under året.

8.4 Ledningssystemmateriel

Som ett resultat av rådande omvärldsläge har ett antal prioriterade anskaffningar genomförts. Ett exempel är anskaffning av infraröd vision-sikten (IRV-sikten), där beslut om tidigareläggning kom i februari, industribeställningar lades under våren och leveranser har skett under innevarande år. Andra goda exempel är motmedel till drönare (C-UAS).

Systemöverlämning och materielöverlämning av Länk 16 Multifunctional Information Distribution System - Joint Tactical Radio System (MIDS JTRS) genomfördes under hösten 2022. MIDS JTRS är en så kallad mjukvarubaserad radio vilket betyder att fler funktioner som traditionellt har varit hårdvarubaserade i terminalen, nu baseras på mjukvara. Detta medger framtida flexibilitet att införa nya förmågor på ett enklare sätt utan att belasta med ytterligare utrymme, vikt eller kraft. Överlämningen av de nya terminalerna är ett generationsskifte för Länk 16-systemet.

Systemöverlämning och materielöverlämning av funktionen krypterad IP-trafik genomfördes i maj 2022. Systemet är i operativ drift. Leveranser av telefoner har skett löpande under året.

Under året har anskaffning av reservdelar för halvtidsmodifiering av radiosystemet HF2000 påbörjats. Detta är ett radiosystem som används av hela Försvarmakten och bidrar således till gemensam förmåga. Funktionstillväxt och materielanskaffning för ersättning av obsolet utrustning kommer att ske senare i uppdraget.

Under sommaren 2022 har installation och driftsättning av ytterligare en antenn på Försvarmaktens satellitkommunikationssystem (FM Satkom) genomförts. Detta ger en basförmåga för operativa och taktiska förbindelser. En ny version av FM Satkom Basstation och Tjänstenod levererades också till Försvarmakten i juni 2022. Under perioden har upphandling av ett nytt Transportabelt Antennsystem genomförts.

För Försvarets Telenät (FTN), har FMV under 2022 levererat ett stort antal komponenter för att höja kapaciteten och öka robustheten. Åtgärder har vidtagits med anledning av detta.

Samtliga routrar i Försvarmaktens IP-nät byts ut för att möta den nya transmissionstekniken och som allmän modernisering och livstidsförlängande åtgärd. Åtgärderna är viktiga steg för att möta exempelvis nya sensorplattformar, luftvärnssystem och verksamhetsledning.

För att möta Försvarmaktens behov av Internet har systemet FM INET överlämnats, vilket även ger ökad möjlighet att använda civila kommunikationsnät. Slutligen har en ny och modernare hårdvaruplattform för Teledriftcentralerna (TDC) införts, för att ge Försvarmakten förbättrade möjligheter till övervakning och styrning av FTN.

En operativ sambandsbataljon har till uppgift att förstärka, ansluta och ersätta ledningssystem på olika nivåer inom Försvarmakten. Inom vidmakthållande av operativ sambandsbataljon pågår en större omsättning av radiolänkmateriel på befintlig sambandsbataljon som är planerad att vara klar och avslutad under första halvåret 2023. Under året har olika åtgärder genomförts för att anpassa och tillföra ytterligare materiel som innebär större operativförmåga för befintlig bataljon. Förbandet har under hösten haft möjlighet att utbilda på ny radiolänkmateriel för att innan leverans sker skapa sig en kompetens på lösningen. Parallellt med länksättningen genomförs också livstidsförlängning av Transportabel mast 35m samt Fackverksmast 42m där förbandet har genomgått utbildning och tagit emot materiel under hösten 2022.

Inom det Nordiska försvarssamarbetet NORDEFECO pågår implementation av projektet Nordic Enhanced Cooperation Air Surveillance (NORECAS) vars syfte är att respektive länders luftövervakning ska kunna ta emot och bearbeta sensorinformation från andra länders radarstationer. FMV:s roll inom projektet är att etablera nätverk, telekommunikationsinfrastruktur mellan deltagarländerna samt att bygga en skyddsmekanism mellan NORECAS och nationella system. Infrastrukturen benämns Black Carrier Network (BCN) och är sedan hösten 2022 installerad i samtliga deltagarländer.

Nyttjande av provresurser i verksamheten

Uppbyggnad av en distribuerad provmiljö för Federated Mission Networking (FMN) pågår. FMN bidrar till att tillsammans med andra nationer kunna genomföra interoperabilitetsprov och skapa ett ramverk för interoperabilitet

Under året har ett antal prov genomförts, bland annat stöd till CWIX 2022, ett Natoevent med fokus på att experimentera, verifiera och validera interoperabilitet mellan C4I system. Årets verksamhet fokuserade på Assurans, Verifiering och Validering.

FMV har även gett stöd till fortsatt utveckling inom FMN ramverk mot spiral 4 och 5 inom ramen för FMN CIAV WG. Varje aktivitet inom CWIX och CIAV föregås av ett omfattande ackrediteringsarbete.

Analys och sammanfattande bedömning

FMV:s samlade bedömning inom Ledningssystemmateriel är att den beställda produktionen till stora delar har levererats enligt plan, men förseningar har förekommit. Resultaten för 2022 bedöms som goda trots rådande omvärldsläge med kriget i Ukraina. Ökade råvarupriser samt efterdyningar av covid-19-pandemin, komponentbrister och transportproblematik finns fortfarande kvar. Detta har lett till förseningar och påverkan på leveranser under året. Under sista delen av 2022 uppkom också kvalitetsbrister som vid djupare analys visade sig ha koppling till komponenter och halvledare.

Under 2022 har ett 20-tal materielleveranser genomförts. Avseende den planerade produktionen har 17 stycken nya uppdrag startats under året jämfört med 28 stycken under 2021. Av dessa uppdrag har nio stycken inkommit som särskild offertförfrågan från Försvarmakten, vilket innebär en utökning utöver beslutad produktionsplan för året. Beslutad produktionsplan för 2022

är till stor del offererad eller beställd. Utöver den planerade produktionen har ett antal redan beställda uppdrag utökats eller omplanerats under året med anledning av de ekonomiska förstärkningarna inom anslagspost 1:3.1.

8.5 Logistik

Under 2022 har FMV inom Generell underhållsutrustning bland annat levererat reparationstält, verktygslåda buren, utrustning teknisk chef, verktygslåda bas, varmvulkningsutrustning, installationstestare, utrustning elektriker bas samt delleverans av transportcontainer. Planerade leveranser som försenas till 2023 är induktionsvärmare lätt, vårdmateriel optik, resterande transportcontainer och maskinbearbetningscontainer. Förseningarna beror huvudsakligen på materiel- och komponentbrist hos leverantören.

Inom materielområdet Personlig utrustning har FMV levererat snöplagg, sovsäckar, aktiva hörselskydd, vätskebehållare och skyddsglasögon samt triksårtiklar såsom underställ, strumpor och underkläder för både kvinnor och män. FMV har under året tecknat avtal inom nytt uniformssystem (NCU – Nordic combat uniform) samt gjort den första initiala ordern till industrin. Kroppsskydd 23D, som är speciellt utvecklat för kvinnor, har beställts och levererats till FMV för vidare leverans till Forsvarsmakten tidigt 2023. Ytterligare beställningar är lagda med leverans till Forsvarsmakten 2023 och 2024.

Inom Fältförplägnad har FMV genomfört en utveckling av koktraktorkärra 112 som blir kokkärra 113. Kokkärra 113 innebär ökad förmåga till snabb förflyttning.

Inom Sjukvård har bland annat övervakningsmonitorer, ventilatorer, sträckskenor och kapnografer anskaffats till Forsvarsmakten. Detsamma gäller oxygenkoncentratorer, operationssugar och thoraxdränagesugar. Blodtappningsutrustning, defibrillatorer, EKG samt snabbtester har levererats till Forsvarsmakten tillsammans med buren sjukvårdsutrustning. Övningsmateriel har införskaffats, bland annat utbildningsdockor för intubering, nålsättning, operation och smink till övningar.

Analysinstrument, assistansbord, blodgasinstrument, blåsvolymscanner, diatermiapparat, övriga instrument är försenat till 2023. Förseningarna beror huvudsakligen på materiel- och komponentbrist hos leverantören.

Under året har tolv stycken drivmedelstransportekipage levererats till Forsvarsmakten. Fordonen är anpassade för transport av diesel och bensen. Fordonen stärker Forsvarsmaktens förmåga att på egen hand transportera större mängder diesel och bensen.

Nyttjande av provresurser i verksamheten

FMV har genom prov kontrollerat om kokkärra 113 efter modifiering kunde anses trafikvärdig. Körning har genomförts med anvisade fordonstyper på både landsväg och skogsbilväg, samt ett undanmanöverprov enligt standard NATO AVPT 03-160. Även backningsmoment har genomförts.

FMV provverksamhet har även deltagit i arbetet med Personligt utrustningssystem i utarbetandet av underlag för nytt handbeklädnadssystem.

Analys och sammanfattande bedömning

FMV:s samlade bedömning inom Logistik är att den beställda produktionen till stora delar har levererats enligt plan, men förseningar har förekommit. FMV har bidragit till att öka Forsvarsmaktens förmåga inom logistikområdet och Forsvarsmaktens utbildningsverksamhet och förmågeuppbyggnad. De förseningar som uppstått har hanterats i löpande dialog med

Försvarsmakten och har därmed inte varit hindrande för Försvarsmaktens planerade utbildnings- och övningsverksamhet.

Under 2022 har 24 stycken nya uppdrag, varav tre med anledning av de ekonomiska förstärkningarna inom anslagspost 1:3.1, startats i jämförelse med 14 startade uppdrag år 2021. En del av ökningen består av uppdrag kopplat till FoU som en konsekvens av den successiva uppbyggnaden av verksamheten som nu pågår. Ökningen av antalet uppdrag speglar även Försvarsmaktens planerade samt påskyndade förmågeuppbyggnad.

Omvärldsläget, beaktat såväl kriget i Ukraina som efterdyningar av pandemin, har inte inneburit några större leveransförändringar. Däremot har priserna ökat till följd av ökade energi- och råvarupriser. Ett exempel på detta är priset på transportcontainer som ökat med en faktor 3. Som en konsekvens av detta minskas antalet containrar inom ramen för de beställningar Försvarsmakten lagt till FMV.

8.6 Vidmakthållandetjänster och övrig avgiftsfinansierad verksamhet

FMV har tillsammans med Försvarsmakten arbetat med att klargöra arbetssättet mellan myndigheterna i vidmakthållandeskedet enligt den livscykelmodell som används i samordningsöverenskommelsen mellan Försvarsmakten och FMV. Arbetet har resulterat i en överenskommelse om FMV tjänstestöd som inkluderar en omarbetad FMV Tjänstekatalog. FMV Tjänstekatalog fastställdes i december 2022 för implementering.

Som en följd av förändrad säkerhetsskyddslagstiftning (Lag [2021:952] om ändring i säkerhetsskyddslagen [2018:585]) som trädde i kraft den 1 december 2021 och Försvarsmaktens utvecklade reglemente för Säkerhetstjänst [R SÄK 2021]) har FMV uppmärksammat Försvarsmakten på ett antal utmaningar för FMV att kunna agera som ombud för Försvarsmakten vid upphandling av leverantörsavtal. Speciellt gäller det utarbetande av säkerhetsskyddsavtal enligt det arbetssätt som följer av myndigheternas samordningsöverenskommelse¹⁴ och andra överenskommelser.

Detta har medfört förseningar i tecknandet av avtal med leverantörer och att vissa upphandlingar inte har kunna påbörjas. En myndighetsgemensam arbetsgrupp har etablerats under 2022, där FMV deltar för att tillsammans med Försvarsmakten identifiera och analysera nuvarande utmaningar och brister, föreslå omedelbara åtgärder samt verka för att ensa myndigheternas arbetssätt och kravställning på leverantörer i samband med säkerhetsskyddade upphandlingar. FMV bedömer att en tydlig och mätbar effekt av detta arbete har varit att samverkan har utvecklats och ledtiderna för samrådsprocesserna med Försvarsmakten har kortats.

FMV har under 2022 stöttat Försvarsmakten i projekt *Sammanhållet vidmakthållande*, där en del av arbetet innefattar att tydligare föra ut ansvar och mandat inom materielförsörjning för rollen Materielområdesansvarig chef (MOAC) till Försvarsgrenstaber och Stridskraftsavdelningar. I arbetet har FMV bland annat bevakat hur Försvarsmakten reglerar förväntan mot FMV avseende typåtgärder på materielsystem samt hantering av beställning, prognos, leverans och uppföljning mellan myndigheterna. Genom ett aktivt deltagande i myndighetsgemensam styrgrupp samt vid workshops har FMV bidragit till att skapa förutsättningar för myndigheten att arbeta med långsiktig kompetensförsörjning samt att sammanhålla FMV:s arbete med både nyanskaffningar och vidmakthållande.

---

¹⁴ 19FMV5660-1:1.

8.6.1 Vidmakthållande av materiel och anläggningar inom ap. 1:1.3

I tabellen nedan redovisas FMV:s intäkter för tjänster på beställningar från Försvarmakten avseende vidmakthållande som belastar Försvarmaktens anslagspost 1:1.3. Av tabellen framgår det totala beloppet uppdelat på FMV:s tjänst respektive materiel.

Tabell 1. Intäkter mot Försvarmaktens anslagspost 1:1.3 Vidmakthållande av materiel och anläggningar (mnkr)

(mnkr)		2022	2021	2020
Intäkter	Varav FMV tjänst	786	713	654
	Varav materiel	1 667	1 537	1 596
Totalt		2 510	2 250	2 249

Intäkterna för 2022 har ökat jämfört med 2021 och 2020 både vad gäller FMV tjänst och materiel för vidmakthållande av materiel och anläggningar.

Under 2022 har intäkterna för FMV Tjänst ökat från 713 till 786 miljoner kronor. FMV Tjänst omfattar därmed ett stort antal årsarbetskrafter som fortsatt stödjer Försvarmakten inom detta område, vilket ofta är centralt för Försvarmaktens operativa förmåga och den materiella tillgängligheten vid krigsförbanden. Intäkterna från FMV Tjänst är relativt jämnt fördelade mellan FMV:s verksamhetsområden. Högst andel kommer via verksamhetsområde Logistik med 191 miljoner kronor medan verksamhetsområde Flyg ligger något lägre med 155 miljoner kronor.

De marina vidmakthållandeprojekt, såsom fartygsburna lednings-, sambands-, navigations- och sensorsystem, ubåt- och ubåtsräddningssystem, som var planerade att omsättas under 2021 men försenades, har beställts under 2022. Bland övriga större vidmakthållsbeställningar som Försvarmakten har lagt avseende FMV tjänsteproduktion under 2022 återfinns materielsystem som luftvärn samt indirekt eldsystem, ledningssystem flyg, sjöinformationssystem och signalskydd, omsättning av flygsäkerhetsmateriel samt målflygsverksamhet.

Omfattande tjänstleveranser har genomförts bland annat inom amfibiesystem, JAS39 och motor RM12, Försvarets telenät, signalskydd och IT-säkerhet. Andra exempel på omfattande arbete som genomförts vid FMV är för att teckna nytt supportavtal för Gripen-systemet, förlängning av supportavtalen för motor RM12 respektive Vapen och Yttre last, förberedelser för systemmottagande av Gripen E och nytt skolflygplan, SK40 samt inom ammunitionsområdet. Inom testverksamheten har de mest omfattande leveranserna varit genomförande av förtroendeskjutningar samt målflygsverksamhet.

FMV:s samlade bedömning är att under 2022 har verksamheten inom vidmakthållande tagit steg framåt även om utmaningar kvarstår avseende ansvarsförhållanden och beställningsflöden mellan Försvarmakten och FMV. Leveransavvikelser har förekommit på grund av kriget i Ukraina respektive kvarstående effekter av pandemin, komponent- och kapacitetsbrist, transportproblematik, samt problematiken avseende myndigheternas arbete med SUA (se avsnitt 8.6). Förseningarna har i dialog med Försvarmakten dels hanterats genom omprioritering och senareläggning av leveranser där det har varit möjligt, dels genom att leveranser har kunnat fortgå på tidigare avtal.

8.6.2 Anskaffning av materiel och anläggningar inom ap. 1:3.2

Verksamhet som belastar anslagspost 1:3.2 *Anskaffning av materiel* och anläggningar omfattar bland annat förstagångsanskaffningar och beredskapsvaror, men också anskaffning och modifiering av

materiel av mindre ekonomisk omfattning. Inom anslagsposten finansieras även uppgifter till FMV som till exempel det som benämns FSSV (se avsnitt 6).

Tabell 2: Intäkter mot Försvarsmaktens anslagspost 1:3.2 Anskaffning av materiel och anläggningar (mnkr)

(mnkr)		2022	2021	2020
Intäkter	Varav FMV tjänst	630	564	505
	Varav materiel	922	781	698
Totalt		1 552	1 345	1 204

Under 2022 har intäkter från anskaffning av materiel och anläggningar ökat från 1 345 miljoner kronor till 1 552 miljoner kronor. En större del av intäkterna från FMV tjänst kommer från verksamhetsområde Test & Evaluering, 221 miljoner kronor, samt tjänster som levereras via Ledningsstaben, 153 miljoner kronor.

Bland beställningarna som Försvarsmakten lagt till FMV inom anslagspost 1:3.2 återfinns underlagsinhämtning Telekrigs Stödenheten, strömförsörjningsutrustning, grunddata samt inom ammunitionsområdet. Under året har även tre nya projekt startat avseende marin demonstratorverksamhet.

Exempel på omfattande leveranser under 2022 har varit inom ammunitionsområdet, ledningssystemmateriel, införandet av Product Life Cycle Management (PLM)-system (Teamcenter) samt verifiering och validering (VoV) vid anskaffning av materiel och anläggningar inom anslagspost 1:3.2.

FMV:s bedömning är att leveransavvikelser har förekommit på grund av kriget i Ukraina respektive kvarstående effekter av pandemin, komponent- och kapacitetsbrist, transportproblematik, kvarvarande effekter av pandemin samt problematik avseende SUA. Förseningarna har hanterats i dialog med Försvarsmakten genom att uppgifter har senarelagts samt att förlängningar av en del befintliga projekt har skett.

8.7 Kommersiellt arbete, affärsmässighet och transparens

Det kommersiella arbetet på FMV sker på både strategisk och operativ nivå. Under 2022 har det totala antalet kontrakt ökat väsentligt jämfört med tidigare år, bland annat till följd av ökande anslag inom flera av segmenten i tabellen nedan. Andelen konkurrensutsatta kontrakt av totalt antal kontrakt har uppgått till 56 procent under 2022 vilket är en minskning jämfört med föregående år då värdet var 63 procent. Förändringen har främst skett inom kategorierna transportflyg, tekniska konsulter och militära fordon. Inom militära fordon och transportflyg har tidigare upphandlade system och plattformar begränsat valet av leverantör vilket inneburit att andelen riktade kontrakt ökat i förhållande till tidigare år. I tabell 3 nedan redovisas antalet kontrakt för tre olika segment de senaste tre åren. Kontrakten omfattar samtliga anslag som FMV disponerar och anslag från Försvarsmakten.

Tabell 3. Antal kontrakt under tre olika beställningssegment 2020-2022¹⁵

Segment		2022	2021	2020
Varor	Kontrakt (antal)	1 034	927	504
	varav konkurrens %	42	52	65
Tjänster	Kontrakt (antal)	877	674	594
	varav konkurrens %	58	63	71
Inhyrd personal	Kontrakt (antal)	321	400	351
	varav konkurrens %	82	81	87
Summa segment	Kontrakt (antal)	2 232	2 001	1 449

Under 2022 har flera åtgärder på nationell nivå genomförts för att engagera och skapa intresse bland svenska små och medelstora företag (SME-företag) inom försvarsindustrin att delta i det europeiska försvarsfondsprogrammet (EDF). FMV har arbetat aktivt med att hitta lösningar för att SME-företag ska kunna dra full nytta av möjligheterna inom EDF, bland annat genom informationsmöten som haft till syfte att informera om bland annat ansökningsförfaranden enligt nationell modell och medfinansiering för projekt vilka inte ges full ersättning från EU. FMV har under 2022 fortsatt arbetet med att anpassa den finansiella kravställningen för att även SME-företag ska kunna kvalificera sig för inlämnande av anbud i konkurrensupphandlingar. FMV bedömer att ökat fokus på leveranssäkerhet och försörjningstrygghet också skapar nya möjligheter för svenska SME-företag.

Försvarsföretagsdagarna (FFD) är ett årligt återkommande arrangemang i samverkan mellan FMV, Försvarsmakten samt de två branschorganisationerna Säkerhets- och försvarsföretagen (SOFF) och SME-D¹⁶ och syftar till att på ett förutsättningsskapande sätt skapa dialog mellan myndigheter och branschen. FFD 2022 genomfördes i början av december med drygt 250 deltagare på plats. FMV har också medverkat vid Försvarsentreprenörsdagen, ett samarrangemang enligt modellen för FFD ovan, som riktas mot små och medelstora företag.

Affärsmässighet är ett ledord för FMV. Fokus för kategoristyrningsarbetet har varit att identifiera inom vilka marknadskategorier FMV kan skapa störst effekt i form av bättre affärsupplägg, leveranssäkerhet och besparingar samt analyser kring hur inköpen på bästa sätt kan genomföras utifrån en medvetenhet om marknadens möjligheter och förmåga. Under året har ett förändringsarbete utförts i syfte att skapa bättre förutsättningar för det strategiska arbetet. Detta har lett till att befintlig arbetsmetodik och processer omarbetats och anpassats och till att kategoriProjekt¹⁷ inom FMV kan genomföras både i en mindre omfattande och därmed snabbare process och i en mer omfattande och djupgående process beroende på behovet.

FMV:s samlade bedömning är att den kommersiella verksamheten har fungerat bra, även om det har funnits utmaningar med anledning av covid-19-pandemin och kriget i Ukraina. Dessa omständigheter har exempelvis handlat om brist på råvaror, transportutmaningar och ökade priser.

¹⁵ Denna redovisning avser inte det totala antalet kontrakt som tecknats, utan fokuserar på de tre centrala beställningssegmenten som FMV bedömer som angelägna att redovisa.

¹⁶ Små och medelstora företag inom försvars- och säkerhetsområdet. SME-D är en ideell förening som har som ändamål att ta tillvara intressena hos i Sverige baserade, oberoende små och medelstora företag (SME-företag).

¹⁷ Som en del av det kategoristyrda arbetssättet genomförs kategoriinitiativ i syfte att ta fram en strategi inom ett kategoriområde. Strategin utgör underlag för att uppnå kommersiella fördelar inom kategorin.

Under de senaste åren har efterfrågan av kommersiell kompetens ökat i och med behov av bland annat fler anskaffningar med anledning av ökade anslag som syftar till att skapa en förstärkt förmåga. Det har därför varit ett högt produktionstryck inom den kommersiella verksamheten vilket har krävt ett stort fokus på kompetensförsörjning.

8.8 Åtgärder för att förebygga korruption och jäv

Under året har FMV fortsatt sitt arbete med affärsmässighet och för att förebygga korruption. Under hösten har FMV drivit ett arbete med att analysera hur god affärsetik kan främjas och hur myndighetens skydd mot korruption kan stärkas. Analysen baseras på såväl nationella som internationella regleringar och konventioner, samt på regeringens handlingsplan mot korruption i den offentliga förvaltningen. Analysen visar på vikten av att FMV fortsätter arbeta aktivt med riskanalyser, både internt och i leverantörsleden, vidareutvecklar rutiner och arbetssätt för att förebygga korruption, samt främjar kunskapsspridning om etiska förhållningssätt som underlättar för medarbetare att göra rätt. På så sätt kan FMV bidra till mål 16 i Agenda 2030 gällande fredliga och inkluderande samhällen.

Inom den exportstödjande verksamheten bedrivs kontinuerligt arbete för att förebygga korruption och jäv. FMV granskar exempelvis inkomna exportstödsansökningar för att säkerställa att antikorrupsionsintyget är tecknat av behörig företrädare från ansökande företag innan fortsatt handläggning medges.

I den exportrelaterade verksamhetens årliga analys och prioriteringsarbete utvärderar FMV vilka produkter och marknader som ska prioriteras. I detta sammanhang används bland annat utvärderingskriterier och bedömning från Transparency Internationals korruptionsindex (CPI). FMV för också regelbundet dialog med branschorganisationen SOFF och industrin i syfte att förbättra samverkan inom exportverksamheten i syfte att öka transparensen i arbetet. Detta bedöms i sin tur leda till minskad risk för korruption och jäv.

I FMV:s introduktionsutbildning för nyanställda ingår ett avsnitt om statstjänstemannarollen som tar avstamp i offentlighetsprincipen och den statliga värdegrunden. Utbildningen behandlar bland annat begreppen jäv, muta och otillåten bisyssla. Under 2022 har 334 medarbetare deltagit i utbildningen jämfört med 2021 och 2020 då 274 medarbetare per år deltog.

Arbetet med att stärka FMV:s skydd mot korruption och oegentligheter hanteras inom myndighetens process för intern styrning och kontroll. Utöver detta har FMV också en uppdaterad rutin för visselblåsarfunktionen inom myndigheten och har sedan ett par år tillbaka ett etikråd där frågor kring oegentligheter och korruption kan lyftas. FMV:s Internrevision har under året granskat FMV:s arbete med att hantera jävssituationer och föreslagit rekommendationer om att införa ytterligare kontrollfrågor kopplat till jävförhållanden dels i myndighetens processer, dels för personal som lämnar myndigheten för arbete hos någon av FMV:s leverantörer. FMV arbetar med att ta fram adekvata åtgärder och kommer även att följa resultatet av den statliga utredning som pågår inom detta område.

FMV:s bedömning är att det systematiska arbete som FMV bedriver bidrar till att stärka skyddet mot och minska risken för korruption och jäv. Det finns behov av fortsatta åtgärder för att förebygga korruption och jäv, bland annat genom att öka medvetenheten om korruptionsriskerna samt analysera behovet av en intern uppförandekod.

8.9 Miljö- och hållbarhetsarbete

Under 2022 har FMV genomfört en hållbarhetsutredning i syfte att analysera vad hållbar utveckling innebär för FMV:s verksamhet och hur myndigheten bidrar till FN:s globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030. Utredningen ger en inriktning för FMV:s fortsatta hållbarhetsarbete och har resulterat i att myndighetens styrelse i juni 2022 fattade beslut om en myndighetsövergripande hållbarhetspolicy. Hållbarhetspolicyn anger myndighetens åtaganden inom den miljömässiga, sociala och ekonomiska dimensionen av hållbarhet med siktet inställt på ständiga förbättringar.

Hållbarhetsutredningen definierar fyra viktiga hållbarhetsområden för FMV som innebär att myndigheten ska minimera negativ miljöpåverkan från myndighetens verksamhet, värna om medarbetarnas hälsa och välbefinnande, hushålla väl med statens medel och motverka korruption och oegentligheter, samt integrera miljömässig och social hänsyn ur ett livscykelperspektiv i myndighetens leveranser av materiel och tjänster.

FMV har under året arbetat aktivt med att stärka miljökompetensen hos medarbetarna. Bland annat lanserades i januari en uppdaterad webbaserad utbildning som ska ge grundläggande miljökunskap till alla anställda samt att flertalet lärarledda utbildningar har genomförts löpande under året.

Aspekter inom ekonomisk hållbarhet och cirkulär ekonomi utgör också viktiga delar i klimatarbetet. FMV:s största direkta utsläppskälla av växthusgaser utgörs av förbränning av flygfotogen i myndighetens provverksamhet. FMV har under året deltagit i Sjöfartsverkets pilotprojekt med fossilfria biobränslen för räddningshelikoptrar. Projektet har bland annat resulterat i en vision för ett fossilfritt samhällsviktigt flyg 2045 som FMV stödjer. För FMV innebär det bland annat att se över möjligheterna att succesivt öka inblandning av biodrivmedel i provverksamheten med flyg och helikoptrar. Omställningen till mer biobaserade drivmedel förväntas bidra positivt till mål 13 i Agenda 2030 kopplat till att bekämpa klimatförändringarna.

Under 2022 har FMV deltagit i ett Vinnova-finansierat projekt tillsammans med Säkerhets- och försvarsföretagen (SOFF), BAE Systems, GKN Aerospace Sweden och Saab AB i syfte att underlätta omställningen till en cirkulär och hållbar försvarsindustri. Projektet har bland annat fördjupat sig i frågan om hållbar upphandling och specifikt kring utveckling av krav för minskad klimatpåverkan och minskat resursutnyttjande.

Sammantaget har verksamheten under året inneburit att myndigheten utökat sitt systematiska miljöarbete till att inkludera även social och ekonomisk hållbarhet i större utsträckning än tidigare. FMV:s hållbarhetspolicy redovisar myndighetens långsiktiga åtaganden för att bidra till en hållbar utveckling med särskild hänsyn till cirkulär ekonomi, klimatpåverkan, mänskliga rättigheter och demokrati. Uppsatt miljömål kopplat till miljökrav i upphandling har infriats under året och koldioxidutsläpp från tjänsteresor räknat per årsarbetskraft har minskat sedan 2019. Myndigheten analyserar nu hur hållbarhetsmål kan integreras i verksamheten framöver.

8.9.1 Miljökrav i upphandling

Under 2022 har miljökrav på vara och tjänst ställts i 1 039 upphandlingar motsvarande 28,6 miljarder kronor. Det totala antalet upphandlingar under 2022 uppgick till 2 334 stycken och motsvarade ett sammanlagt upphandlat värde om 34,7 miljarder kronor. Andelen miljökrav i upphandling baserat på upphandlat belopp uppgick till 82 procent. Det är en ökning jämfört med år 2021 då motsvarande andel var 72 procent och 38 procent år 2020.

Den positiva trenden avseende andelen miljökrav i upphandling som skett de senaste åren har flera förklaringar. Under 2020 implementerades ett nytt systemstöd för upphandling på FMV vilket har möjliggjort en mer korrekt datafångst kopplat till miljökrav som ställs i myndighetens upphandlingar och under 2021 genomfördes även stora utbildningsinsatser i hur miljökrav ska rapporteras i stödsystemet. Därutöver har det under 2022 genomförts flertalet riktade utbildningsinsatser i syfte att höja kompetensen hos den tekniska personalen gällande hur miljökrav kan tillämpas i olika typer av myndighetens upphandlingar samt hur kraven kan följas upp under kontraktstiden. I FMV:s verksamhetsplan anges ett nyckeltal för uppföljning av miljökrav i upphandling och målvärdet är att FMV ska ställa miljökrav i minst 75 procent av det totala upphandlade kontraktsvärdet, vilket således uppnås under 2022. Genom att ställa relevanta miljökrav på både upphandlade varor och på myndighetens leverantörer bidrar FMV till mål 12 i Agenda 2030 som handlar om hållbar konsumtion och produktion.

För att än mer effektivt kunna tillämpa miljökrav i upphandling har FMV:s övergripande miljöklausuler som används i majoriteten av myndighetens upphandlingar uppdaterats under 2022. Uppdateringarna följer de rekommendationer som Europeiska Forsvarsbyrån (EDA) har tagit fram i samverkan med medlemsländerna för att likrikta framförallt kemikalierelaterade krav på försvarsmaterielen. Det nationella miljökvalitetsmål som FMV främst bidrar till är målet om giftfri miljö och i det arbetet är miljöklausulerna tillsammans med övriga kemikaliekrav som ställs på försvarsmaterielen avgörande för att lyckas fasa ut hälso- och miljöfarliga ämnen och kemikalier.

Ett exempel på hur myndigheten har minskat klimatpåverkan inom ramen för en upphandling kan nämnas FMV:s upphandling av nytt ramavtal för miljökonsulttjänster. I upphandlingen har krav ställts på att konsulterna ska tillämpa FMV:s reseriktlinjer när de utför tjänster för FMV, det vill säga tåg ska premieras före flyg och bilresor. Baserat på ett uppskattat antal resor som kommer ske inom ramen för ramavtalets löptid beräknas klimatutsläppen från resorna kunna minska med upp till 93 procent, från totalt 1 260 kg CO₂-utsläpp utan klimatkrav till 86 kg CO₂-utsläpp med tillämpning av klimatkraven.

8.9.2 Minskade utsläpp från tjänsteresor

Pandemiåren 2020 och 2021 har haft en stor inverkan på FMV:s arbetssätt och möteskultur. Under pandemin arbetade majoriteten av medarbetarna på distans och fysiska möten ersattes med digitala möten. En betydande lärdom från pandemin är att produktionen, trots stora förändringar i arbetssätt, kunde bibehållas och i stort utföras enligt plan. Pandemiåren har dock byggt upp en reseskuld och ett uppdämt behov av att mötas fysiskt, både inom myndigheten men även med leverantörer. Resestatistiken för 2022 vittnar om att antalet tjänsteresor tydligt ökar jämfört med pandemiåren. I FMV:s verksamhetsplan anges att koldioxidutsläpp från tjänsteresor per årsarbetskraft ska minska med fem procent per år med 2019 som basår. Räknat linjärt från 2019 landar utsläppsminskningen (per årsarbetskraft) av koldioxid på enbart 1,7 procent för 2022 vilket är lägre än angiven målsättning. Att målet inte nås beror bland annat på uppbyggd reseskuld till följd av pandemin och den produktionstillväxt som skett under året. Den totala utsläppsminskningen (per årsarbetskraft) jämfört med 2019, det vill säga innan pandemin, uppgår till drygt elva procent. Målet om att minska koldioxidutsläpp från tjänsteresor planeras att förlängas till 2025.

FMV har under 2022 fortsatt utveckla arbetssätt som främjar digitala möten, arbete på distans och minskad miljö- och klimatpåverkan från tjänsteresor. Bland annat har samtliga personatorer och skärmar bytts ut mot varianter där kamera finns integrerat för att underlätta digitala möten med video. För att förbättra kvaliteten på digitala möten har även flertalet konferenslokaler inom

myndigheten uppdaterats med nya TV-skärmar, kameror och högtalare. Myndigheten har även i större utsträckning börjat använda systemet Skiffer som en lösning för att genomföra säkra videokonferenser. Vidare har implementeringen av distansarbetsplatsavtal förlängts till och med 28 februari 2023. Distansarbetsplatsavtalen innebär en möjlighet för medarbetarna att, när verksamheten tillåter, arbeta på distans upp till två dagar i veckan. Utökad distansarbete kan ha en positiv effekt på att upprätthålla de digitala arbetssätt som pandemin inneburit.

Möjligheten till distansarbete är del i ett större utredningsprojekt som drivits inom FMV under benämningen Framtidens arbetsplats med syfte att analysera hur myndighetens arbetsplatser ska se ut på längre sikt. Projektet har bland annat tagit hänsyn till hur utökad distansarbete och ökad digitalisering påverkar arbetsplatsernas utformning, vilken typ av lokaler som kommer behövas och hur en god arbetsmiljö kan uppnås givet de nya arbetssätten. Projektet har beaktat den tillväxt som sker inom myndigheten, det begränsade utbudet av tillgängliga lokaler samt verksamhetens högt ställda säkerhetskrav. Projektet har resulterat i en rapport som utgör underlag i det fortsatta lokalförsörjningsarbetet. Genom att växla över till digitala arbetssätt och minska antalet tjänsteresor kan FMV bidra till minskad klimatpåverkan och främja medarbetarnas hälsa och välbefinnande vilket kopplar till mål 13 respektive mål 3 i Agenda 2030.

FMV följer utvecklingen inom REMM (Resfria/digitala möten i myndigheter) som drivs av Trafikverket. Arbetet följs upp genom FMV:s rapportering av miljöledningsarbetet enligt förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter.

9. Analys och samlad bedömning av årets materielförsörjning

I detta avsnitt redovisas och analyseras årets resultat inom materielförsörjningen, vilket ligger till grund för den samlade bedömningen av FMV:s arbete med att genomföra verksamhet enligt myndighetens instruktion, enligt det årliga regleringsbrevet samt FMV:s bidrag till målet för det militära försvaret i totalförsvarsbeslutet.

FMV har under 2022 arbetat med att förenkla uppföljning av materielleveranser till Försvarsmakten samt utveckla uppföljningen av beställningar från Försvarsmakten och beställningar till industrin. Årets utvecklingsarbete har lett till utvecklat systemstöd och metod för uppföljning samt ett bättre helhetsperspektiv i uppföljningen av materielförsörjningen.

De uppgifter som redovisas i detta avsnitt och som används för att analysera årets resultat avser beställningar från Försvarsmakten och beställningar till industrin och leveransindex, se respektive avsnitt nedan. Resultaten för 2022 är jämförbara med resultaten som redovisades i FMV:s årsredovisning 2021.

9.1 Beställningar från Försvarsmakten och beställningar till industrin

För verksamhet där Försvarsmakten är uppdragsgivare fastställer verksamheten i december varje år en produktionsplan för det följande året. Med utgångspunkt i produktionsplanen bereder och offererar FMV uppdrag till Försvarsmakten och beställningar till industrin. Behov av förändringar i produktionsplanen bereds löpande med Försvarsmakten. På samma sätt hanteras inkommande förfrågningar från andra myndigheter och övriga kunder där nya behov lyfts in i produktionsplanen. Allt detta sammantaget påverkar kundorderstockens storlek under året.

FMV har analyserat det totala antalet uppdrag från Försvarsmakten med tillhörande orderbelopp (kundorderstock) för anskaffningar som belastar anslagspost 1:3.1. Dessutom har orderbelopp för beställningar som FMV lägger till industrin (leverantörsorderstock) analyserats jämte kundorderstocken. På samma sätt som redovisningen av leveransindex redovisas

kundorderstocken och leverantörsorderstocken enbart för anskaffningar som belastar anslagspost 1:3.1.

9.1.1 FMV:s totala kundorderstock

I detta avsnitt redovisas FMV:s totala kundorderstock för åren 2020-2022 fördelat efter finansår. FMV:s anslagsposter avser 1:3.1 och 1:11.4. Försvarmaktens anslag och anslagsposter avser 1:1.1 Förbandsverksamhet och beredskap, 1:1.3 Vidmakthållande av materiel och anläggningar, 1:2 Försvarmaktens insatser internationellt, 1:3.2 Anskaffning av materiel och anläggningar samt 1:4 Forskning och teknikutveckling och finansieras genom att FMV fakturerar Försvarmakten.

Tabell 4: Total kundorderstock 2020-2022 (mnkr)

(mnkr)		2022	2021	2020
FMV:s anslag	Antal projekt	245	259	185
	<i>Orderstock</i>	<i>114 642</i>	<i>77 727</i>	<i>65 723</i>
Försvarmaktens anslag	Antal projekt	322	340	293
	<i>Orderstock</i>	<i>9 544</i>	<i>9 860</i>	<i>10 111</i>
Övriga kunder	Antal projekt	48	107	125
	<i>Orderstock</i>	<i>4 639</i>	<i>5 609</i>	<i>7 118</i>
Totalt	Antal projekt	615	706	603
	<i>Orderstock</i>	<i>128 825</i>	<i>93 196</i>	<i>82 952</i>

Under perioden 2020-2022 har kundorderstocken ökat med 55 procent vilket är en väsentlig ökning under en förhållandevis kort period. Antalet projekt har fortsatt ökat under perioden 2020-2022 även om en minskning finns mellan 2021 och 2022. Orsakerna till att antalet projekt inte är högre 2022 jämfört med 2021 trots att det totala orderbeloppet har ökat är att förstärkningar, det vill säga tillkommande uppdrag från Försvarmakten, har gjorts främst i befintliga projekt. Ökningen under året avser främst materieluppdragen inom FMV:s anslag och beror främst på riksdagens och regeringens förstärkningar i form av ökade bemyndiganderamar med anledning av kriget i Ukraina, men även på grund av ambitionsökningar tillhörande Försvarsbeslut 2020.

Orderstocken kopplat till Försvarmaktens anslag har minskat jämfört med tidigare år bland annat på grund av att relativt många av de nytillkomna projekten har ett orderbelopp under 50 miljoner kronor. Utvecklingen är väntad och i linje med ansvarsfördelningen och arbetssättet för den avgiftsfinansierade verksamheten. FMV bedömer dock att det finns anledning till att undersöka om många projekt med mindre orderbelopp kan leda till ökad administration, inte minst i en tillväxtfas. Sedan 2020 har kundorderstocken minskat vad gäller övriga kunder och detsamma gäller antalet projekt som har minskat till 48 stycken 2022. FMV bedömer att detta till del är en fortsatt effekt av covid-19-pandemin då flera utländska kunder inte har nyttjat FMV:s tjänster i samma utsträckning som tidigare.

9.1.2 Kund- och leverantörsorderstock för anslagspost 1:3.1

Ett sätt att bedöma effektiviteten i materieförsörjning är att följa beställnings- och leveransvolymerna i olika delar av kedjan. FMV gör detta genom att mäta och analysera förändringar i det som benämns som kund- respektive leverantörsorderstock avseende anslagspost 1:3.1.

Kundorderstocken avser summan av värdet för alla uppdrag från Försvarmaktens till FMV, och leverantörsorderstocken avser summan av värdet av FMV:s totala beställningar till industrin. För

de både perspektiven redovisas ingående och utgående balanser samt under året infriade och nya åtaganden för att ge en mer rättvisande bild av årets förändringar.

Nya åtaganden tillhörande kundorderstock innebär att Försvarsmakten har lagt nya uppdrag till FMV under 2022, och infriande åtagande innebär in sin tur att en avräkning av anslaget har skett.

Motsvarande gäller för leverantörsorderstocken, där nya åtaganden motsvarar FMV:s lagda beställningar till industrin under 2022 och infriande åtaganden innebär i sin tur att en avräkning har skett till exempel genom upparbetning på industrin eller att leverans har skett från industrin till FMV. I tabellen nedan redovisas summan av Försvarsmaktens uppdrag till FMV, det vill säga total kundorderstock per 31 december 2022 fördelat över år med det belopp av kundorderstocken som beräknas att infrias varje enskilt år.

Tabell 5: Försvarsmaktens beställningar, fördelat på belopp och år

1:3.1 (mdkr)	2023	2024	2025	2026	Efter 2026	Summa
Ingående balans 2023	21,5	28,8	25,0	15,3	21,3	112,0

En nedbrytning av tabellen ovan återfinns i tabell 6 nedan där FMV redovisar förändringar i kund- respektive leverantörsorderstocken under året. Tabellen nedan visar endast resultat för 2022 vilket medför ett begränsat underlag för att dra några definitiva slutsatser avseende Försvarsmaktens, FMV:s eller leverantörers effektivitet. För att detta ska vara möjligt att göra krävs att data kan jämföras över längre tidsperioder. Värden för 2021 års kundorderstock och leverantörsorderstock redovisas i löptext i syfte att möjliggöra jämförelser mellan åren.

Tabell 6: Förändringar i kund- respektive leverantörsorderstock 2022

Kundorderstock	mdkr	Leverantörsorderstock	mdkr
Ingående balans 2022	75,9	Ingående balans 2022	41,9
- varav tidigare finansiell styrmodell	51,3	- varav tidigare finansiell styrmodell	34,4
- varav nuvarande finansiell styrmodell	24,6	- varav nuvarande finansiell styrmodell	7,5
Nya åtaganden tidigare finansiell styrmodell	2,3	Nya åtaganden tidigare finansiell styrmodell	3,7
Infriade åtaganden tidigare finansiell styrmodell	-8,7	Infriade åtaganden tidigare finansiell styrmodell	-10,6
Nya åtaganden nuvarande finansiell styrmodell	51,8	Nya åtaganden nuvarande finansiell styrmodell	32,7
Infriade åtaganden nuvarande finansiell styrmodell	-9,4	Infriade åtaganden nuvarande finansiell styrmodell	-9,4
Utgående balans 2022	112,0	Utgående balans 2022	58,9
- varav tidigare finansiell styrmodell	45,0	- varav tidigare finansiell styrmodell	27,5
- varav nuvarande finansiell styrmodell	67,0	- varav nuvarande finansiell styrmodell	30,9

Tabellen ovan visar att kundorderstocken för anslagspost 1:3.1 har ökat med 36,1 miljarder kronor under 2022, att jämföra med 9,8 miljarder 2021. Bruttoökningen av kundorderstocken, det vill säga det totala värdet av alla uppdrag från Försvarsmakten, har ökat med 54,1 miljarder kronor under 2022 och motsvarande värde var 24,5 miljarder 2021. Ökningen i kundorderstocken beror främst

på riksdagens och regeringens förstärkningar i form av ökade bemyndiganderamar med anledning av kriget i Ukraina, men även på grund av ambitionsökningar tillhörande Försvarsbeslut 2020.

För leverantörsorderstocken har nya åtaganden medfört en ökning med 36,4 miljarder under året, att jämföra med 2021 då ökningen uppgick till 18,7 miljarder. Detta utgör en knapp fördubbling av värdet på nya beställningar och visar på att FMV har haft en hög kapacitet och ökad effektivitet att lägga beställningar till industrin jämfört med 2021. Under året har FMV infriat åtaganden för 20 miljarder kronor, att jämföra med 17,7 miljarder 2021.

FMV nyttjar fortsatt två finansiella styrmodeller, den nuvarande och den tidigare där den nuvarande finansiella styrmodellen är mest rättvisande för faktiska leveranser till Försvarsmakten. Vid en jämförelse med 2021 för posten infriande åtaganden nuvarande finansiell styrmodell för kundorderstocken och leverantörsorderstocken har värdena mer än fördubblats 2022. Detta innebär bland annat att materielleveranser till ett högre värde har skett till Försvarsmakten jämfört med 2021.

Vid en nedbrytning av kund- och leverantörsorderstock i tidigare och nuvarande finansiell styrmodell framkommer det att åtaganden inom ramen för nuvarande finansiell styrmodell ökar i linje med regeringens beslut och den pågående materiella tillväxten. Det förekommer dock fortsatt både i kund- och leverantörsorderstocken att nya åtaganden tillförs i tidigare finansiell styrmodell, vilket kan vara fallet när tilläggsbeställningar sker i uppdrag som tillhör den tidigare finansiella styrmodellen.

Att kund- och leverantörsorderstock inte följs åt i utvecklingen beror på flera orsaker. Försvarsmaktens uppdrag till FMV kan delas upp i flera mindre beställningar när FMV i sin tur beställer av leverantörer, vilket är den främsta förklaringen till skillnader i storlek mellan årets kund- och leverantörsorderstock. Därtill kan nya åtaganden i kundorderstocken inte omedelbart ge genomslag i nya åtaganden i leverantörsorderstocken utan det kommer alltid att vara en viss fördröjning. Tiden från det att Försvarsmakten lägger ett uppdrag till FMV till dess att FMV kontrakterar industrin ska inte vara längre än nödvändigt, men det tar en viss tid att genomföra kravställning, upphandling och eventuellt hantera överprövningar. Tiden för detta kan bero på beställningens komplexitet. En analys av kund- och leverantörsorderstocken behöver även beakta att enskilda större beställningar som läggs sent på året kan skapa variationer mellan åren eftersom stocken mäts den 31 december och uppdrag från Försvarsmakten som läggs senare på året inte hinner kontrakteras före årsskiftet. Åtagandena från Försvarsmakten är dock omhändertagna av FMV i enlighet med investeringsplanen.

Relationen mellan kundorderstocken och leverantörsorderstocken kan även variera beroende på tidpunkten i en totalförsvarsperiod. Inledningsvis tenderar kundorderstocken att öka jämfört med leverantörsorderstocken, särskilt i en tillväxtfas. FMV arbetar proaktivt för att säkerställa att leverantörsorderstocken ökar i takt med kundorderstocken bland annat genom att följa utvecklingen i projekten och vidta åtgärder för att minimera risker och eventuella avvikelser.

I enlighet med kravet i FMV:s regleringsbrev 2022 innehåller tabellen nedan en nedbrytning av planerad anslagsavräkning per materielområde (i mdkr).

Tabell 7: Planerad anslagsavräkning per materielområde för beställda uppdrag i gammal finansiell styrmodell och ingångna kontrakt i nuvarande finansiell styrmodell.

Materielområde (mdkr)	2023	2024	2025	2026	Efter 2026	Summa
Armé	6,3	8,8	5,9	0,9	1,0	22,9
Flyg	8,6	11,4	6,1	3,8	9,8	39,6
Led	0,2	0,3	0,1	0,0	0,0	0,6
Log	0,9	0,5	0,1	0,0	0,0	1,5
Marin	2,7	3,0	1,7	1,8	2,0	11,2
Summa	18,7	23,9	13,9	6,5	12,9	75,9

Tabellen ovan visar belopp för utgående balans för kundorderstock i gammal finansiell styrmodell (45,0) och för leverantörsorderstock i nuvarande finansiell styrmodell (30,9), se även tabell 6. Tabellen avser beställda uppdrag av Forsvarsmakten vid utgången av 2022 och i takt med att nya beställningar tillkommer under nästkommande år kommer även värdena i tabellen att ändras.

Avvikelsen mellan Forsvarsmaktens respektive Forsvarets materielverks beställningsbelopp kan härledas till den extra ändringsbudget som beslutades av regeringen under året. Omvärldsläget har påverkat möjligheten att teckna kontrakt med industri och stat samt förseningar kopplat till kravställning på materielen har medfört att ändringsbudgeten inte har omsatts i önskvärd takt. Arbetet pågår och förväntas bli klart under första halvåret 2023.

9.2 Materielleveranser inom anslagspost 1:3.1

I detta avsnitt beskrivs den fasen i materieförsörjningsprocessen där FMV levererar till Forsvarsmakten. För att redovisa hur väl FMV har uppfyllt årets leveransåtagande gentemot Forsvarsmakten använder FMV bland annat leveransindex. Leveransindex mäter hur stor andel av planerade materielleveranser 2022 som har levererats till Forsvarsmakten under året, viktat efter objektsbudget i investeringsplanen för 2022. Leveransindex räknas fram med utgångspunkt i en leveransplan som under året har justerats. Justeringar har förekommit på grund av omförhandlingar med Forsvarsmakten och tidigare lagda leveranser i enlighet med regeringen beslut om förstärkningar under 2022 (se avsnitt 3). Indikatorn fångar upp alla förseningar, oavsett om förseningen har orsakats av FMV, Forsvarsmakten eller leverantören. Som leverans räknas leverans av faktisk materiel som har ett eget värde det vill säga rapporter, fakturering och andra administrativa leveranser ingår inte i beräkningen. Leveransindex beräknas på kalenderår och är därför känsligt för förseningar över årsskiften, särskilt avseende enskilda projekt av större värde. Detta innebär att en försening på några veckor i december till nästkommande år kan medföra stor påverkan på FMV:s leveransindex men kan samtidigt ha begränsad påverkan på Forsvarsmaktens operativa förmåga.

För 2022 redovisas resultat enbart för anskaffningar som belastar anslagspost 1:3.1. Det är möjligt att jämföra årets redovisning av leveransindex med redovisningen av leveransindex i årsredovisningen 2021. Det är däremot inte möjligt att göra jämförelser med resultaten i årsredovisningen för 2020 och tidigare år eftersom tidigare indikatorerna baserades på andra principer och indata.

För att förbättra möjligheten till analys samt visa på bredden och komplexiteten i FMV:s verksamhet har FMV:s projekt delats in i fyra kategorier: nyanskaffning komplex, nyanskaffning mängd, modifiering komplex, modifiering mängd.

Värdet för årets leveransindex för materielleveranser som belastar anslagspost 1:3.1 uppgår till 97. Tabellen nedan visar leveransindex mellan de olika kategorierna.

Tabell 8: Leveransindex anslagspost 1:3.1 för 2022

Kategori	Leveransindex 2022	Leveransindex 2021
Modifiering komplex	127	56
Modifiering mängd	57	83
Nyanskaffning komplex	100	92
Nyanskaffning mängd	40	94
Total	97	79

Inom kategorin *Nyanskaffning komplex* har bland annat lastterrängbil, skåplastbilar, tankbils ekipage, helikopter 14, drivmedelssystem, Torped 47 och REMO 77B Archerpjäser levererats. I kategorin *Nyanskaffning mängd* återfinns leveranserna maskeringsnät, andningsskydd, hjullastare, telehjälm, vapenstation för bevakningsbåt typ 80, sjukhuskompani och ryggsäckar. Inom kategorin *Modifiering komplex* har leveranser av exempelvis livstidsförlängning stridsfordon 90, livstidsförlängning stridsvagn 122, renovering av pansarterrängbil och halvtidsmodifiering av korvett typ Gävle genomförts. Slutligen, inom kategorin *Modifiering mängd* har bland annat materiel till amfibiebataljon levererats till Försvarmakten.

Resultatet för 2022 visar på en ökning i leveransindex jämfört 2021. Orsakerna till ökningen är dels att FMV har tidigare lagt leveranser dels att flera av leveranserna till Försvarmakten under 2022, främst förseningar från tidigare år, har ett högre ekonomiskt värde jämfört med leveranserna år 2021 och får därmed ett stort genomslag i leveransindex.

Med utgångspunkt i årets resultat konstateras att FMV huvudsakligen har levererat materiel till Försvarmakten enligt plan. Förseningar har dock förekommit inom alla materielområden och leveranskategorier. FMV balanserar försenade leveranser genom att tidigare lägga andra projekt med planerade leveranser 2023 eller senare för att säkerställa att FMV levererar enligt planerad förmågetillväxt sett till hela försvarsperioden. Detta medför att leveransindex kan överskrida 100, i de fall mer materiel än planerat har levererats inom en kategori samt materiel till ett högt värde. Exempel på tidigare lagda materielleveranser av FMV är materiel till amfibiebataljon samt leveranser inom uppdraget Torped 47 där mer materiel har levererats under 2022 än vad som ursprungligen planerades. Kategorierna *modifiering komplex* och *nyanskaffning komplex* uppnår ett högt leveransindex. Inom dessa kategorier finns tidigare lagda leveranser till Försvarmakten som påverkar resultatet positivt. Dessutom omfattar kategorierna större utvecklingsprojekt som har varit försenade från tidigare år och leveranser till höga värden jämfört med projekt i kategorierna *modifiering mängd* och *nyanskaffning mängd*. Exempel på materielleveranser som försenades föregående år och som levererades 2022 är helikopter 14 och korvetten HMS Gävle.

För att säkra leveranser till Försvarmakten under 2022 har FMV under året intensifierat dialogen med industrin där bland annat tidsaspekten har varit i fokus. Vidare har samlingsbeslutet som beskrivs i avsnitt 3, till FMV från Försvarmakten med anledning av regeringens förstärkningar under 2022 bidragit till att FMV har kunnat agera snabbare än tidigare vilket har lett till att vissa leveranser har kunnat säkras under 2022.

Lägsta leveransindex återfinns inom kategorin *modifiering mängd* och *nyanskaffning mängd* vilket skiljer sig delvis från förra årets resultat. Till skillnad från 2021 går det inte att se mönster i resultat mellan modifieringsuppdrag respektive anskaffningsuppdrag. Snarare visar årets resultat att det är utvecklingsprojekt inom komplexa system (*komplex*) inom både nyanskaffningsuppdrag och modifieringsuppdrag som har högst leveransindex. Utmaningar och därmed vissa förseningar har

främst funnits i leveranserna av mängdmateriel (*mängd*). Orsakerna till detta, i likhet med föregående år, är att även årets verksamhet påverkats av brist på halvledare och komponenter som har orsakat förseningar i leveranser till Försvarmakten. Andra förseningsorsaker med påverkan på årets leveranser har varit störningar i leverans- och logistikflöden samt leverantörernas förutsättningar och bristande möjligheter att leverera på grund av resursbrist och kvalitetsbrister. Vidare har ändrade förutsättningar av Försvarmakten, bland annat ändrade krav, medfört ett fåtal leveransförseningar. Likaså har ändrade förutsättningar av FMV förekommit i ett fåtal projekt bland annat på grund av resursbrist. Exempel på försenade leveranser till nästkommande år är bland annat signalspaningsfartyget HMS Artemis, lastbilar och fordon samt olika delar av stridsflygsområdet.

Som tidigare nämnt, har FMV under året haft nära samverkan med leverantörer och med Försvarmakten för att minimera risker för leveransförseningar. FMV bedömer att identifierade förseningsorsaker kommer fortsatt att påverka även kommande års leveranser.

Anslagsutfallet på anslagspost 1:3.1 innebar ett planerat kreditutnyttjande för året med cirka 700 miljoner kronor. Även detta kan härledas till det högre värdet för leveransindex med ett högt produktions- och leveransfokus under året. FMV bedömer att årets leveransindex visar på att FMV uppnår sina mål inom materieförsörjningen samt arbetar i enlighet med målen i totalförsvarsbeslutet. Vidare visar leveransindex att årets höga produktionstakt har resulterat i ökade leveranser till Försvarmakten jämfört med 2021.

Omförhandlingar med Försvarmakten i pågående uppdrag

FMV följer upp antalet omförhandlingar med Försvarmakten i pågående uppdrag i syfte att följa upp förändringar med påverkan på uppdragets leveranser, ekonomi och tidplan innevarande år och framförallt kommande år. I detta avsnitt redovisas både antal omförhandlingar och orsakerna till omförhandlingarna.

Totalt har 57 stycken omförhandlingar med Försvarmakten slutförts under 2022 vilket utgör 10 procent av pågående uppdrag inom anslagsposterna 1:3.1, 1:11.4, 1:3.2 och 1:1.3. Procentuellt utgör detta en ökning jämfört med 2021 då antalet genomförda omförhandlingar uppgick till totalt 6,5 procent av pågående uppdrag. En förklaring till ökningen mellan åren är regeringens beslutade förstärkningar med anledning av det säkerhetspolitiska läget i Europa som har medfört ändrade förutsättningar i flertalet pågående uppdrag. Huvudsaklig orsak till omförhandlingarna under året har varit utökad ekonomi eller tillägg av uppgifter vilket sammantaget motsvarar totalt 81 procent av genomförda omförhandlingar. Övriga omförhandlingar beror på att projekten avslutas med annan ekonomi, totalt 9 procent. För 11 procent av omförhandlingar har ingen orsak angivits.

Merparten av omförhandlingarna, 54 procent, har initierats av Försvarmakten, 30 procent har initierats av båda myndigheterna och 16 procent är initierade av FMV.

9.3 Samlad bedömning av materieförsörjningen

Vid analys och bedömning av FMV:s resultat i materieförsörjningen är det viktigt att återknyta till FMV:s sammanhang och den materieförsörjningskedja där FMV är en av fler aktörer som påverkar och bidrar till kedjan. När hela denna kedja är effektiv och samverkar väl har FMV goda förutsättningar att leverera materiel till Försvarmakten i enlighet med totalförsvarsbeslutet, vilket redovisats i föregående avsnitt till detta kapitel.

År 2022 har varit ett exceptionellt år både sett till händelser i omvärlden, en ökad produktionstakt inom materieförsörjningen och ett ökat antal anställda på myndigheten. FMV har påbörjat sin tillväxtresa och kan för 2022 konstatera att goda resultat har uppnåtts.

Regeringen har under året fattat beslut som har inneburit ökad verksamhet inom FMV och volymer som myndigheten inte tidigare har hanterat. Detta har ställt krav på myndigheten att ställa om, arbeta snabbare och vidareutveckla dialog och arbetssätt både internt och med olika samarbetspartners. Verktyget TRIP-arbete som redovisas under kapitel 6 har fortsatt varit ett viktigt verktyg i att tillsammans med Försvarmakten arbeta proaktivt och säkerställa att uppdrag beställs av Försvarmakten till FMV i tid för att säkra framtida leveranser.

Under perioden 2020-2022 har den totala kundorderstocken ökat med 55 procent vilket är en väsentlig ökning under en kort period. Vid jämförelse mellan 2021 och 2022 uppgår ökningen till 38 procent. Ökningen har främst berott på riksdagens och regeringens förstärkningar i form av ökade bemyndiganderamar med anledning av kriget i Ukraina, men även på grund av ambitionsökningar tillhörande Förvarsbeslut 2020. När det gäller leverantörsorderstocken har nya åtaganden medfört en ökning med 36,4 miljarder under året, att jämföra med 2021 då ökningen uppgick till 18,7 miljarder. Detta utgör en knapp fördubbling av värdet på nya beställningar och visar på att FMV har haft en hög kapacitet och ökad effektivitet att lägga beställningar till industrin jämfört med 2021. Antalet kontrakt på varor och tjänster har ökat jämfört med 2021 till 1911 stycken, vilket är en ökning med 310 stycken. Jämfört med 2020 har antalet kontrakt nästintill fördubblats. Även detta är ett resultat som visar på den ökade produktionstakten i verksamheten.

Vid analys av leveransindex inom anslagspost 1:3.1 är det viktigt att beakta förutsättningarna som råder för respektive materielområde både vad avser komplexitet och bredd i FMV:s verksamhet samt omvärldshändelser som påverkar produktionen. FMV:s leveransindex för 2022 är 97 vilket är ett högre värde än 2021 (79). FMV bedömer att årets leveranser till Försvarmakten huvudsakligen har skett enligt plan och därmed har bidragit till ökningen av Försvarmaktens operativa förmåga i linje med totalförvarsbeslutet. Förseningar har dock förekommit inom samtliga materielområden och samtliga leveranskategorier. Orsakerna till förseningar har bland annat varit att leveransstörningar vid industrin har fortsatt förekommit framför allt på grund av covid-19-pandemin. FMV har balanserat dessa förseningar med tidigareläggningar av leveranser från andra uppdrag.

Utmaningarna i materieförsörjningen i kombination med en fortsatt hög produktion visar att FMV behöver fortsätta att verka för att säkra leveranser till Försvarmakten. FMV har i sitt yttrande till Försvarmaktens militära råd tydliggjort vilka förutsättningar som krävs för att uppnå en ökad produktion, bland annat behovet av fortsatt flexibilitet i myndighetens finansiella villkor. FMV kommer fortsatt samarbeta proaktivt med såväl Försvarmakten som industrin och har under året fortsatt det påbörjade interna utvecklingsarbetet. Exempelvis pågår översynen av planering och uppföljning inom materieförsörjningsprocessen samt implementeringen av överenskommelsen som ingåtts med Försvarmakten avseende den förutsättningsskapande verksamheten.

Sammantaget gör FMV bedömningen att årets resultat visar att myndigheten har gjort stora förflyttningar som är i linje med ambitionerna i totalförvarsbeslutet. Samtidigt visar årets resultat också på ett antal risker som myndigheten löpande behöver hantera och att ett aktivt samarbete med både Försvarmakten och industrin är en förutsättning för FMV:s samlade förmåga att leverera försvarsmateriel.

10. Tillgänglighet och beredskap

FMV har under 2022 intensifierat arbetet med att utveckla beredskapsområdet i samverkan med Försvarmakten och andra berörda aktörer för att bygga upp en god förmåga att hantera

myndighetens uppgifter vid fredstida kriser samt inför och vid höjd beredskap. Att arbetet intensifierats är en direkt effekt av Rysslands invasion av Ukraina.

10.1 Beredskapsplanering

I november 2021 beslutades en handlingsplan för tillgänglighet och beredskap för åren 2022 till 2025. Handlingsplanen beskriver nuläge, önskat läge och arbetsuppgifter för att nå det önskade läget för ett tjugotal utvecklingsområden och kommer styra FMV:s beredskapsplanering under kommande år. Handlingsplanen är tids- och resurssatt. Bland handlingsplanens utvecklingsområden återfinns FMV:s utvecklingsarbete inom de fokusområden som Försvarsmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap bedömer initialt bör prioriteras inom ramen för totalförsvarets aktörers beredskapsplanering. Detta för att öka förmågan och bidra till att uppnå det övergripande målet för totalförsvaret.

Under 2022 har implementering av prioriterade åtgärder enligt handlingsplanen fortsatt parallellt med att beredskapsplanverket har uppdaterats. Under 2022 har de ökade medel som FMV har avdelat för beredskapsarbetet i huvudsak använts för att öka robustheten för, och förmågan till, säker kommunikation i FMV:s informationssystem. Medlen har även möjliggjort genomförande av utbildning och övningsinsatser för att möta ökade krav i såväl normalläge i grundberedskap som i höjd beredskap.

Inom beredskapsområdet har FMV även genomfört övning i myndighetens ledningsgrupp och deltagit som respondent i Försvarsmaktens Ledningsövning 22. Vidare har FMV tillsammans med Försvarsmakten och utvalda leverantörer, utifrån olika scenarier, övat att leveranser kan ske enligt den alternativa produktionsplanen (APP). Resultatet av dessa övningar har bland annat varit stärkta relationer med Försvarsmakten samt erfarenheter till den fortsatta utvecklingen av myndighetens beredskapsarbete.

10.2 En anpassad materielanskaffning under höjd beredskap

FMV har under året fortsatt arbetet att utveckla och implementera försörjningstrygghet i myndighetens processer. Inriktningen under året har varit att i tidigt skede lyfta upp behovet av försörjningstrygghet i upphandling samt tillse att krav är ställda så att de kan verifieras vid leverans samt att uppföljning av industrins åtagande är möjlig. FMV har utvecklat avtalsklausuler för försörjningstrygghet för att bredare kunna tillämpas för olika kommersiella upplägg samt anpassas för olika typer av materiel och tjänster.

Under året har arbete genomförts inom FMV:s verksamhetsområden avseende försörjningstrygghet och förmåga i höjd beredskap. Fokus har varit dialog med utvalda industrier, framtagning av upphandlingsstrategier samt att säkra de materielsystem som utgör Sveriges väsentliga säkerhetsintressen (VSI) avseende FoU, kompetensuppbyggnad samt produktion. Med utgångspunkt i tidigare fördjupningsarbeten av försörjningskedjor inom flygområdet har analyser och dimensionering av materiell tillgänglighet under kris och krig genomförts. Utifrån dessa fördjupningsarbeten har Försvarsmakten utarbetat förändringsförslag för försörjningstrygghet. Resultat av genomfört arbete har varit ökade volymer av materiel i beredskapslager samt ändrade åtaganden från leverantör, till exempel ändring av leveranstid eller utökning av omfattning i leveranser.

FMV bedömer att myndigheten har stärkt sin förmåga att i vidmakthållandefasen genomföra analys och dimensionering av materiell tillgänglighet inklusive försörjningstrygghet under kris och krig i syfte att skapa underlag till Försvarsmakten.

FMV har under året fortsatt att genom internationella samarbeten verkat för att säkra förmågan till produktion i närområdet inom armé och det marina området. FMV har haft en betydande roll vid framtagandet av det nordiska samarbetsavtalet för Security of Supply. Inom ramen för samarbetsavtalet finns förutsättningar och ramverk för multinationella avtal av materiel och tjänster vilka ökar nordisk försörjningstrygghet. Arbeta har skett inom NORDEFKO för samverkan mellan nationer för att identifiera nya områden samt nyttja de avtalsformer som tagits fram genom nordiska samarbetsavtalet. Vidare har arbetet fortsatt med Finland inom ramen för det militära finsk-svenska samarbetet (FISE) avseende upphandling av nytt eldhandvapen samt förutsättningar för gemensamma avtal av ammunition samt torpedarbetet avseende införande av Torped 47 och utlåning av Torped 45 till Finland. Tillsammans med Finland säkras därmed produktionskapacitet för kritisk materiel på ett kostnadseffektivt sätt samtidigt som det ökar ländernas interoperabilitet. Inom det marina området har internationella samarbeten etablerats med de nordeuropeiska länderna med att säkra förmågan till att producera marina enheter i närområdet, exempelvis Northern Naval Shipbuilding Cooperation (NNSC).

Samverkan med Försvarsmakten har skett kontinuerligt med fokus på strategisk inriktning av försörjningslösningar vid högre beredskapsnivåer. Arbeta har skett gemensamt för att identifiera förmågekritiska försörjningsbehov samt analys av leverantörer och industrins kapacitet vid höjd beredskap. Arbetet har även omfattat framtagning av gemensamma former för kontinuitetshantering samt beredskapsplanering hos kritiska leverantörer. FMV har under året berett Försvarsmaktens inriktning för försörjningslösningar samt gett stöd för reservdelsförsörjning inklusive fastställande av minsta bestånd av beredskapsvaror (MIB).

Sammanfattningsvis har arbete med försörjningstrygghet genomförts brett inom myndigheten. Effekten av detta är ökad samverkan med Försvarsmakten på såväl på ledningsnivå som inom FMV:s olika verksamhetsområden. FMV har skapat förutsättningar för att säkerställa att Försvarsmaktens krav och behov omhändertas vid upphandling av materiel och tjänster samt att åtgärder kan genomföras inom ramen för vidmakthållandefasen för system i bruk. FMV har ökat sin kompetens inom området samt stärkt dialogen med industrin. Därutöver har internationell samverkan med de nordiska länderna genomförts med fokus på försörjningstrygghet.

11. Internationellt materielsamarbete och exportstödjande verksamhet

FMV har inom ramen för anslagspost 1:11.6 *Internationellt materielsamarbete och export* i uppgift att bedriva verksamhet till stöd för regeringen inom teknik- och materielförsörjning. Verksamheten genomförs via olika uppdrag, där FMV samordnar Sveriges bi- och multilaterala samarbete och relationer med olika länder och internationella organisationer och företräder staten vid förhandlingar.

11.1 Internationellt materielsamarbete

FMV har under perioden löpande informerat Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) om planering för internationella möten vid de möten och avstämningsfora som Försvarsdepartementet tillhandahåller för sin inriktning av verksamheten.

FMV har avrapporterat verksamheten från högnivåmöten löpande till Försvarsdepartementet. Under 2022 har närmare 60 högnivåmöten genomförts på policy-nivå. Vilket kan jämföras med 2021 då närmare 50 motsvarande möten genomfördes. FMV:s generaldirektör har i sin roll som

Sveriges försvarsmaterieldirektör (National Armament Director, NAD) genomfört 32 möten varav 21 bilaterala under 2022.

FMV:s internationella verksamhet har under 2022 präglats av en återgång till normal mötesverksamhet och ökat resande till följd av minskade covid-19-restriktioner. Det förändrade säkerhetsläget och Sveriges ansökan om medlemskap i Nato har generellt inneburit en ökning av den internationella verksamheten jämfört med föregående år.

Det bilaterala samarbetet med USA, Storbritannien, Nederländerna och Tyskland har fortsatt varit prioriterat för FMV, inte minst med hänsyn till vikten av tillgång till teknologi och materiel för svensk försvarsmaterieförsörjning och -export. Inom ramen för det pågående fördjupade samarbetet mellan Sverige och Finland (FISE), har FMV huvudansvaret för det gemensamma materielsamarbetet som benämns FISE Materiel & Procurement. Arbetet inom området koordineras med Försvarsmakten och även med det finsk-svenska logistiksamarbetet.

I likhet med föregående år har FMV:s multilaterala fokus legat på samarbeten inom EU och Norden. FMV har gett stöd till Sveriges samarbete med Nato inom ramen för partnerskap för fred (Nato/PFF), till Sveriges deltagande i sexnationssamarbetet (Letter of Intent/Framework Agreement (LoI/FA) där Frankrike, Italien, Spanien, Storbritannien, Sverige och Tyskland ingår och till Sveriges deltagande i det nordiska samarbetet inom NORDEFSCO Cooperation Area Armaments (COPA ARMA).

Med den svenska ansökan om medlemskap i Nato och statusen som "Invitee" har mycket förändrats under 2022 vad gäller Nato. FMV har det nationellt sammanhållande ansvaret för frågor som rör materiel- och forskningsområdet inom Nato, vilka återfinns under formatet Conference of National Armaments Directors (CNAD) och dess huvudgrupper. I egenskap av "Invitee" fick Sverige under hösten full tillgång till CNAD. Därmed kunde Sveriges försvarsmaterieldirektör för första gången delta fullt ut vid två CNAD-möten under hösten, varav ett var särskilt inkallat med anledning av det rådande säkerhetsläget.

11.1.1 EU-relaterad verksamhet

FMV:s EU-relaterade verksamhet har legat på en högre nivå jämfört med tidigare år. Det förändrade säkerhetsläget med anledning av kriget i Ukraina har påverkat EU och den Europeiska försvarsbyrån (European Defence Agency, EDA) tydligt, med flertalet tillkommande möten. EU har slutit sig samman, samarbetet mellan EU och Nato har förstärkts och förhandlingarna av ett administrativt avtal mellan EDA och USA har skyndats på.

Antagandet av EU:s strategiska kompass, Versaillesförklaringen och Kommissionens lansering av ett antal nya initiativ och verktyg på försvarsområdet, såsom European Defence Industry Reinforcement through common Procurement Act (EDIRPA) och European Defence Investment Programme (EDIP), har gjort att EU-frågorna krävt än mer fokus och hantering av FMV liksom samordning med övriga försvarsmyndigheter. I och med den svenska ansökan om Nato-medlemskap har även ett större fokus på relationen EU/Nato varit nödvändigt.

FMV har under 2022 bidragit med stöd i dessa frågor till Försvarsdepartementet i planeringen inför det svenska ordförandeskapet i EU första halvåret 2023. Bland annat planerar FMV tillsammans med EDA att under det svenska ordförandeskapet genomföra ett seminarium på NAD-nivå inom temat internationellt materielsamarbete.

11.1.2 Europeiska försvarsindustriprogrammet (EDIDP) och Europeiska försvarsfonden (EDF)

Under 2022 har FMV fortsatt att bistå Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) i arbetet med EDIDP- och EDF-verksamhet i nära samverkan med Försvarmakten, FOI, svenska utförare såsom branschorganisationer, företag, universitet och högskolor, institut och myndigheter. EDF-verksamheten sker i internationellt samarbete med andra myndigheter och utförare i EU-medlemsstater och Norge.

Inom arbetsprogrammet EDF 2021 har det under 2022 skett betydande framsteg i det svenska deltagandet relativt tidigare program EDIDP, med ett större intresse från en bredare grupp av svenska projektutförare. Svenska utförare deltar i elva utvecklings- och nio forskningsprojekt, där Sverige leder två utvecklingsprojekt. Att notera är att 23 olika svenska utförare deltar i dessa projekt som utgörs av 16 företag (flera utförare är små- och medelstora företag (SME), två institut och myndigheter, samt fem universitet och högskolor. Några utförare har dessutom deltagit i flera olika projekt. Svenska utförare hamnar utifrån deltagarantal på en sjunde plats av 28 länders motsvarigheter totalt, vilket utgör en stor positiv förändring relativt deltagandet i EDIDP 2020-omgången. Av de elva utvecklingsansökningar som Försvarmakten beslutat att ge FMV i uppdrag att medfinansiera, fick åtta kontraktstilldelning. Även om konkurrensen inte är hög inom alla utlysningar inom utvecklingsområdet, visar detta på en svensk styrka och taktiskt deltagande.

Under hösten 2022 erhöll FMV ett generellt bemyndigande att förhandla och ingå internationella överenskommelser avseende samarbetsprojekt rörande EDF vilket reducerat administrationen och gett utförare mer tid att bereda projektansökningar med internationella partners. Vid ansökningstidens utgång den 24 november 2022 hade svenska utförare lämnat in sex projektansökningar till EU-kommissionen med löfte om statlig medfinansiering.

11.1.3 Permanenta strukturerade samarbetet (Pesco)

FMV ansvarar sedan 2019 för Sveriges medverkan i 15 projekt, varav tio som observatör, fyra som deltagare och ett som koordinator. Resultatet av FMV:s arbete med Pesco ger ökad kännedom om den utveckling som pågår i de projekt där FMV deltar. Utbytet inom Pesco har under 2022 ökat något jämfört med 2021, med anledning av lättnader i pandemirestriktioner. Under 2022 har FMV lämnat förslag på nya projekt samt översyn av deltagande i nya och redan pågående projekt¹⁸. FMV har anmält intresse att bli deltagare i ytterligare två projekt, ett inom marinområdet och ett inom ledningssystemområdet, samt anmält intresse att bli observatör i ett projekt inom arméområdet. FMV har sedan 2021 initierat ett nytt Pesco-projekt inom ledningssystemområdet och ansökan utvärderas under våren 2023. Av redan pågående projekt har FMV anmält intresse att bli deltagare tre projekt, ett inom flygområdet och två inom marinområdet, samt observatör i ett projekt inom rymdområdet.

Samordning av Sveriges deltagande i Pesco sker mellan FMV, Försvarmakten och FOI i syfte att bidra till en tydligare koordinering av Sveriges projektdeltagande samt utbyta erfarenheter och kompetensutveckling inom och mellan försvarsmyndigheterna.

11.2 Exportstödjande verksamhet

Den exportstödjande verksamheten ska främja en kostnadseffektiv materielförsörjning som bidrar till Försvarmaktens operativa förmåga.

¹⁸ Fö2022/00304, 21FMV3249:21

Analys- och prioriteringsverksamhet

Exportstöd bedrivs av flera aktörer och koordinering och gemensamma prioriteringar är därför en förutsättning för att verksamheten ska kunna bedrivas på ett effektivt sätt. FMV tar därför i samverkan med Försvarmakten och övriga försvarsmyndigheter årligen fram ett analys- och prioriteringsunderlag för den exportrelaterade verksamheten. Denna verksamhet har utvecklats genom framtagande av exportstrategier för strategiska produktområden. Under 2022 har en exportstrategi för ubåtsområdet utarbetats i samverkan mellan försvarsmyndigheterna och näringslivet, för beslut under nästa år. Denna samverkan avser bedömning av effekterna av exporten som sedan leder till prioritering.

Strategiska exportprojekt

Under året har de strategiska exportprojekten omfattat stridsflyg, stridsfordon och ubåtssystem. Arbetet har fortsatt med att stödja industrin i dess dialog med Kanada gällande ett eventuellt köp av Gripen E. Kanada meddelade dock i mars att de valt att gå till slutförhandling med ett konkurrerande bud varför detta arbete avbrutits i avvaktan på Kanadas slutgiltiga beslut.

Förhandlingar har även genomförts med Ungern och Thailand gällande förlängning av befintliga mellanstatliga avtal om support för Gripen C/D. Bulgarien annonserade i mitten av året ett potentiellt intresse av att köpa Gripen C/D som komplement till det system de valde i sin upphandling 2018. FMV har inlett dialog med Bulgarien om detta.

Inom stridsfordonsområdet har förhandlingar om ett mellanstatligt samarbetsavtal förts med Slovakien kopplat till deras val av Stridsfordon 90. I detta arbete har FMV lett utvecklingen av nya avtalsstrukturer mellan kundland, svenska statliga myndigheter och organisationer samt svenska leverantörer avseende mellanstatliga samarbeten, direkt relaterad till en exportaffär. Avtal tecknades i december och FMV bedömer, i samverkan med Försvarmakten, att denna avtalsstruktur har möjliggjort affären med Slovakien. Även Tjeckien har annonserat att man valt CV90 och motsvarande förhandlingar har inletts.

Den nederländska upphandlingen av nya ubåtar fortgår och under året har ett mellanstatligt samarbetsavtal kopplat till detta tecknats. Under november släpptes den detaljerade offertförfrågan vilken ska besvaras under 2023.

FMV har under 2022 stärkt samordningen av statligt och industriellt deltagande vid internationella exportrelaterade aktiviteter genom regelbundna samordningsmöten. Exempel på aktiviteter under 2022 var att FMV planerade och koordinerade det svenska deltagandet i det tjeckiska arrangemanget NATO Days samt den australienska konferensen Indo Pacific.

11.2.1 Exportstödsuppdrag

Beviljade exportstödsaktiviteter genomförs mot full kostnadstäckning, där industrin betalar för alla kostnader som uppstår vid genomförandet av stödet. Uppdrag för att genomföra exportstöd har huvudsakligen ställts till Försvarmakten och FOI men även internt FMV.

Tabell 9. Antal beviljade exportstödsupdrag 2020-2022

Fördelat per sakområde	2022	2021	2020
Armémateriel	9	10	6
Flygmateriel	8	7	6
Ledningssystemmateriel	0	0	2
Marinmateriel	2	9	4
Jur Export	11	0	2
Totalt	30	26	20

De under 2022 beviljade exportstödsupdragen omfattar bland annat delgivning av försvarssekretess, utlåning av övnings- och skjutfält, deltagande som referenskund vid av industrin arrangerade möten, mässor och besök av utländska delegationer.

Företag som FMV beviljat stöd till under 2022 är, BAE Systems Hägglunds AB, BAE Systems Bofors AB, Saab AB, Saab Dynamics AB, Saab Surveillance AB, Saab Kockums AB och Volvo AB.

Tabell 10. Fördelning antal genomförda exportstödsaktiviteter 2020-2022

Fördelning av exportstödsaktiviteter	2022	2021	2020
Deltagande mässor/utställningar	2	2	5
Förevisning/besök	5	4	0
Försäljning/lån av materiel	9	10	4
Marknadsföringsaktiviteter	3	4	3
Säkerhetsskyddsarbete	11	6	8
Totalt	30	26	20

12. Certifiering av IT-säkerhet i produkter

Vid Försvarets materielverk finns ett nationellt certifieringsorgan för IT-säkerhet i produkter och system i enlighet med förordning (2007:854) med instruktion för Försvarets materielverk. Sveriges Certifieringsorgan för IT-säkerhet (CSEC) verkar som Sveriges nationella certifieringsorgan för IT-säkerhet i produkter och system enligt standarden Common Criteria (CC). Exempel på certifieringsuppdrag är brandväggar, säkra skrivare, system för utgivning av digitala identiteter och produkter för intrångsdetektering och behörighetskontroll.

Vid årets slut pågick arbete med 14 certifieringar och 17 certifieringar har slutförts under året. CSEC har medverkat i det internationella samarbetet inom ramen för CCRA (Arrangement on the Recognition of Common Criteria Certificates in the Field of IT Security) och SOG-IS MRA (Senior Officials Group Information Systems Security). CSEC har lett en så kallad skuggcertifiering av det polska certifieringsorganet. CSEC har även genomfört årlig tillsyn av evalueringsföretag med licens att granska IT-säkerhet i produkter inom ramen för CSEC:s certifieringsarbete.

13. Tillsynsverksamhet inom säkerhetsskyddsområdet

Som följd av ny säkerhetsskyddslagstiftning som trädde i kraft 1 december 2021 är FMV tillsynsmyndighet för enskilda verksamhetsutövare inom området försvarsmateriel och där

Säkerhetspolisen och Försvarsmakten är samordningsmyndigheter som bland annat innebär att de i samråd tar fram och tillhandahåller metodstöd för tillsyn och samråd. Under året har FMV samverkat med Försvarsmakten och Säkerhetspolisen för att definiera och avgränsa tillsynsområdet, samt för att bygga upp och utveckla tillsynsverksamheten. Under 2022 har FMV fortsatt arbetet med att implementera processer för tillsynsverksamheten samt rekrytering av medarbetare.

Försvarsmaktens föreskrifter för säkerhetsskydd är föremål för revidering, vilket kan påverka det fortsatta arbetet.

14. Inspektionen för cybersäkerhetscertifiering

I juni 2021 beslutade regeringen i förordning (2021:555) att FMV ska vara nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering (NCCA) enligt EU:s cybersäkerhetsakt och att det vid FMV ska finnas ett ackrediterat organ för bedömning av överensstämmelse (certifieringsorgan). Vid FMV ska CSEC ansvara för certifiering enligt CSA. Övriga uppgifter som en sådan nationell myndighet har hanteras av Inspektionen för cybersäkerhetscertifiering (ICC) som har inrättats vid FMV särskilt för det ändamålet.

Under året har ICC påbörjat utveckling av ett ledningssystem för att hantera de myndighetsfunktioner som ICC har. Det inkluderar tillsynsfrågor, beslut om bemyndigande, avgiftshantering, och hantering av rapporterade sårbarheter. ICC har under 2022 tagit fram en långsiktig kompetensförsörjningsplan och rekryterat chef och medarbetare.

ICC har genomfört prioriterade samordnings- och samverkansåtgärder med nationella och internationella myndigheter, näringsliv- och branschorganisationer i syfte att bevaka nationella intressen, förankra handlingslinjer och informera om införande av det europeiska ramverket för cybersäkerhetscertifiering och certifieringsordningar. I detta har ingått att vara Sveriges representant i Europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering (ECCG) och deltagande i arbetsgrupper som EU:s cybersäkerhetsmyndighet Enisa samordnar.

FMV:s bedömning är att ICC etablerats enligt den plan och de mål som satts upp av FMV utifrån 2022 års tilldelade anslagsmedel. Prioritet har lagts på åtgärder för etablering och verksamhetsutveckling av den grundläggande verksamheten vid ICC med en grund bland annat för fortsatt utvecklingsarbete för kommande tillsynsuppgifter.

15. Utveckling av FMV:s IT-landskap

Med anledning av det försämrade omvärldsläget och därtill ökad hotnivå inom cyberområdet har FMV under 2022 stärkt myndighetens IT-säkerhet, både genom att säkerställa en korrekt tillämpning av de rutiner, avtal och processer som finns samt genom att tillföra nya säkerhetsfunktioner. Utöver detta har myndigheten genomfört granskningar av informationssystemens robusthet och genomfört tillämpliga åtgärder. På myndigheten genomfördes också en kontinuitetsplanering såväl i ett verksamhets- som IT-tekniskt perspektiv. Denna syftade till att minimera konsekvenserna av ett angrepp på informationssystemen och förkorta tiden för att åter vara i funktion.

Genomförda digitaliseringsinsatser har haft tyngdpunkt på utfasning av arvssystem till förmån för införande av moderna standardiserade informationssystem. FMV:s nya produktlivscykelssystem PLM implementerades i verksamheten den 23 maj 2022, initialt med funktionalitet för

förnödenhetsdatahantering och hantering av tekniska order. Det ersatte därmed ett antal arvssystem.

Driftsättning av nytt Business Intelligence (BI) verktyg har skett till ett begränsat antal användare. Generell introduktion planeras till 2023, inom ramen för förvaltningsorganisationen.

Program Norma har inneburit utmaningar för FMV under projektiden, men FMV har via Program Norma produktionsatt fyra nya plattformar. Detta har skett inom fastställd kravställning och ekonomisk ram som lägger grunden för och säkerställer en fortsatt digital resa. Program Norma avslutades därmed under 2022.

16. Informationssäkerhet

FMV har under 2022 inom ramen för samverkan i det nationella cybersäkerhetscentret (NCSC) deltagit i en arbetsgrupp gällande extern samverkan med syfte att NCSC etablerar sig som en nationell plattform för privat-offentlig samverkan inom cybersäkerhetsområdet. Uppdraget omfattade att föreslå former och målgrupper för extern operativ samverkan avseende förtroendefullt informationsutbyte kring incidenter och lägesbilder samt föreslå former och målgrupper för extern samverkan avseende utbildnings-, övnings-, konferens-, och kompetensförsörjningsverksamhet. Arbetet har dokumenterats i form av en slutrapport.

FMV har under våren 2022 genomfört och dokumenterat en mätning och matchning mot standarden Cybersecurity Maturity Model Certification (CMMC) version 2.0 där denna mätning redovisar hur FMV:s kravmassa förhåller sig till CMMC version 2.0:s motsvarande kravmassa ur ett kravuppfyllnadsperspektiv. Mätningen visar att FMV:s kravmassa i stort matchar de cybersäkerhetskrav som ställs inom ramen för CMMC och en jämförelse redovisas i detta sammanhang i en dokumenterad slutrapport.

FMV har genomfört och verifierat åtgärder inom området informationssäkerhet i enlighet med den kontrollverksamhet som följer av gällande säkerhetsskyddslagstiftning.

Inom ramen för ett FMV-internt uppdrag gällande att utreda ansvarsfördelning för systematiskt informationssäkerhetsarbete i FMV, och som följd av internrevisionens tidigare granskning om FMV har en tillräcklig nivå på informationssäkerhet. Myndigheten har under 2022 genomfört extern respektive intern författningsanalys gällande informationssäkerhetskrav och framtagit en handlingsplan för det fortsatta arbetet med att föreslå revidering av styrdokument i FMV som rör informationssäkerhet.

FMV har sett över och reviderat myndighetens policy för informationssäkerhet vilken fastställdes av FMV:s styrelse den 8 juni 2022. Utöver detta har åtgärder vidtagits för att på kort och lång sikt skapa högre robusthet i FMV informationssystem samt öka förmågan till säkra kommunikationer.

17. Medarbetare och arbetsmiljö

Det förändrade omvärlds- och säkerhetsläget har inneburit att FMV ställs inför nya och utökade arbetsuppgifter och krav som påverkar och förändrar verksamheten. FMV behöver därför fortsatt attrahera och rekrytera nya medarbetare, samtidigt som arbetet med att utveckla och behålla befintliga medarbetare blir allt viktigare. En förutsättning för att lyckas med detta är att kännedomen om och intresset för myndigheten ökar både externt och internt.

Myndighetens samlade bedömning är att FMV:s medarbetare och chefer fortsatt ser FMV som en attraktiv arbetsgivare. De aktiviteter som genomförts för att attrahera och behålla personal har gett

resultat då myndigheten har anställt fler medarbetare än tidigare år och personalomsättningen fortfarande är låg (9 procent), jämfört med övriga staten (11,9 procent).¹⁹ Drygt 70 procent av de som har svarat på FMV:s avgångsenkät som har valt att avsluta sin anställning kan tänka sig att komma tillbaka.

17.1 Attrahera

Under 2022 har ett systematiskt och aktivt arbete med att stärka FMV:s arbetsgivarvarumärke via digitala och därmed mätbara kanaler skett. Med målet att bli en mer attraktiv arbetsgivare och öka antalet följare i sociala medier har FMV till exempel riktat annonsering mot utvalda målgrupper och vidare arbetat aktivt med att bygga förtroende och kännedom hos potentiella medarbetare via webb och sociala kanaler. FMV mätte senast sitt arbetsgivarvarumärke 2018 och mätningar bland ingenjörer visar att myndigheten 2022 betraktas som mer attraktiv än tidigare. Vidare konstaterar myndigheten en ökning av antalet följare per månad på LinkedIn, som är den kommersiella kanal där flest sökande kandidater hittar FMV. I slutet av 2022 hade FMV 26 292 följare på LinkedIn, vilket är en ökning med 4 491 följare sedan slutet av 2021. FMV hade närmare fyra miljoner visningar på LinkedIn under 2022.

FMV har också medverkat vid nio arbetsmarknadsdagar för studenter och yrkesverksamma där myndighetens ambassadörsnätverk har företrätt FMV, vilket bedöms ha bidragit till ökad kännedom om FMV som arbetsgivare.

17.2 Rekrytering och avgång

För att hålla en fortsatt hög kvalitet i rekryteringsarbetet har FMV:s interna rekryteringskontor växt från tre rekryterare till sju stycken. Antalet rekryteringsprocesser på FMV har ökat från 507 stycken år 2021 till 764 stycken år 2022.

Konkurrensen om arbetskraft är stor. Från ett tidigare läge med en mer rörlig arbetsmarknad kan FMV se ett lägre antal sökande till lediga tjänster. Under 2021 var det i genomsnitt 23,6 sökande till varje rekryteringsprocess, medan det 2022 sjunkit till 13,6 sökande per process. Detta kan bli en utmaning för FMV:s fortsatta tillväxt. För att möta detta har FMV under året implementerat sökverktyg för att nå ut till kandidater med specialistkompetens, samt de som inte aktivt söker jobb.

För att rekrytera generalistkompetenser på ett samlat sätt och som möjliggör att FMV själva kan lära upp och introducera dessa till verksamheten, har ett rekryteringsevent för cirka 25 stycken nyexaminerade ingenjörer genomförts för första gången. Detta event resulterade i åtta anställda ingenjörer. Ett resultat som var enligt förväntan utifrån att det genomfördes för första gången.

Tabell 11. Antal anställda

Kategori	2022	2021	2020
Antal fast anställda, genomsnittsvärde under året	2 163	2 002	1 802
Andel kvinnor, %	32	31	31
Andel män, %	68	69	69
Andel fast anställda över 55 år, %	28	33	26
Andel fast anställda under 35 år, %	16	11	12
Medelålder i år, fast anställda	48	49	48

¹⁹ Arbetsgivarverkets statistik Personalomsättning i staten

Under 2022 genomfördes 416 nyanställningar, med en nettotillväxt på 221 personer. De yrkesgrupper som har rekryterats mest under 2022, liksom 2021, är framförallt ingenjörer men även projektledare och strategiska inköpare. Medelåldern på nyrekryterade är 42 år. Årets personella tillväxt har resulterat i att andelen kvinnor inom FMV är marginellt högre än år 2021, med 32 procent kvinnor och 68 procent män. Andelen kvinnor som har anställts under 2022 var 35 procent jämfört med 30 procent 2021.

Med FMV:s måltal för könsfördelning på 40 procent kvinnor respektive 60 procent män på längre sikt, bortom 2025, har FMV fått en jämnare könsfördelning genom ökad andel kvinnliga anställda och även ökad andel kvinnor som anställts. FMV bedömer att det finns en strukturell skillnad på arbetsmarknaden där FMV:s kompetensbehov speglar arbetsmarknaden i Sverige i stort där ingenjör- och militära kompetenser övervägande består av män.

Tabell 12. Rekryteringar

		2022	2021	2020
Verksamhetsområden	Antal medarbetare	336	258	270
	<i>Andel kvinnor %</i>	<i>29</i>	<i>27</i>	<i>33</i>
	<i>Andel män %</i>	<i>71</i>	<i>73</i>	<i>67</i>
Staber	Antal medarbetare	80	52	59
	<i>Andel kvinnor %</i>	<i>61</i>	<i>42</i>	<i>59</i>
	<i>Andel män %</i>	<i>39</i>	<i>58</i>	<i>41</i>
Totalt	Antal medarbetare	416	310	329
	<i>Andel kvinnor %</i>	<i>35</i>	<i>30</i>	<i>38</i>
	<i>Andel män %</i>	<i>65</i>	<i>70</i>	<i>62</i>

Tabell 13. Antal chefer

	2022	2021	2020
Kvinnor	60	53	49
Män	136	129	108
Totalt	196	182	157

Antalet chefer har ökat från 182 till 196 i enlighet med FMV:s organisatoriska utveckling för att säkerställa att FMV möter både produktions- och arbetsmiljöbehov. FMV:s riktvärde för antalet medarbetare per organisationsenhet var tidigare 15-25, men har minskat till 10-20. För att möta och reglera chefers arbetsbelastning har ytterligare organisationsnivåer införts på ett antal verksamhetsområden, som därmed har ökat antalet chefer. Könsfördelningen bland chefer speglar FMV:s totala könsfördelning. Den följer den strukturella fördelningen på arbetsmarknaden samt bland FMV:s kompetenser, då FMV i regel ställer krav på teknisk kompetens även för chefer.

Bemanningsplanering militär personal

Av FMV:s behovsunderlag framgår ett totalt behov av cirka 160 militära befattningar. Majoriteten har tillsatts med tidsbegränsat anställda officerare och vid slutet av 2022 fanns knappt 50 vakanser, vilket är på samma nivå som år 2021. Att yrkesofficerare kan växeltjänstgöra vid Försvarets materielverk är av stor betydelse för båda myndigheternas verksamheter. Med anledning av

Försvarsmaktens tillväxt råder det dock brist på tillgängliga officerare för FMV:s uppdrag. FMV och Försvarsmakten samverkar löpande i denna fråga för att möjliggöra växeltjänstgöring utan att myndigheternas uppdrag påverkas negativt.

Personalomsättning

Under året har 195 personer lämnat FMV. Sammanfattningsvis landar den totala personalomsättningen på 9 procent för 2022, att jämföra med 8,1 procent 2021.²⁰ Spontanavgångarna har ökat med en procentenhet under året och uppgick till 67 procent av det totala antalet avgångar. Framförallt är det pensionsavgångarna som har påverkat den totala personalomsättningen.

Vid spontanavgång skickar FMV ut en avgångsenkät till medarbetare, vilken 60 medarbetare svarat på. I svaren anges de vanligaste skälen till avgång att medarbetaren söker nya utmaningar eller saknar utveckling i arbetet, där medarbetarna efterfrågar utvecklingsplaner för att se hur deras långsiktiga utveckling på FMV kan se ut. Tolv procent anger att de inte är nöjda med FMV:s arbetssätt medan drygt 30 procent av enkätsvaren lyfter löneutvecklingen som en bidragande orsak till byte av arbetsgivare, vilket är en ökning från 2021 då cirka 18 procent nämner låga löner i sina svar. Av de som svarat på avgångsenkäten uppger 72 procent att de kan tänka sig att börja arbeta på FMV igen, vilket indikerar att FMV:s aktiviteter för att behålla medarbetare på sikt kommer att ge resultat.

FMV arbetar för att omhänderta kommentarerna från enkäten genom ett antal olika aktiviteter i syfte att utveckla medarbetarna, som till exempel att tydliggöra karriärvägar och expertkarriärer, möjliggöra rotation, en satsning på det utvecklande medarbetarskapet och fortbildning.

Tabell 14. Avgångar

Typ av avgångar	Antal avgångar per år					
	2022			2021		
	Totalt	Varav kvinnor	Varav män	Totalt	Varav kvinnor	Varav män
Pensionsavgångar	44	10	34	33	5	28
Spontanavgångar	130	49	81	108	41	67
Övriga avgångar	21	1	20	22	2	20
Totalt	195	60	135	163	48	115

17.3 Utveckla och behålla kompetens

Under 2022 har en ny kompetensförsörjningsstrategi med tillhörande handlingsplan tagits fram för att peka ut en riktning avseende FMV:s kompetensförsörjning. De fyra strategiska områdena i kompetensförsörjningsstrategin 2022-2025 är arbetsgivarvarumärket, medarbetarutveckling, utvecklande medarbetarskap samt digital kompetens, trygghet och mognad.

Genom kompetensförsörjningsstrategin och myndighetens tillväxt kan FMV bidra till bland annat mål 8 i Agenda 2030 avseende anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt. Utöver detta kommer fokus att läggas på kritiska kompetenser med relevans för verksamheten. Exempel på sådana områden är informationssäkerhet och integrerat logistikstöd (ILS). Verksamhetens

²⁰ Personalomsättningen beräknas som andel avgångar av medelantal anställda.

kompetensanalys och kompetensförsörjningsplanering är central för att ringa in kritiska kompetenser.

17.3.1 Utbildning och utveckling av medarbetare

Under åren 2022-2024 kommer FMV genomföra en stor satsning på utvecklande medarbetarskap (UM). Insatsen är en förlängning av det utvecklande ledarskapet, som ska genomsyra FMVs ledarskap. Syftet med UM är att ytterligare utveckla medarbetarnas delaktighet och ansvarsförmåga för sina egna arbetsuppgifter, förhållningssätt samt kompetens. Utbildningen ska även bidra till ökad delaktighet i verksamhetens utveckling som helhet, samt att bidra till en fortsatt god arbetsmiljö.

Under 2022 har en pilot av UM genomförts, där cirka 40 medarbetare genomgått utbildningen i syfte att utvärdera och anpassa den. Utvärderingen av piloten visade på goda resultat för FMV:s kommande utvecklingsprogram, UM.

Under våren slutfördes traineeprogrammet 2021/2022 för informationssäkerhet inom FMV Akademi. Samtliga tolv traineer som deltog i programmet har övergått i anställning hos FMV, vilket betyder att FMV nått sitt mål att stärka kompetensen inom IT-säkerhet och minska konsultberoendet av denna. FMV Akademi genomfördes för första gången 2021/2022 och konceptet har utvärderats under hösten. Både traineerna själva samt deras chefer och mentorer har gett positiv återkoppling på programmet och FMV planerar nu för att fortsätta med FMV Akademi. Två program kommer att gå parallellt under 2023/2024, ett för informationssäkerhet och ett nytt program för ILS.

17.3.2 Chefsutveckling

FMV:s modell för ledarskap utgörs av det utvecklande ledarskapet enligt Försvarshögskolans Ledarskapsmodell. Syftet är att utveckla chefs- och ledarskapet för att skapa tillit och engagemang hos medarbetarna. Samtliga chefer ska genomgå kursen Utvecklande ledarskap (UL) med en uppföljande ledarbedömning efter cirka två år. Under 2022 har 35 chefer gått kursen, vilket innebär att 88 procent av FMV:s chefer har genomfört denna.

Under året har 16 personer genomgått chefskandidatprogrammet, ett utbildningsprogram för att förbereda medarbetare för framtida chefsroller, varav 31 procent av dem har gått in i en chefsroll. Programmet har tidigare genomförts under åren 2014-2018, där 86 medarbetare deltagit, 16 procent av dem innehar idag en chefsroll på FMV. Under 2022 har en utvecklad urvalsprocess skett med ett ökat fokus på potential och motivation att vilja bli chef. Även innehållet i programmet har förändrats och deltagarna har fått tillgång till en mentor. Detta antas ha bidragit till att andelen deltagare som nått en chefsroll ökat under 2022.

Fem ledarseminarium, Leda för tillväxt har genomförts under våren, där samtliga chefer deltagit vid ett tillfälle vardera. Fokus har varit att skapa samsyn och handlingskraft i FMV:s tillväxtresa med ökade krav på tillväxt och accelererad leveransförmåga. Cheferna har där stärkts i sin roll som förändringsledare.

17.4 Mångfald och jämställdhet

Som en del av arbetet med mångfald och jämställdhet har FMV fortsatt delta i Samverkansrådet, ett samverkansorgan med representanter från myndigheter inom försvarssektorn. Syftet är att skapa möjlighet att samarbeta med de andra myndigheterna i frågor som rör jämställdhet och

mångfald. Utgångspunkten i tillväxten kommer vara en bärande del i det fortsatta arbetet, som sedan halvårsskiftet 2022 ledes av Försvarets radioanstalt.

Innehållet i samverkansrådets möten är i huvudsak erfarenhetsutbyte och kompetenshöjande aktiviteter inom temat jämställdhet och jämlikhet. För FMV innebär det att få möjlighet att ta del av de andra myndigheternas arbete och på så vis få ett breddat underlag för det egna arbetet med jämställdhet och jämlikhet. Samverkansrådets arbete är långsiktigt och har satt 2025 som ett måldatum.

17.5 Arbetsmiljö och hälsa

Under 2022 har arbetsmiljön präglats av upphävningen av restriktioner för covid-19, som inneburit en delvis återgång till ordinarie arbetsställe i kombination med fortsatt distansarbete.

Arbetsmiljöutbildningar för chefer och skyddsombud, har genomförts. Myndighetens enkät för organisatorisk och social arbetsmiljö, OSA-undersökningen, genomfördes under året inom hela FMV. Undersökningen genomförs på lägsta organisatoriska nivå i myndigheten och resultatet bearbetas inom respektive grupp och resulterar i en handlingsplan att jobba vidare med under året.

I syfte att inspirera medarbetare till rörelse och hälsa genomfördes liksom föregående år en hälsovecka, med både fysiska och digitala aktiviteter.

17.6 Sjukfrånvaro

Tabell 15. Sjukfrånvaro och långtidssjukfrånvaro (procent)

Sjukfrånvaro per kategori (%)	2022			2021			2020		
	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor
Andel total sjukfrånvaro ²¹	2,5	2,1	3,5	2,0	1,7	2,8	2,4	1,9	3,5
29 år eller yngre	1,5	1,2	2,1	1,3	1,3	1,3	0,6	1,1	0,2
30-49 år	2,1	1,6	2,9	1,5	1,0	2,1	1,7	1,1	2,8
50 år eller äldre	2,8	2,3	4,2	2,4	2,0	3,7	2,9	2,4	4,6
Andel långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro ²²	45,9	45,1	47,0	52,1	50,8	53,8	49,4	43,4	57,1

Under covid-19-pandemin kunde FMV se att sjuktalen sjönk, vilket då förmodligen berodde på ökat distansarbete som minskade smittorisken samt att personer som har varit lindrigt sjuka arbetat hemifrån. Vid en återgång till arbetsplatsen under 2022 har FMV återgått till mer normala nivåer avseende sjukfrånvaro, dock är det fortfarande lågt i förhållande till övriga staten där den totala sjukfrånvaron för 2021 var 3,6 procent.²³ Det är svårt att bedöma hur distansarbete påverkat sjukfrånvaron utifrån att en del arbetsuppgifter kan vara mer eller mindre lämpliga för arbete på distans.

Långtidssjukfrånvaron under 2022 är 45,9 procent av den totala sjukfrånvaron, vilket är en minskning med 5,8 procent jämfört med 2021 och den är även lägre än år 2020. FMV bedömer att möjligheten till distansarbete i kombination med höstens hälsovecka och ett utökad friskvårdsbidrag har varit bidragande orsaker till att långtidssjukfrånvaron minskat.

²¹ Sjuktalen avser andel total sjukfrånvaro av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid.

²² Långtidssjukfrånvaro avser andel frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller av total sjukfrånvaro.

²³ Arbetsgivarverket rapport från 2021-05-10: "Sjukfrånvaro i staten 2021".

FMV:s sjukfrånvaro följer fördelningen i samhället, där kvinnor har en högre sjukfrånvaro än män.

18. Finansiell utveckling

FMV är både anslagsfinansierad och avgiftsfinansierad utifrån myndighetens roll och uppdrag. FMV:s upphandlings- och förvaltningsrelaterade myndighetskostnader finansieras inom anslag 1:11 *Försvarets materielverk*. FMV disponerar även anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar*, ap.1 *Leverantörsutgifter för leveranser*, för att finansiera materielinvesteringar till krigsförbanden. FMV har även i uppgift att bedriva viss verksamhet som avgiftsfinansieras gentemot Försvarmakten och övriga kunder inom totalförsvaret och andra länder.

18.1 FMV:s förvaltningskostnad

Förvaltningskostnad är ett begrepp inom FMV:s ekonomimodell då den innehåller samtliga personalkostnader oavsett finansiering och de förvaltningsutgifter inom materieförsörjningen som inte är direkt knutna till anskaffning av materiel och anläggningar. Exempel på det senare är fastighets- och infrastrukturkostnader, tjänster inom IT, säkerhetsskydd, HR och kommunikation samt avskrivningar för FMV:s verksamhetsinvesteringar.

Tabell 16. FMV Förvaltningskostnad 2020-2022 (mnkr)

(mnkr)	2022	2021	2020
Personalkostnader	2 025	1 878	1 636
Kostnader för lokaler	155	138	128
Övriga driftkostnader ²⁴	535	440	454
Finansiella kostnader	8	0	2
Avskrivningar och nedskrivningar	71	64	40
Totalt	2 794	2 521	2 258

Totalt sett har förvaltningskostnaden ökat med 272 miljoner kronor. Den största ökningen består av personalkostnader för att kunna realisera kommande produktionsökningar. Dessa kostnader har sedan 2021 ökat med 146 miljoner kronor. Detta motsvarar en ökning med sju procent. Som en konsekvens av ökat antal anställda har detta medfört ett ökat behov av lokaler. Kostnader för lokaler har sedan föregående år ökat med 16 miljoner kronor, vilket motsvarar 11 procent. Övriga driftkostnader har ökat med 95 miljoner kronor, vilket motsvarar 18 procent. Ökningen består till största del av en engångsaktivitet som under året genomfördes för att hantera saldon i avgiftstabellen angående det ackumulerade resultatet avseende raden Försvarmakten vidmakthållande som är hänförligt till konsekvenser av omläggningen till nuvarande finansiell styrmodell från 2019-01-01. FMV har under året hanterat detta genom ett återtag av ackumulerat underskott avseende verksamheten inom Försvarmaktens vidmakthåll med 56,7 miljoner kronor enligt ett internt beslut²⁵. Från att ha haft låga räntekostnader har dessa nu ökat till åtta miljoner kronor. Avskrivningar har ökat med sju miljoner kronor, vilket motsvarar tio procent.

Tabell 17. Förvaltningskostnad per årsarbetskraft (tkr)

(tkr)	2022	2021	2020
Förvaltningskostnad	1 338	1 290	1 295
<i>Varav personalkostnad</i>	<i>970</i>	<i>961</i>	<i>938</i>

²⁴ Övriga driftkostnader består av tjänsteprodukter, inhyrd personal/uppdragskonsulter, materiel/varor, resekostnader och övriga kostnader.

²⁵ 22FMV7526-1.

Den totala förvaltningskostnaden per årsarbetskraft har ökat med fyra procent sedan 2021. Den största posten inom förvaltningskostnaden är personal. Andra kostnader som har ökat mer är hänförliga till lokaler samt övriga driftkostnader.

Personalkostnader debiteras ut genom tidskrivning mot respektive uppdrag som genomförs under året. Samtliga uppdrag inom FMV ska finansiera de direkta kostnaderna som är hänförliga till uppdraget, detta avser såväl kärnverksamhet och myndighetsförvaltning. Tidskrivningen följer resursallokeringen som görs inför att uppdragen beslutas genomföras. Genom att använda underlag från tidskrivning kan den omfattande rekryteringen som genomförts inom ramen för tillväxtplaneringen analyseras. Tabell 18 redovisar antal årsarbetskrafter per finansieringstyp. Finansieringstyperna omfattar både anslags- och avgiftsfinansierad verksamhet.

Tabell 18. Årsarbetskrafter per finansieringstyp

Finansieringstyp	2022	2021	2020
1:11.1 Nationell tillsyn cybersäkerhet	3	-	-
1:11.2 Evaluering och certifiering av IT säkerhetsprodukter	6	8	8
1:11.4 Direkta utgifter i materielanskaffningen	461	382	315
1:11.5 Myndighetsförvaltning	542	531	480
1:11.6 Internationellt materielsamarbete och export	43	40	34
1:1.1 Förbandsverksamhet och beredskap	19	13	15
1:1.3 Vidmakthållande av materiel och anläggningar	459	452	399
1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt	3	4	3
1:3.2 Anskaffning av materiel och anläggningar	480	445	418
1:4 Forskning och teknikutveckling	26	22	20
Övriga kunder och exportåtaganden	48	58	53
Totalt	2 088	1 955	1 744

Under 2022 har FMV ökat antal årsarbetskrafter med 133 stycken jämfört med föregående år. Ökningen har till allra största del skett inom verksamheten som genomförs på uppdrag av Försvarsmakten och det följer planeringen för FMV:s tillväxt.

18.2 Fördelning av intäkter och kostnader på kundansvarsområden och övrig verksamhet

I tidigare årsredovisningar har FMV:s verksamhet delats in i materiel- och tjänsteområden, så kallade materielkalkylobjekt. Den indelningen motsvarar Försvarsmaktens gruppering av materiel- och tjänsteområden. Till dessa materiel- och tjänsteområden fördelades export-, Test & Evaluering- och FSSV-verksamhet ut med hjälp av manuell hantering.

För att öka transparensen mellan FMV och Försvarsmakten redovisar nu FMV verksamheten enligt en indelning som motsvarar kundansvar gentemot Försvarsmakten istället för mot materiel- och tjänsteområden. Kundansvar speglar hur Försvarsmakten lägger uppdrag och beställningar till FMV. Kundansvar är Armémateriel, Marinmateriel, Flygmateriel, Ledningssystemmateriel, Logistik och Plan. FMV redovisar verksamheten som en helhet och har kompletterat med övrig verksamhet som inte avser materieluppdrag, såsom myndighetsförvaltning, Inspektionen för cybersäkerhetscertifiering (ICC), Sveriges Certifieringsorgan för IT-säkerhet (CSEC),

provverksamhet, verksamheter mot andra kunder samt övriga anslagsposter. Redovisning av kundansvar jämfört med tidigare materiel- och tjänsteområden medför att det uppstår mindre differenser i de kostnader som redovisas jämfört med tidigare årsredovisningar.

Verksamhetens intäkter redovisas som intäkter av anslag respektive övriga intäkter. Redovisningen av totala kostnader för verksamheten avser samtliga direkta kostnader och förvaltningskostnaderna som visas i en varav-kolumn och är hänförliga till respektive område. Personalkostnader inom förvaltningskostnaderna är de tidskostnader som är debiterade mot respektive uppdrag och de indirekta förvaltningskostnaderna är fördelade med tidsskrivning som fördelningsgrund. Det finns också verksamhetsspecifika indirekta kostnader som fördelas mot den verksamhet de avser.

Tabell 19. Fördelningen av intäkter och kostnader per kundansvar och övrig verksamhet (mnkr)

År	(mnkr)	Intäkter			Kostnader		Resultat
		Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Verksamhetens intäkter	Verksamhetens kostnader	Varav förvaltningskostnad	
2022							
Kundansvar							
Armémateriel		6 862	1 566	8 428	8 428	449	0
Marinmateriel		3 787	173	3 960	3 960	334	0
Flygmateriel		9 929	1 653	11 582	11 582	858	0
Ledningssystemmateriel		734	608	1 342	1 342	244	0
Logistik		456	358	814	814	239	0
Plan		164	268	432	432	346	0
Övrig verksamhet							
Övrig verksamhet		239	1 992	2 231	2 216	324	16
Totalt 2022		22 170	6 619	28 789	28 773	2 794	16
2021							
Kundansvar							
Armémateriel		6 908	1 044	7 952	7 952	375	0
Marinmateriel		3 455	232	3 686	3 686	290	0
Flygmateriel		7 510	1 772	9 282	9 282	763	0
Ledningssystemmateriel		757	585	1 342	1 342	223	0
Logistik		252	360	612	612	204	0
Plan		157	280	437	437	333	0
Övrig verksamhet							
Övrig verksamhet		243	1 811	2 053	2 046	334	7
Totalt 2021		19 281	6 084	25 365	25 358	2 521	7
2020							
Kundansvar							
Armémateriel		3 704	760	4 465	4 465	297	0
Marinmateriel		3 939	345	4 284	4 284	248	0
Flygmateriel		5 258	1 837	7 095	7 092	696	3
Ledningssystemmateriel		586	657	1 243	1 244	222	-2
Logistik		231	376	607	607	174	0
Plan		160	275	435	435	333	0
Övrig verksamhet							
Övrig verksamhet		219	1 445	1 664	1 644	288	20
Totalt 2020		14 097	5 695	19 793	19 771	2 258	22

Jämfört med 2021 har kostnaderna ökat med cirka 3 330 miljoner kronor vilket är en ökning med 13 procent. Det är framförallt inom verksamheten som bedrivs mot 1:3 ap.1 *Leverantörsutgifter för leveranser* som ökningen har skett inom materielområdena och främst inom Armé- och Flygmateriel. Förändringen av förvaltningskostnaden följer ökningen av förvaltningskostnaden som redovisats i stycket ovan. FMV har i arbetet med denna årsredovisning utvecklat metoden för fördelning förvaltningskostnader. Övrig verksamhet består av myndighetsgemensamma funktioner, cybersäkerhetsverifiering och tillsyn för cybersäkerhetsverifiering, provverksamhet och övriga kunder. Det positiva resultatet under 2022 är hänförligt till exportverksamheten.

18.3 Avgiftsbelagd verksamhet

Myndigheten ska enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt Ekonomistyrningsverkets tillhörande föreskrifter särredovisa uppdragsverksamheten enligt den indelning och struktur som regeringen beslutat om i avgiftsbudgeten i myndighetens regleringsbrev.

Tabell 20. Avgiftstabell (tkr)

Verksamhet (tkr)	Regleringsbrev 2022			Utfall 2022			Resultat		Totalt balanserat resultat
	Intäkter	Kostnader	Resultat	Intäkter	Kostnader	Resultat	+/- 2021	+/- t.o.m. 2020	
Försvarsmakten: vidmakthållande	4 300 000	4 300 000	0	4 061 549	4 004 839	56 709	-7	-56 711	-9
Försvarsmakten: övrig verksamhet	900 000	900 000	0	690 074	735 262	-45 188	0	308 666	263 478
Övriga kunder	1 340 000	1 340 000	0	1 692 848	1 693 254	-406	-10 530	-38 163	-49 099
Evaluering och certifiering av IT-produkter	2 400	2 400	0	1 160	1 160	0	0	0	0
Tjänsteexport	60 000	60 000	0	75 985	69 868	6 117	17 521	77 780	101 418
Nationell tillsynsverksamhet för cybersäkerhetscertifiering	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa	6 602 400	6 602 400	0	6 521 615	6 504 383	17 232	6 984	291 572	315 788

Under 2022 genomfördes aktiviteter för att hantera saldon i avgiftstabellen. Det ackumulerade resultatet avseende raden Försvarsmakten: vidmakthållande är hänförligt till konsekvenser av omläggningen till nuvarande finansiell styrmodell från 2019-01-01. FMV har under året hanterat detta genom ett återtag av ackumulerat underskott avseende verksamheten inom Försvarsmaktens vidmakthåll med 56 718 tusen kronor enligt ett internt beslut²⁶, genom att det totala balanserade resultatet i avgiftstabellen²⁷ har förts mot anslaget *1:11 anslagspost 5 Myndighetsförvaltning*. Avseende verksamheten Försvarsmakten: övrig verksamhet genomfördes ett återtag av ackumulerade ränteintäkter, 45 188 tusen kronor.

Omslutningen av resultatet för den avgiftsbelagda verksamheten 2022 överskred totalt sett budgeten och resultatet blev cirka 17,2 miljoner kronor. Orsaken till den högre omslutningen av intäkterna är att Övriga kunder och Tjänsteexport har ökat jämfört med budget vilket till allra största del beror på exportåtagandeverksamheten. Det negativa resultatet för Övrig kund är en

²⁶ 22FMV7526-1.

²⁷ FMV årsredovisning för 2021 i tabell 20.

konsekvens av att tabellen är uppdelad i Övrig kund och Tjänsteexport eftersom samkostnaderna för verksamheten inte belastar respektive uppdrag. Detta förklarar att Tjänsteexporten redovisar ett positivt resultat. För analys av resultatet ska alltså Övrig kund och Tjänsteexport summeras. Årets överskott är till allra största del hänförligt till att uppdrag med fastprisavtal tagit höjd för risker i genomförandet som inte fallit ut. Skillnaden mot budget beror på att denna verksamhet budgeteras utifrån erfarenhetsvärden eftersom kundbeläggning inte är känd fullt ut vid utarbetande av budget. För det ackumulerade resultatet har FMV villkor som beskriver hur det ska hanteras.

Orsaken till den lägre omslutningen av intäkter för Försvarmakten: vidmakthållande är att FMV:s beräkning av budgeten angående verksamheten i högre grad ska följa den nya ansvarsfördelningen mellan FMV och Försvarmakten. Detta ska medföra lägre avgiftsintäkter för FMV enligt ansvarsfördelningen.

Verksamheten för nationell tillsynsverksamhet för cybersäkerhetscertifiering är under uppbyggnad och går helt enligt budget och plan. Det innebär även att FMV inte tagit ut avgifter i år.

19. Ekonomisk redovisning

19.1 Sammanställning av väsentliga uppgifter

Belopp i mnkr, löpande priser	2022	2021	2020	2019	2018
Låneram i RGK för investeringar:					
- beviljad	1 040	925	835	685	685
- utnyttjad vid årets slut	777	771	604	471	525
Räntekontokredit					
- beviljad	495	504	418	172	-
- maximalt utnyttjad under året	-	-	-	-	-
Övriga kreditramar i RGK:					
- beviljad	50 500	43 000	46 500	25 500	18 500
- maximalt utnyttjad under året	13 156	12 113	9 478	12 632	13 438
Räntekostnader avseende RGK,					
- lån till anläggningstillgångar	6	-	0	-2	-3
- övriga krediter	58	-	0	-15	-41
- räntekonto	-	-	0	0	0
Ränteintäkter avseende					
- räntekonto	2	-	0	0	0
Avgiftsintäkter - budget ¹⁾	6 602	5 230	5 180	3 933	19 800
Avgiftsintäkter - utfall	6 521	5 947	5 673	2 197	22 186
Anslagskredit - beviljad	1 929	800	1 118	674	3
Anslagskredit - utnyttjad	724	-	-	199	-
Anslagssparande, utfall	19	248	166	199	12
Intecknade framtida åtaganden ²⁾	75 852	59 278	57 057	63 557	72 944
Summa tilldelade bemyndiganden	102 848	69 800	69 000	65 000	-
Medeltal anställda	2 163	2 002	1 802	1 658	3 596
Genomsnittligt antal årsarbetskrafter	2 088	1 955	1 744	1 591	3 462
Driftkostnader per årsarbetskraft, tkr ³⁾	13 679	12 916	11 295	12 641	6 437
Myndighetskostnad ⁴⁾ per					
- årsarbetskraft, tkr	1 338	1 290	1 292	1 286	962
- dito prisläge 2022, tkr ⁵⁾	1 338	1 338	1 371	1 389	1 064
Balanserad kapitalförändring	299	292	270	242	233
Årets kapitalförändring	16	7	22	28	9

Källa: FMV:s produktionsledningssystem och personalredovisningssystem.

- Enligt regleringsbrev.
- För 2019-2022 har FMV fått bemyndigande för anslag 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar ap.1 Leverantörsutgifter för leveranser. Värdet motsvarar ännu inte anslagsavräknade milstolpar enligt FMV:s gamla finansiella styrmodell samt utestående leverantörsbeställningar avseende varor och tjänster enligt ny finansiell styrmodell. För 2018 motsvarar värdena de belopp av FMV:s samtliga leverantörsbeställningar, som avser varor och tjänster som ännu inte har levererats till myndigheten. Definitionen avviker därför från den som finns given i ESV:s allmänna råd till 2 kap 4 § Förordningen om årsredovisning och budgetunderlag (FÄB).
- Enligt definition i ESV:s föreskrifter till 2 kap 4 § FÄB. I driftkostnaden ingår kostnader för personal, lokaler, varor, materiel, tjänster och övrigt med beloppen i mnkr: 2022= 28 562, 2021=25 251, 2020 =19 699, 2019=20 111, 2018=22 284.
- FMV:s myndighetskostnad består främst av kostnader för personal, lokaler, utrustning och IT. Myndighetskostnaden är rensad från poster som avsättningar för pensioner m.m.
- Sammansatt index (timpris, KPI och TPI).

19.2 Resultaträkning

Belopp i tkr		2022-01-01 2022-12-31	2021-01-01 2021-12-31
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	Not 1	22 170 388	19 280 752
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 2	6 521 615	5 946 627
Intäkter av bidrag	Not 3	2 089	134 428
Finansiella intäkter	Not 4	94 922	2 693
Summa verksamhetens intäkter		28 789 014	25 364 501
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	Not 5	-2 059 634	-1 902 845
Kostnader för lokaler		-250 544	-222 684
Övriga driftkostnader	Not 6	-26 251 844	-23 126 035
Finansiella kostnader	Not 7	-111 897	-15 378
Avskrivningar och nedskrivningar		-99 573	-90 573
Summa verksamhetens kostnader		-28 773 491	-25 357 516
Verksamhetsutfall		15 523	6 984
Uppbördsverksamhet			
	Not 8		
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras		23 300	23 300
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-23 300	-23 300
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	Not 9	15 523	6 984

19.3 Balansräkning

Belopp i tkr		2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	Not 10		
Balanserade utgifter för utveckling		229 676	239 695
		229 676	239 695
Materiella anläggningstillgångar	Not 11		
Förbättringsutgifter på annans fastighet		259 545	247 175
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		180 654	182 374
Pågående nyanläggningar		105 747	107 268
Beredskapstillgångar		12 940	-
		558 887	536 817
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	Not 12	157 758	142 850
Pågående arbeten	Not 13	65 180 686	55 490 337
Förskott till leverantörer	Not 14	4 024 794	4 045 164
		69 363 238	59 678 350
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	Not 15	33 557	134 480
Fordringar hos andra myndigheter	Not 16	2 496 681	2 192 530
Övriga kortfristiga fordringar		23	42
		2 530 261	2 327 052
Periodavgränsningsposter	Not 17		
Förutbetalda kostnader		111 172	252 395
Övriga upplupna intäkter		42 801	45 774
		153 972	298 170
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	Not 18	-52 471 981	-45 734 966
		-52 471 981	-45 734 966
Kassa och bank	Not 19		
Behållning på räntekonto i Riksgäldskontoret		35 793	171 939
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret		4 023 120	3 717 657
Kassa och bank		15 645	59 026
		4 074 558	3 948 622
SUMMA TILLGÅNGAR		24 438 611	21 293 740

Belopp i tkr		2022-12-31	2021-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	Not 20		
Statskapital utan avkastningskrav		14 649	-
Balanserat kapitalförändring		298 557	291 572
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		15 523	6 984
		328 729	298 557
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	Not 21	669	197
Övriga avsättningar	Not 22	17 777	32 100
		18 447	32 297
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 23	772 149	770 681
Övriga krediter i Riksgäldskontoret	Not 24	12 075 942	11 119 312
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	Not 25	717 886	598 533
Leverantörsskulder	Not 26	4 247 790	2 776 957
Övriga kortfristiga skulder	Not 27	68 567	53 032
		17 882 334	15 318 515
Periodavgränsningsposter	Not 28		
Upplupna kostnader		2 451 775	1 830 972
Förutbetalda intäkter		3 757 326	3 813 399
		6 209 102	5 644 371
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		24 438 611	21 293 740

ANSVARSFÖRBINDELSER

Övriga ansvarsförbindelser	Not 29	5 300	290 000

19.4 Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag (ramanslag)/anslagspost i tkr	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat belopp	In-dragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
<i>Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap</i>								
Anslag 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar (Ramanslag)		135 493	17 758 501	-494 000		17 399 994	-18 108 127	-708 133
ap.1 Leverantörsutgifter för leveranser (ram)	30	135 493	17 758 501	-494 000		17 399 994	-18 108 127	-708 133
Anslag 1:11 Försvarets materielverk (Ramanslag)		112 655	2 104 280		-53 915	2 163 020	-2 159 858	3 162
ap.1 Nationell tillsyn för cybersäkerhetscertifiering	31		9 500			9 500	-9 706	-206
ap. 2 Evaluering och certifiering av IT-säkerhetsprodukter (ram)	32	983	14 394		-556	14 821	-9 659	5 162
ap. 4 Direkta utgifter i materielanskaffningen (ram)	33	42 442	709 624		-22 849	729 217	-738 912	-9 695
ap. 5 Myndighetsförvaltning (ram)	34	50 005	1 278 649		-14 013	1 314 641	-1 320 413	-5 772
ap. 6 Internationellt materiel-samarbete och export (ram)	35	19 225	92 113		-16 497	94 841	-81 168	13 673
Summa anslag		248 148	19 862 781	-494 000	-53 915	19 563 014	-20 267 985	-704 971

Samtliga anslagsposter är räntebärande.

Redovisning mot beställningsbemyndigande, mnkr

Anslag 1:3.1	Tilldelad bemyndigande ram	Ingående åtaganden	Utgående åtaganden	Utestående åtagandens fördelning per år				
	2022	2022	2022	2023	2024	2025	2026	Efter 2026
Anskaffning av materiel och anläggningar	102 848	59 278	75 852	18 721	23 866	13 889	6 519	12 856

Utestående åtaganden gentemot ursprungligt tilldelad ram, om 88 000 miljoner kronor, är 69 369 miljoner kronor. Orsaken till avvikelserna om 18 631 miljoner kronor är att ramen innehöll 9 000 miljoner kronor avsett för ett uppdrag som drogs tillbaka vilket innebär att ramen justerades ned med motsvarande i samband med beslutet om extra ändringsbudget 2022²⁸. Den återstående avvikelserna om 9 631 miljoner kronor förklaras till största del av förändrad planering och förskjutning av kontraktstecknande inom flygområdet.

I den extra ändringsbudgeten 2022 tilldelades FMV en utökning av ramen om 23 848 miljoner kronor och det utestående åtagandet mot denna utökning är 6 483 miljoner kronor. Orsaken till avvikelserna, om 17 365 miljoner kronor, utgörs till största del av omvärldsläget påverkan på möjligheten att teckna kontrakt med industri och stat samt även förseningar kopplat till kravställning på materielen. Underskridandet finns till största del inom arméområdet, men även inom logistik och flygområdet.

För materielobjekt där staten ingått avtal med utomstatliga leverantörer före den 1 januari 2019, enligt vad som framgår av myndighetens kompletterande budgetunderlag för 2019, ska Försvarets materielverks redovisat aggregerat utfall fördelat på

- ej beställd del av åtagandet mot anslag,
- utestående statliga åtaganden och
- infriade statliga åtaganden som inte redovisats mot anslag.

Nedan redovisas aggregerat utfall för materielobjekt där staten ingått avtal med utomstatliga leverantörer före den 1 januari 2019.

Tkr	Utfall
Ej beställd del av åtagandet mot anslag	2 249 730
Utestående statliga åtaganden	-10 640 839
Infriade statliga åtaganden som inte redovisats mot anslag	1 917 052

²⁸ Extra ändringsbudget för 2022 – Åtgärder för att stärka rikets militära försvar och kompensation till hushållen för höga elpriser, Prop. 2021/22:199

19.5 Finansieringsanalys

Belopp i tkr		2022-01-01 2022-12-31	2021-01-01 2021-12-31
DRIFT			
Kostnader	Not 36	-28 685 208	-25 266 578
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag		22 170 388	19 280 752
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 37	6 516 536	5 946 627
Intäkter av bidrag		2 089	134 428
Övriga intäkter		94 922	2 693
Summa medel som tillförts för finansiering av drift		28 783 935	25 364 501
Minskning (+) av lager	Not 38	5 462	-1 755 621
Ökning (-) av kortfristiga fordringar	Not 39	-9 749 362	-12 119 532
Ökning (+) av kortfristiga skulder	Not 40	3 127 081	4 879 947
Kassaflöde till drift		-6 518 092	-8 897 283
INVESTERINGAR			
Investeringar i materiella tillgångar		-86 655	-133 743
Investeringar i immateriella tillgångar		-27 543	-80 844
Summa investeringsutgifter		-114 198	-214 587
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret		106 164	247 047
- amorteringar		-104 696	-80 863
Ökning av statskapital med medel som erhållits från statsbudgeten		14 649	-
Försäljning av anläggningstillgångar		5 094	0
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar		21 211	166 184
Kassaflöde till investeringar		-92 987	-48 403
UPPBÖRDSVERKSAMHET			
Intäkter av avgifter mm som inte disponeras		23 300	23 300
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-23 300	-23 300
Kassaflöde uppbördsverksamhet		0	0
Förändring av likvida medel		-6 611 079	-8 945 686
Specifikation av förändring av likvida medel			
Likvida medel vid årets början		-41 786 344	-32 840 658
Minskning (-) av kassa och bank		-43 382	-37 284
Ökning (+) av tillgodohavande hos RGK		169 317	538 688
Minskning (-) av avräkning med statsverket		-6 737 014	-9 447 089
Summa förändring av likvida medel		-6 611 079	-8 945 686
Likvida medel vid årets slut		-48 397 423	-41 786 344

19.6 Redovisningsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp anges i tusental kronor (tkr) om inte annat anges särskilt. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Redovisning av intäkter och kostnader

Avgifternas storlek bestäms av FMV, dock inte i de fall som avses i 15 § avgiftsförordningen (1992:191). Inkomsterna disponeras av FMV.

FMV disponerar, efter närmare inriktning från Försvarmakten, även inkomster i form av viten, skadestånd och räntor hänförliga till kommersiella avtal samt inkomster till följd av överenskommelser med industrin i samband med utveckling och anskaffning av materiel (s.k. royalties) om högst 20 000 tkr för ett enskilt kontrakt mellan FMV och industrin som berättigar till royalty. Inkomster av det senare slaget som överstiger 20 000 tkr ska anmälas till regeringen. Regeringen fattar därefter beslut om hur dessa inkomster ska disponeras. Eventuella framtida intäkter av royalty beaktas inte i redovisningen, då dessa inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Vidare disponeras inkomster till följd av skadestånd med anledning av brott samt inkomster i form av rättegångskostnader från annan part. Inkomster som överstiger 20 000 tkr ska anmälas till regeringen, som därefter fattar beslut om hur dessa inkomster ska disponeras.

Periodiseringsposter

FMV periodiserar utomstatliga leverantörsfakturor över 100 tkr och inomstatliga oavsett belopp som ankommer efter brytdagen, 5 januari, likaså periodiseras materiel och tjänster, levererat under 2022, där fakturan ej erhållits, på värden som huvudsakligen överstiger 200 tkr per projekt.

Redovisning av tillgångar och skulder

Tillgångar värderas enligt försiktighetsprincipen till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde. Fordringar värderas efter individuell bedömning till det belopp som beräknas inflyta. Skulder värderas till sitt verkliga värde.

Tillgångar som utgör försvarets ägande vid industrin (FÅVI) som anskaffats före 2022 redovisas inte som anläggningstillgångar i verksamheten utan ingår i värdet för pågående arbete för respektive materielprojekt.

Anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar

Utgifter för utveckling som är av väsentligt värde för myndighetens verksamhet under kommande år aktiveras som immateriell anläggningstillgång. Tillgångar överstigande 1 000 tkr aktiveras.

Materiella anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med en beräknad ekonomisk livslängd på tre år eller längre och med ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr redovisas som anläggningstillgångar. För förbättringsutgifter på annans fastighet är beloppsgränsen 1 000 tkr.

Avskrivningar

Avskrivningar görs enligt plan baserat på tillgångarnas anskaffningsvärden och beräknade ekonomiska livslängd enligt följande:

Immateriella tillgångar	5 år
Materiella tillgångar:	
- Förbättringsutgifter på annans fastighet	5-25 år
- Maskiner och tekniska anläggningar	10 år

- Datorer 3-5 år
- Övrigt 5-10 år

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet är kopplad till hyrestidens längd, dock minst fem år.

Avskrivningstiden för FÄVI utgörs av tiden fram till beräknat projektavslut.

Finansiering av anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar finansieras med avistalån i Riksgäldskontoret (RGK) med rörlig ränta. Beredskapstillgångar finansieras med anslag.

Övriga tillgångar och skulder

Kundfordringar

En individuell bedömning görs av kundfordringarna, varvid kända och befarade förluster beaktats. Nedskrivningar görs där så anses nödvändigt.

Tillgångar och skulder i utländsk valuta

Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta, såväl lång- som kortfristiga, redovisas i bokslutet i rapportvalutan omräknade till balansdagens kurs enligt Riksbankens crosskurser. Valutakursdifferenser redovisas som finansiella intäkter respektive kostnader under den rubrik där differensen uppkommit.

Icke-monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta värderas enligt anskaffningsvärdemetoden och redovisas i bokslutet i rapportvalutan omräknade till valutakursen vid anskaffningstidpunkten. Som icke-monetära tillgångar klassas framförallt förskott till leverantör, då detta förskott kan anses som varulager.

Valutariskhantering

FMV kan för sin valutariskhantering använda sig av terminssäkring i RGK. Terminssäkring får användas för både ingående och utgående flöden. Valutakonton får användas som ett komplement i valutariskhanteringen. FMV ska för redovisningen av valutariskhanteringen samråda med Ekonomistyrningsverket (ESV).

Förskott till leverantörer i utländsk valuta som terminssäkrats hos RGK, värderas i bokslutet till terminskurs.

FMS account

Inköp från USA enligt Foreign Military Sales (FMS) avser inköp av försvarsmateriel från försvarsmyndigheter i USA. Varje beställning hanteras som ett så kallat "case" och betraktas som ett förskott med en betalningsplan. Förskotten består av en bunden och en fri del som betecknas som FMS account. Eventuella överskott vid avslut av ett FMS-case överförs till ett valutakonto.

Varulager

Varulagret värderas enligt lägsta värdets princip, dvs. till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde på balansdagen. Vid värderingen görs en individuell inkuransbedömning av varorna och värdering sker enligt först-in-först-ut-principen.

Förskott till leverantörer värderas till anskaffningsvärde vid utbetalningstillfället.

Pågående arbeten

Pågående arbeten (PGA), i den avgiftsfinansierade verksamheten, värderas i enlighet med 5 kap. 9 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag och avräknas löpande mot intäkter i de fall uppdragets slutliga resultat kan förutsägas med rimlig säkerhet.

PGA värderas för både anskaffningsuppdrag och tjänsteuppdrag i den avgiftsbelagda verksamheten löpande. Till grund för värderingen av PGA används beställningarnas avtalade prismodell vilket är någon av de tre som FMV hanterar; löpande räkning, löpande räkning med tak och fast pris.

Värdet på PGA beräknas utifrån hur stor del av de upparbetade kostnaderna som bedöms utgöra underlag för framtida intäkter. Beräkningen utgår ifrån parametrarna prognos intäkter och prognos kostnader ställt i relation till

Årsredovisning 2022

Datum	Dnr
2023-02-22	22FMV8286-1

Sida

71 (94)

bokförda intäkter och bokförda kostnader. I de fall bokförda kostnader överstiger bokförda intäkter sker en periodisering av intäkter (ökning av intäkterna) och en tillgång under balansposten Pågående arbeten redovisas. I de fall bokförda intäkter överstiger kostnaderna redovisas en skuld (minskning av intäkterna) under posten Förutbetalda intäkter avseende pågående arbeten.

För beställningar från Försvarsmakten finns en samordningsöverenskommelse som reglerar omförhandlingar både avseende löpande avvikelser och vid slutleverans och i vilka fall FMV ska omhänderta den ekonomiska risken. Regleringen i samordningsöverenskommelsen begränsar befarade förluster till 10 procent av beställt belopp och maximalt 5 miljoner kronor, likaså gäller för ekonomiska överskott.

PGA uppkommer även i den anslagsfinansierade verksamheten avseende kostnader för materiel som ännu inte levererats till Försvarsmakten.

Redovisning mot anslag

För materielobjekt som omfattas av övergångslösning (enligt regeringens beslut 24 maj 2018 (Fö 16) ska redovisning mot anslag ske utifrån överenskomna milstolpar mellan FMV och Försvarsmakten.

19.7 Noter till resultaträkningen

Not 1 Intäkter av anslag

	2022	2021
Avräknat anslag	20 267 985	16 636 605
<i>avgår anslagsfinansierade beredskapstillgångar</i>	-14 649	-
Förändring av anslagsintäkt som inte redovisats mot anslag	1 917 052	2 644 148
Summa intäkter av anslag	22 170 388	19 280 752

Posten *Förändring av anslagsintäkt som inte redovisats mot anslag* motsvarar den del av FMV:s kostnader för materielobjekten som ännu inte avräknats mot anslag. Ökningen av posten beror framför allt på ökad volym på anslagspost 1:3.1 genom statsmakternas satsningar inom försvarsområdet. Se vidare anslagsredovisningen och noter till denna.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2022	2021
Intäkter varor och tjänster m.m.	6 521 615	5 946 627
<i>varav intäkter av tjänsteexport</i>	75 985	131 742
<i>varav förändring pågående arbeten</i>	184 534	-300 171
<i>varav royalty</i>	51 061	13 246
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	6 521 615	5 946 627

Under intäkter av avgifter och andra ersättningar redovisas fakturering för levererade tjänster och produkter. Prissättning av dessa leveranser sker enligt modell i samordningsöverenskommelsen.

Not 3 Intäkter av bidrag

Minskningen beror på att ett bidrag för EU-projektet rescEU på 134 mnkr erhöles föregående år.

Not 4 Finansiella intäkter

	2022	2021
Ränteintäkter konton i Riksgäldskontoret	27 682	-
Ränteintäkter på FMS account	38 980	301
Övriga ränteintäkter	2 710	304
Kursdifferenser, intäkter	25 550	2 088
Summa finansiella intäkter	94 922	2 693

Ökningen av posten beror i första hand på det ändrade ränteläget under året.

Not 5 Kostnader för personal

	2022	2021
Löner och andra ersättningar	1 291 346	1 195 439
<i>varav ersättningar till uppdragstagare</i>	401	329
Sociala avgifter inkl. pensioner	703 102	658 185
Övriga personalkostnader	65 186	49 222
Summa kostnader för personal	2 059 634	1 902 845

Arvoden till styrelsen redovisas i kapitlet om styrelsen.

Not 6 Övriga driftkostnader

	2022	2021
Varor/materiel	20 763 281	17 646 515
Tjänster:		
Konsulter:		
Inhyrd personal	95 487	107 778
Uppdragskonsulter	686 343	579 421
Summa konsulter	781 830	687 199
Tjänsteprodukter:		
Materieförsörjningstjänster	2 344 026	2 817 326
Resekostnader	98 272	39 066
Övriga köpta tjänster	2 217 663	1 855 194
Summa tjänsteprodukter	4 659 962	4 711 586
Summa tjänster	5 441 791	5 398 785
Övriga kostnader	46 771	80 736
Summa övriga driftkostnader	26 251 844	23 126 035

Ökning av kostnader för varor/ materiel beror främst på tillväxt inom materielområdena Armé och Flyg.

Not 7 Finansiella kostnader

	2022	2021
Räntekostnader Riksgäldskontoret:		
Övriga räntekostnader	89 851	-
Summa räntekostnader Riksgäldskontoret	89 851	-
Övriga finansiella kostnader:		
Övriga räntekostnader	102	201
Dröjsmålsräntor	384	243
Kursdifferenser, kostnad	21 560	14 935
Summa övriga finansiella kostnader	22 046	15 378
Summa finansiella kostnader	111 897	15 378

Ökningen av posten beror i första hand på det ändrade ränteläget under året.

Not 8 Uppbördsverksamhet

Uppbördsverksamheten avser exportåtagandena. Beloppet är årligt återkommande.

Not 9 Årets kapitalförändring

	2022	2021
Årets Kapitalförändring		
Resultat i avgiftsfinansierad verksamhet	17 232	6 984
Avskrivningar beredskapstillgångar	-1 709	-
Summa kapitalförändring	15 523	6 984

Resultat i avgiftsfinansierad verksamhet utgörs av återtag av ackumulerade ränteintäkter, - 45 188 tkr, återtag av ackumulerat underskott avseende verksamhet inom vidmakthåll, 56 718 tkr och överskott i provverksamheten mot övrig kund, 5 702 tkr.

19.8 Noter till balansräkningen

Not 10 Immateriella anläggningstillgångar

Balanserade utgifter för utveckling	2022	2021
Ingående balans anskaffningsvärde	318 031	259 173
Årets anskaffning	20 263	6 664
Pågående nyutveckling, årets anskaffning	7 281	74 180
Årets avyttring	-25 907	-21 986
Utgående balans anskaffningsvärde	319 667	318 031
Ingående balans ack. avskrivningar	-78 336	-68 794
Årets avyttring avskrivningar	25 907	21 986
Årets avskrivningar	-37 562	-25 028
Årets nedskrivning	-	-6 500
Utgående balans ack. avskrivningar	-89 991	-78 336
Bokfört värde	229 676	239 695

Posten avser anpassning och nyutveckling av datasystem för FMV:s verksamhet.

Not 11 Materiella anläggningstillgångar

Förbättringsutgifter på annans fastighet	2022	2021
Ingående balans anskaffningsvärde	473 691	448 826
Pågående förbättringsutgifter, årets anskaffning	31 681	20 525
Årets anskaffningar	3 357	10 218
Årets avyttringar	-4 494	-5 878
Utgående balans anskaffningsvärde	504 235	473 691
Ingående balans ack. avskrivningar	-226 517	-209 965
Årets avyttring avskrivningar	4 494	5 858
Årets avskrivningar	-22 668	-22 410
Utgående balans ack. avskrivningar	-244 691	-226 517
Bokfört värde	259 545	247 175

Förbättringsutgifter på annans fastighet avser huvudsakligen utgifter för renovering i fastigheten Tre Vapen i Stockholm.

Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2022	2021
Ingående balans anskaffningsvärde	756 177	725 874
Årets anskaffningar	24 544	37 413
Överfört från pågående nyanläggningar	13 944	-
Årets avyttringar	-89 467	-7 111
Utgående balans anskaffningsvärde	705 198	756 177
Ingående balans ack. avskrivningar	-573 803	-544 279
Årets avyttring avskrivningar	86 892	7 111
Årets avskrivningar	-37 634	-36 635
Utgående balans ack. avskrivningar	-524 544	-573 803
Bokfört värde	180 654	182 374

Maskiner, inventarier, installationer m.m. avser huvudsakligen investeringar i provsystem och andra investeringar avseende verksamheten Test och evaluering.

Pågående nyanläggningar	2022	2021
Ingående balans anskaffningsvärde	107 268	41 681
Årets anskaffningar	12 423	65 586
Årets överföringar	-13 944	-
Summa pågående nyanläggningar	105 747	107 268

Posten utgörs huvudsakligen av anläggningar under uppförande inom verksamheten Test och evaluering.

Beredskapstillgångar	2022	2021
Årets anskaffningar	14 649	-
Årets avskrivningar	-1 709	-
Summa beredskapstillgångar	12 940	-

Posten utgörs av anläggningar för produktion placerade vid industrin, så kallade FÄVI.

Not 12 Varulager och förråd

Posten består huvudsakligen av reservdelar till målrobotsystem.

Not 13 Pågående arbeten (PGA)

	2022	2021
Anslagsfinansierade PGA		
PGA beredskapstillgångar IB	53 925 004	41 916 289
Årets anskaffningar av beredskapstillgångar	20 420 487	17 712 008
Årets överföringar av beredskapstillgångar	-10 813 302	-5 703 292
Summa anslagsfinansierade PGA	63 532 190	53 925 004
Avgiftsfinansierade PGA		
Pågående arbeten, inomstatligt	1 442 595	1 368 985
Pågående arbeten, utomstatligt	205 901	196 348
Summa avgiftsfinansierad PGA	1 648 496	1 565 332
Summa pågående arbeten	65 180 686	55 490 337

Pågående arbeten har ökat i huvudsak på grund av att anskaffningarna av beredskapstillgångar 2022 överstiger omfattningen av överförda beredskapstillgångar till Försvarsmakten under året.

Not 14 Förskott till leverantörer

	2022	2021
Förskott till svenska leverantörer	158 127	411 216
Förskott till utländska leverantörer	3 866 667	3 633 948
<i>varav FMS account</i>	<i>3 669 475</i>	<i>3 464 269</i>
Summa förskott till leverantörer	4 024 794	4 045 164

Not 15 Kundfordringar

	2022	2021
Kundfordringar	33 797	134 735
Värde reglering kundfordringar	-240	-255
Summa kundfordringar	33 557	134 480

Minskningen av kundfordringar beror på att ett stort uppdrag fakturerades i slutet av föregående år.

Not 16 Fordringar hos andra myndigheter

	2022	2021
Kundfordringar statliga myndigheter	1 314 441	1 264 047
Ingående mervärdesskatt	1 181 738	927 207
Övriga fordringar	502	1 276
Summa fordringar hos andra myndigheter	2 496 681	2 192 530

Not 17 Periodavgränsningsposter

	2022	2021
Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyror	1 711	1 987
Övriga förutbetalda kostnader	109 460	250 408
Summa förutbetalda kostnader	111 172	252 395
Upplupna intäkter	42 801	45 774
Summa periodavgränsningsposter	153 972	298 170

Not 18 Avräkning med statsverket

	2022	2021
Uppbörd		
Redovisat mot inkomstitel (-)	-23 300	-23 300
Medel från räntekonto som tillförts inkomstitel (+)	23 300	23 300
Summa fordringar/skulder avseende uppbörd	0	0
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-248 148	-165 627
Redovisat mot anslag (+)	20 267 985	16 636 605
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-19 368 781	-16 789 235
Återbetalning av anslagsmedel (+)	53 915	70 109
Summa fordringar i räntebärande flöde	704 971	-248 148
Övriga fordringar och skulder		
Ackumulerad skuld för beredskapstillgångar som inte har överförts till Försvarmakten (-)	-43 111 703	-36 212 997
Årets skuld för beredskapstillgångar som inte har överförts till Försvarmakten (-)	-20 420 487	-17 712 008
Fordran för skillnad mellan milstolpe och nedlagda utgifter (+)	10 355 238	8 438 186
Övriga fordringar och skulder	-53 176 952	-45 486 818
Utgående balans	-52 471 981	-45 734 966

Posten Ackumulerad skuld för beredskapstillgångar som inte har överförts till Försvarmakten består av saldot från föregående år samt saldot från föregående år på posten Årets skuld för beredskapstillgångar som inte har överförts till Försvarmakten minskad med årets överföringar av beredskapstillgångar till Försvarmakten.

Not 19 Kassa och bank

	2022	2021
Räntekonto i RGK	35 793	171 939
Övriga tillgodohavanden i RGK	4 023 120	3 717 657
Valutakonton och konton för samarbetsavtal	337	49 824
Övriga valutakonton	6 731	3 112
FMS account fri del	8 577	6 090
Summa kassa och bank	4 074 558	3 948 622

Övriga tillgodohavanden i RGK avser konton för exportåtagandena. Övriga valutakonton och konton för samarbetsavtal avser huvudsakligen FMV:s avtal med NSPA och speglar aktuellt engagemang med olika delar av NSPA organisation. FMS account fri del utgörs av ett konto i Federal Reserve Bank i USA.

Minskningen av behållningen på valutakonton i Danske Bank beror på att tillgodohavanden har överförts till övriga tillgodohavanden i RGK.

Enligt villkor i FMV:s regleringsbrev verkställs samtliga betalningar från konto knutet till den övriga krediten. Behållningen på räntekontot har månatligen korrigerats med anledning av detta, i enlighet med villkoret.

Not 20 Myndighetskapital

Specifikation av myndighetskapital	Statskapital	Bal. kap. Avgiftsfin. verks	Kapital- förändring enl. RR	Summa
Föregående års UB	-	291 572	6 984	298 557
A Ingående balans	-	291 572	6 984	298 557
Föregående års kapitalförändring	-	6 984	-6 984	0
Årets anskaffning beredskapstillgångar	14 649	-	-	14 649
Årets kapitalförändring	-	-	15 523	15 523
B Summa årets förändring	14 649	6 984	8 539	30 172
C Utgående balans	14 649	298 557	15 523	328 729

Av den utgående balansen för balanserad kapitalförändring utgör 199 802 tkr ackumulerade ränteintäkter.

Not 21 Avsättning för pensioner

	2022	2021
Ingående avsättning	197	312
Årets pensionskostnad	813	284
Årets pensionsutbetalningar	-341	-399
Utgående avsättning för pensioner	669	197
- varav särskild löneskatt	131	38

Posten består av avsättning för beviljade delpensioner.

Not 22 Övriga avsättningar

Kompetensavsättning	2022	2021
Ingående avsättning	16 042	15 581
Årets avsättning	3 783	3 481
Årets kostnad	-2 048	-3 020
Utgående avsättning	17 777	16 042
Övriga avsättningar		
Ingående avsättning	16 058	16 058
Årets avsättning	-	-
Årets kostnad	-16 058	-
Utgående avsättning	0	16 058
Summa övriga avsättningar	17 777	32 100

Posten består av avsättningar avseende medel för individuell kompetensutveckling. Tidigare avsatta medel under övriga avsättningar för omstrukturering har återförts.

Not 23 Lån i Riksgäldskontoret

Lån till anläggningstillgångar	2022	2021
Låneram	1 040 000	925 000
Utnyttjad låneram	776 512	770 681
Ingående skuld	770 681	604 497
Lån upptagna under året	106 164	247 047
Årets amorteringar	-104 696	-80 863
Summa lån till anläggningstillgångar	772 149	770 681

Not 24 Övriga krediter i Riksgäldskontoret

Övrig kredit (tkr)	2022	2021
Kreditram	50 500 000	43 000 000
<i>varav för behov av rörelsekapital högst</i>	<i>18 500 000</i>	<i>14 500 000</i>
<i>varav för förskott till leverantörer högst</i>	<i>5 000 000</i>	<i>5 000 000</i>
<i>varav för avtal inom försvarsexportområdet högst</i>	<i>27 000 000</i>	<i>23 500 000</i>
Utnyttjad kredit	12 075 941	11 119 312
<i>varav för behov av rörelsekapital</i>	<i>8 081 318</i>	<i>6 956 148</i>
<i>varav för förskott till leverantörer</i>	<i>3 994 623</i>	<i>4 163 165</i>
<i>varav för avtal inom försvarsexportområdet</i>		
Maximalt utnyttjad	13 156 084	12 113 170
Maximalt utnyttjad datum	2022-03-15	2021-12-27

Not 25 Kortfristiga skulder till andra myndigheter

	2022	2021
Leverantörsskulder	374 203	316 037
Utgående mervärdesskatt	306 462	249 426
Sociala avgifter	37 221	33 069
Summa kortfristiga skulder till andra myndigheter	717 886	598 533

Not 26 Leverantörsskulder

	2022	2021
Leverantörsskulder, svenska leverantörer	3 621 049	2 449 913
Leverantörsskulder, utländska leverantörer	617 740	326 192
Omvärdering utländska leverantörsskulder	9 001	852
Summa leverantörsskulder	4 247 790	2 776 957

Ökningen av posten beror framför allt på ökad fakturavolym med anledning av statsmakternas satsningar inom försvarsområdet.

Not 27 Övriga kortfristiga skulder

	2022	2021
Personalen källskatt	35 784	32 261
Övrigt	32 782	20 771
Summa övriga kortfristiga skulder	68 567	53 032

Not 28 Periodavgränsningsposter

	2022	2021
Ej statlig motpart:		
Interimsskulder övriga leverantörer	2 185 513	1 608 145
Upplupna löner	-	902
Semesterlöneskulder	98 426	94 090
Summa upplupna kostnader, ej statlig motpart	2 283 939	1 703 137
Statlig motpart:		
Sociala avgifter på upplupna löner	-	451
Sociala avgifter semesterlöneskuld	51 871	50 671
Interimsskulder statliga leverantörer	115 965	76 713
Summa upplupna kostnader, statlig motpart	167 836	127 835
Summa upplupna kostnader	2 451 775	1 830 972
Förutbetalda intäkter avs. pågående arbeten, statlig motpart	129 086	475 385
Förutbetalda intäkter avs. pågående arbeten, ej statlig motpart	3 314 618	3 069 689
Övriga förutbetalda intäkter, statlig motpart	313 096	266 630
Övriga förutbetalda intäkter, ej statlig motpart	526	1 695
Summa övriga förutbetalda intäkter	3 757 326	3 813 399
Summa periodavgränsningsposter	6 209 102	5 644 371

Den del av pågående arbete som avser skulder till kunder återfinns här.

Not 29 Övriga ansvarsförbindelser

Posten avser en upphandlingstvist där FMV är part i ett mål om överprövning av ett avtals giltighet. Om ansökan bifalles, men domstolen låter avtalet bestå p.g.a. tvingande hänsyn till allmänintresset, riskerar FMV få betala 5,3 miljoner kronor i upphandlingsskadeavgift.

19.9 Noter till anslagsredovisningen

Not 30 Anslag 1:3, anslagspost 1 Leverantörsutgifter för leveranser

Posten tilldelades i regleringsbrev 2021-12-16, 16 389 501 tkr. Posten tilldelades ytterligare 469 000 tkr enligt regeringsbeslut 2022-04-13, Fö2022/00125 m.fl. och 900 000 tkr enligt regeringsbeslut 2022-06-30, Fö2022/00232 m.fl. 494 000 tkr omdisponerades till anslagspost 2, som disponeras av Försvarsmakten, enligt regeringsbeslut 2022-09-08, Fö2022/00232 m.fl.

För anslagsposten kan en anslagskredit på 1 726 450 tkr utnyttjas enligt regleringsbrevet. Av denna har 708 133 tkr utnyttjats.

FMV har i samband med att myndigheten har fått uppdrag om stärkt försvarsförmåga och inom ramen för planering av framtida tillväxt sett över möjligheterna att tidigarelägga arbete inom befintliga uppdrag. FMV har bedömt att det är viktigt att öka takten i uppdragen för att säkerställa att vi kan leverera i den tillväxtfas vi har framför oss. Den ökade takten har medfört att vi behöver använda krediten på anslag 1:3.1 för 2023.

Not 31 Anslag 1:11, anslagspost 1 Nationell tillsyn för cybersäkerhetscertifiering

För anslagsposten kan en anslagskredit på 285 tkr utnyttjas enligt regleringsbrevet. Av denna har 206 tkr utnyttjats.

Not 32 Anslag 1:11, anslagspost 2 Evaluering och certifiering av IT-säkerhetsprodukter

För anslagsposten kan en anslagskredit på 432 tkr utnyttjas enligt regleringsbrevet. Posten har underutnyttjas på grund av långtidsjukfrånvaro, vakanser samt tjänstledighet.

Not 33 Anslag 1:11, anslagspost 4 Direkta utgifter i materielanskaffningen

För anslagsposten kan en anslagskredit på 70 962 tkr utnyttjas enligt regleringsbrevet. Av denna har 9 695 tkr utnyttjats.

Not 34 Anslag 1:11, anslagspost 5 Myndighetsförvaltning

För anslagsposten kan en anslagskredit på 127 864 tkr utnyttjas enligt regleringsbrevet. Av denna har 5 772 tkr utnyttjats.

Not 35 Anslag 1:11, anslagspost 6 Internationellt materielsamarbete och export

För anslagsposten kan en anslagskredit på 2 763 tkr utnyttjas enligt regleringsbrevet. Posten underutnyttjas på grund av de eftersläpande effekterna av covid-19-pandemin har haft på resandet och fysiska möten.

19.10 Noter till Finansieringsanalysen

Not 36 Kostnader

	2022	2021
Kostnader enligt resultaträkning	-28 773 491	-25 357 516
Avskrivningar enligt resultaträkning	99 573	90 573
Realisationsförluster m.m.	2 560	19
Förändring avsatt till pensioner och övr. avsättningar	-13 850	346
Summa kostnader	-28 685 208	-25 266 578

Från kostnader enligt resultaträkningen dras avskrivningar och realisationsförluster m.m. Förändringar av posterna avsatt till pensioner och övriga avsättningar återförs också från kostnaderna för att erhålla de kostnader som är likviditetspåverkande.

Not 37 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2022	2021
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt resultaträkning	6 521 615	5 946 627
Realisationsvinster	-5 079	-
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	6 516 536	5 946 627

Realisationsvinster tas bort ifrån intäkter enligt resultaträkningen.

Not 38 Minskning av lager

	2022	2021
Förändring av lager	-14 908	-21 683
Förändring av förskott till leverantör	20 370	-1 733 938
Summa förändring av lager	5 462	-1 755 621

I förändring av lager ingår även förändring av förskott till leverantörer. Förändring av PGA redovisas i förändring av kortfristiga fordringar.

Not 39 Ökning av kortfristiga fordringar

	2022	2021
Förändring av kortfristiga fordringar	-203 209	-5 306
Förändring av periodavgränsningsposter	144 197	78 167
Förändring av pågående arbeten	-9 690 350	-12 192 392
Summa förändring av kortfristiga fordringar	-9 749 362	-12 119 532

I förändring av kortfristiga fordringar ingår även förändring av periodavgränsningsposter och förändring av PGA.

Not 40 Ökning av kortfristiga skulder

	2022	2021
Förändring av skulder m.m.	2 563 818	3 953 674
Justering för investeringslån	-1 468	-166 184
Summa förändring skulder m.m.	2 562 350	3 787 490
Förändring av periodavgränsningsposter	564 731	1 092 457
Summa förändring av kortfristiga skulder	3 127 081	4 879 947

I skulder m.m. ingår investeringslån och kreditsaldo på räntekonto som redovisas på annat ställe i finansieringsanalysen. Förutom förändring av skulder redovisas här även förändring av periodavgränsningsposter.

20. Myndighetens ledning

20.1 Verksledningen

Ledande befattningshavare	Bruttolön 2022 (kr)	Månadslön 2022 (kr)	Förmåner 2022(kr)
Göran Mårtensson, generaldirektör för FMV	1 745 963	141 700	44 878
Eva Hagwall, överdirektör för FMV	1 195 742	97 900	400

20.2 Styrelsen

Ledamöter i FMV:s styrelse	Övriga styrelseuppdrag 2022	Arvode ²⁹ (kr)
Yvonne Gustafsson, ordförande	Vice ordförande Sjöfartsverket Vice ordförande i kommittén för världsutställningen i Shanghai Nomineringsperson för Karolinska Institutets konsistorium	100 000
Staffan Bengtsson, vice ordförande	Ordförande Nämnden för statligt tandvårdsstöd Ordförande Nämnden för läkemedelsförmåner Ledamot Transportstyrelsen Ledamot Svenska institutet i Aten	62 500 ³⁰
Michael Claesson	Ledamot Folke Bernadotteakademien	82 708 ³¹
Ulrika Hesslow		50 000
Ann-Marie Eklund Löwinder	Ledamot Skatteverket Ledamot Trafikverket Ledamot IE Ledamot Institutet för rättsinformatik vid Stockholms universitet	50 000
Jan Zetterdahl		50 000
Göran Mårtensson Generaldirektör för FMV		0

²⁹ Avser utbetalda arvoden för perioden 2022-01-01 - 2022-12-31.

³⁰ Arvodet innefattar ersättning som ledamot för perioden 2021-07-01-2021-08-31, ersättning för posten som vice ordförande 210901–211231 och ersättning för år 2022.

³¹ Arvodet innefattar även utestående arvodering från tillträdet 1 oktober och 2021.

21. Intern styrning och kontroll

FMV omfattas av förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll. Med intern styrning och kontroll menas den process som ska säkerställa att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller kraven i myndighetsförordningen (2007:515) om att verksamheten bedrivs effektivt, enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, samt att den redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt och att myndigheten hushållar väl med statens medel. Intern styrning och kontroll ska även förebygga att verksamheten utsätts för korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter.

Myndighetsledningen ska säkerställa att det finns en god intern miljö som skapar förutsättningar för en väl fungerande process för intern styrning och kontroll. Processen omfattar olika aktiviteter som myndigheten genomför för att planera, genomföra, följa upp och förbättra verksamheten och utgör därmed en integrerad del i hur myndighetsledningen styr verksamheten.

Den interna miljön på FMV utgår från lagar och förordningar, den statliga värdegrunden, FMV:s värdegrund och omfattar de interna förutsättningar som behövs för att myndigheten ska kunna fullgöra sina uppdrag och nå de övergripande målen. Dessa förutsättningar är bland annat fördelning av ansvar och befogenheter, organisering av verksamheten, ledarskap och medarbetarskap samt förhållningssätt. Genom att aktivt arbeta för en god intern styrning och kontroll inom myndigheten bidrar FMV till mål 16 i Agenda 2030 avseende fredliga och inkluderande samhällen och specifikt arbetet med att bygga effektiva, tillförlitliga och transparenta institutioner.

En ytterligare viktig komponent i den interna styrningen och kontrollen är det förebyggande arbetet mot korruption och oegentligheter. Arbetet sker bland annat genom olika typer av utbildningar, informationsinsatser, kontroller och uppföljningar. Precis som andra myndigheter har FMV även rutiner så som en beslutad delegeringsordning och tvåpersonshantering av fakturor för att förebygga ekonomiska oegentligheter.

Bedömningen av intern styrning och kontroll baseras på uppföljningar av verksamhetsplanen samt väsentliga risker, chefers intyganden i form av självutvärderingar, efterlevnaden av styrningar samt iakttagelser från intern och extern revision. I bedömningen ingår även hanteringen av de brister som redovisades i årsredovisningen 2020. I samband med fastställandet av årsredovisningen svarar styrelsen för att uttala sig om FMV:s interna styrning och kontroll är betryggande.

21.1 Hantering av väsentliga risker

Riskhantering är en central del i processen för intern styrning och kontroll. Under 2022 har FMV analyserat, hanterat och följt upp de väsentliga riskerna. Den samlade riskanalysen ses över i samband med uppföljningarna av verksamhetsplanen. De väsentliga riskerna har löpande rapporterats till styrelsen för att ge styrelsen förutsättningar att följa riskhanteringen på en aggregerad nivå.

Den senast beslutade riskanalysen omfattar risker avseende produktionsförmåga, förseningar och fördringar i produktionen, ineffektivitet i gränsytan gentemot Forsvarsmakten, korruption och oegentligheter, kompetensförsörjning, intern effektivitet, lokalförsörjning samt risk för skada på tredje man eller personal vid provverksamhet med militära system. De översyner av riskanalysen som skett under året har inneburit att vissa risker har formulerats om för att bättre spegla rådande situation. Vidare har riskexponeringen för respektive risk följts upp och justerats. Myndigheten har

under året vidtagit proaktiva åtgärder för att reducera riskexponeringen. Fortsatta riskreducerande åtgärder behöver genomföras under år 2023.

21.2 Internrevisionens rekommendationer

Sammanfattande analys av årets granskningar

I de rapporter som internrevisionen har lämnat under året framgår följande mönster i iakttagelser och rekommendationer. Styrelsen har fattat beslut om åtgärder och arbete pågår med genomförande av dessa. Sammanfattningsvis lyfter internrevisionen fram följande områden:

Verksamhetsutveckling och systemstöd

Internrevisionen drar slutsatsen att det även 2022 finns förbättringsbehov gällande FMV:s förmåga till verksamhetsutveckling och utveckling av systemstöd. FMV behöver bland annat slutföra utvecklingen av vägledning och stöd i myndighetens verksamhetsledningssystem VHL.

Formalisera styrning och arbetssätt

Internrevisionen bedömer att styrning och arbetssätt inom vissa områden behöver definieras och fastställas ytterligare. Avsaknaden av definierade arbetssätt medför en påtaglig risk för ineffektivitet i FMV:s löpande arbete i ljuset av den kraftiga tillväxten, samtidigt som stora delar av personalen är ny på myndigheten. Internrevisionen har identifierat administrativa brister på en övergripande myndighetsnivå, som också får genomslag i det löpande projektarbetet på verksamhetsnivå. Konsekvenserna av att inte definiera arbetssätten centralt, till en rimlig nivå, är att FMV:s arbetstagare själva måste uppfinna sina egna arbetssätt. När likartade uppgifter ska utföras inom gemensamma ramar bör det finnas en viss nivå av gemensamma arbetssätt, för att säkerställa enhetlig ärendehandläggning, korrekta informationsflöden och minskade ledtider. På så vis minskar FMV även risken för ett alltför stort beroende av nyckelpersoner i verksamheten.

Stärk helhetsperspektivet i uppföljningen

Internrevisionen bedömer att verksamheten behöver utveckla strukturerad övervakning och tester av att myndigheten arbetar i enlighet med befintliga beslut och regler. En systematik i detta är nödvändig, för att löpande kunna anpassa en dynamisk styrning efter de behov som uppstår i den förändring som tillväxten medför. I annat fall finns det risker för att effektiviteten i verksamheten kan påverkas negativt. FMV bör säkerställa att en balans råder mellan genomförda kontroller i tillräcklig grad kontra förmåga att hantera förändringar och minimera osäkerheter och risker.

Samverkansförmåga och effektivitet

Redogörelsen enligt ovan har även betydelse när det gäller FMV:s möjlighet att samverka effektivt med Försvarsmakten, FOI och andra berörda aktörer. FMV:s resultat är beroende av korta beslutsvägar i samarbetet med övriga aktörer i materieförsörjningssystemet och av att myndigheten kan säkerställa att vi nyttjar kompetensen hos dessa på bästa sätt.

21.3 Åtgärdande av brister från år 2020 samt andra identifierade avvikelser och förbättringsområden

I samband med årsredovisningen för år 2021 bedömde myndighetsledningen att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten var betryggande under perioden som årsredovisningen avser.

I samband med årsredovisningen för år 2020 bedömde myndighetsledningen att det fanns brister i den interna styrningen och kontrollen avseende skyndsam vidarefakturerings till Försvarmakten samt överföring av värde till Försvarmakten. Myndigheten arbetade intensivt med att hantera dessa brister under år 2021. Detta arbete har fortsatt under år 2022. Vidare har ytterligare förbättringsområden inom intern styrning och kontroll identifierats där åtgärder vidtagits. Bland annat med utgångspunkt i iakttagelser från Riksrevisionen och Internrevisionen.

Skyndsam vidarefakturerings till Försvarmakten

I samband med övergången till nuvarande finansiella styrmodell 2019 hade FMV utmaningar med att etablera arbetsflöden och processer för fakturerings till Försvarmakten. Åtgärder vidtogs och inför bokslutet gjordes extra insatser.

Åtgärder: Under 2021 genomfördes åtgärder för att utveckla systemstödet och stärka uppföljningen av fakturerings. Arbetet har fortsatt under år 2022 och det finns fortsatt vissa utmaningar att hantera avseende arbetssättet mellan myndigheterna. En arbetsgrupp har bildats för att arbeta med frågan. Arbetet beräknas vara klart till mars 2023.

Överföring av värde till Försvarmakten

I årsredovisningen för 2019 och 2020 redovisades brister i den interna styrningen och kontrollen avseende värdeöverföring. Bristerna bestod av att det inte hade kunnat fastställas om samtlig materiel som levererats under året hade medfört en motsvarande bokförd värdeöverföring samt om värderingen av överförd materiel var korrekt. Riksrevisionen lämnade en rapport i frågan och FMV arbetade under 2021 med åtgärder för att komma tillrätta med bristerna.

Åtgärder: FMV har under året bland annat utvecklat och implementerat nya rutiner för att säkerställa att materielleveranser och värdeöverföring samt FMV:s och Försvarmaktens tillgångsredovisningar blir korrekt hanterade. För att värdeöverföring ska ske korrekt måste både leverans av materiel från FMV ske och godsmottagning göras i Försvarmaktens system. FMV har nu en löpande uppföljning av utfallet för överfört värde till Försvarmakten. På de regelbundna produktionsuppföljningarna sker genomgång av utfallet från värdeöverföringen.

Redovisning av Försvarets ägande vid industrin, FÄVI

Riksrevisionen gjorde i samband med granskningen för 2020 och 2021 iakttagelser avseende redovisningen av FÄVI. Riksrevisionen menade att FMV inte hade säkerställt en enhetlig redovisning av de produktionsanläggningar som finns hos industrin och som är finansierade och ägs av staten, och att det därmed föreligger en risk att FMV inte redovisar dessa tillgångar korrekt.

Åtgärder: Den anpassade styrningen i FMV:s regleringsbrev för 2022 medger att FMV anskaffar, förvaltar och avvecklar samhällsinvesteringar (beredskapstillgångar) i form av FÄVI samt att detta får finansieras av anslagsposten 1:3.1. Därmed har FMV fått nödvändiga förutsättningar för redovisning av nya FÄVI-anläggningar som beredskapstillgångar från och med 2022. FMV har implementerat nya rutiner för en korrekt hantering av ny FÄVI och kommer, där så är tillämpligt, därmed också kunna redovisa dessa som beredskapstillgångar fr.o.m. 2022. Det föreligger dock endast enstaka FÄVI-anskaffningar under 2022 som kan bli aktuella att redovisa enligt ny rutin.

Fortsatt utveckling av affärssystem

Myndigheten implementerade affärssystemet UBW i oktober 2020. Fortsatt utvecklingsarbete och stabiliseringsåtgärder har genomförts löpande under året för att komma tillrätta med buggar och andra utmaningar i affärssystemet i syfte att uppnå god intern styrning och kontroll i ekonomiprocesserna under räkenskapsåret 2022.

Åtgärder: Under 2022 har arbete genomförts för att komma tillrätta med vissa utmaningar i UBW. En funktion som har förenklat resursdialogen driftsattes under våren och 14 utbildningstillfällen har hållits kopplat till detta. Totalt har cirka 400 deltagare genomfört utbildningen. Även förbättringar avseende inköpsfakturaflödet har implementerats och under hösten har 6 utbildningstillfällen genomförts. Utbildning i tidrapportering har genomförts vid 7 tillfällen.

ERP-förvaltningen (Enterprise Resource Planning) har förstärkts med en testledare för att säkerställa att tester är strukturerade och dokumenteras korrekt. Under hösten har en projektledare för utbildning stöttat ERP-förvaltningen. Målet är att ett målgruppsanpassat utbildningsprogram planeras med start senast andra kvartalet 2023. Betydande driftsättningar som genomförts under hösten är elektronisk kundfaktureringsmodul, lagermodul och en första version av leveransplan. Registervård och kontroller av behörigheter har genomförts i både UBW och Kommers.

Inköpsfakturaflödet och fakturahantering och resursplaneringen behöver utvecklas ytterligare under nästa år i samband med förändringsarbetet ”Ett FMV”.

Information på kundfakturer till Försvarmakten

Riksrevisionen gjorde i samband med granskningen för 2020 och 2021 iakttagelser avseende kundfakturornas innehåll. Granskningen visade att fakturer som FMV har ställt ut till Försvarmakten är otydliga och saknar information. Riksrevisionens bedömning var därmed att FMV:s fakturer inte följde god redovisningssed. FMV:s uppfattning, som framfördes i myndighetens svar på revisionsrapporten, var att fakturornas utformning och innehåll i allt väsentligt följer kravställningen från Försvarmakten och därtill tjänar ett syfte att hålla en viss nivå av sekretess. FMV avsåg också fortsätta dialogen med Försvarmakten i syfte att tillse tydlighet i fakturorna.

Åtgärder: Under 2021 har FMV fört en fördjupad dialog med Försvarmakten i syfte att se över fakturornas innehåll för att tillse att utställda fakturer är så tydliga som möjligt och att de därmed uppfyller god redovisningssed. I samma arbete har de systemmässiga förutsättningarna för utökad information på fakturorna setts över. I dialogen med Försvarmakten identifierades utrymme och behov av ytterligare information på fakturorna för att skapa bättre regelefterlevnad och uppfyllande av god redovisningssed. Tyvärr gav inte arbetet under 2021 tillräckligt resultat och under 2022 har därför en särskild myndighetsgemensam arbetsgrupp startats upp för att ta ett krafttag på både problematiken med fakturaspecifikation och övriga utmaningar inom området för skyndsamt vidarefakturerings (resthantering).

Hantering av royalties

FMV vidtar åtgärder för att få en bättre struktur i hanteringen av royalties. Detta med utgångspunkt i de iakttagelser som internrevisionen har lyft i granskningarna av FMV:s hantering av royalties och intern styrning och kontroll i bokslutsprocessen.

Åtgärder: En instruktion för FMV:s hantering av royalties har fastställts som anger ansvarsfördelning för olika processer inom området. En första version av registret är färdigställt och förvaltning för att utveckla registret sker löpande. Den nya instruktionen för hantering av royalties omhändertar såväl rekommendationerna från Internrevisionens granskning, som annan utvecklingspotential i FMV:s hantering som identifierats. Bland annat innebär det tydliggörande av nya ansvarsuppgifter inom myndigheten utifrån ny organisation från 2019 samt förändrad ansvarsfördelning mellan FMV och Försvarmakten.

Anslagsavräkning i samband med omförhandling av milstolpar inom anskaffningsprojekt enligt gammal finansiell modell

I samband med Riksrevisionens löpande granskning av årsredovisningen för 2022 uppmärksammades en felaktighet i avräkningen av anslagspost 1:3.1. Felet avsåg anslagsavräkning inom ett anskaffningsprojekt som enligt gammal finansiell modell belastar anslagsposten enligt beslutad ekonomitabell. Orsaken till den felaktiga anslagsavräkningen är att informationen i FMV:s affärssystem har registrerats på ett felaktigt sätt. Efter att felet uppmärksammades har FMV korrigerat anslagsavräkningen.

Åtgärder: FMV kommer att analysera händelsen och vidta de åtgärder som bedöms nödvändiga för att säkerställa att liknade fel inte inträffar igen.

22. Bilagor

Bilaga 1 (hemlig)

Redovisning av uppföljning av pågående större anskaffningar som regeringen specificerat i Försvarmaktens regleringsbrev för budgetåret 2022. Redovisningen inkluderar en ekonomisk uppföljning av vad FMV fakturerat Försvarmakten samt vad som utbetalats från FMV till leverantör/leverantörer för respektive anskaffning, vilka leveranser per anskaffning som mottagits från leverantör/leverantörer respektive genomförts till Försvarmakten samt väsentliga avvikelser från ursprunglig produktionsplan.

Bilaga 2 (hemlig)

Redovisning av intäkter, kostnader och risker i samband med utveckling, vidmakthållande, försäljning och överlåtelse av materiel uppdelat per exportaffär.

Bilaga 3 (hemlig)

Redovisning av de avtal med utländska myndigheter som FMV har ingått under 2022 inom ramen för provverksamheten.

23. Beslut om årsredovisningen

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen under den period som årsredovisningen avser har varit betryggande.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Yvonne Gustafsson

Staffan Bengtsson

Michael Claesson

Ann-Marie Eklund Löwinder

Ulrika Hesslow

Göran Mårtensson

Jan Zetterdahl

Stockholm den 14 februari 2023

24. Sökregister återrappporteringskrav 2022

Sökregister återrappporteringskrav	ÅR
Totalförvarsplanering enligt förordningen (2015:1 053) om totalförsvaret och höjd beredskap Myndigheten ska ha en aktuell planering för sin verksamhet och sin organisation vid höjd beredskap. Övriga berörda aktörer ska ges möjlighet att lämna synpunkter i syfte att nå en sammanhängande planering för totalförsvaret. Återrappporterering Myndigheten ska redovisa planeringsläget och planen för det fortsatta arbetet. Av redovisningen ska framgå hur myndigheten planerar för en anpassad materielanskaffning under höjd beredskap, inklusive hur myndigheten inhämtar synpunkter från leverantörer av försvarsmateriel och tjänster.	Redovisas i huvuddokumentet under avsnitt Tillgänglighet och beredskap.
Försörjningstrygghet Försvarets materielverk ska redovisa hur myndigheten i samverkan med Försvarmakten och andra berörda myndigheter samt i dialog med näringslivet utvecklat försörjningstryggheten i Försvarets materielverks leveranser till Försvarmakten vid höjd beredskap. Redovisningen bör bl.a. inkludera vilka åtgärder som vidtagits för att bidra till att Försvarmakten ska kunna lösa sina uppgifter trots störningar i försörjningen samt åtgärder för att öka materielens och andra viktiga varor och tjänsters tillgänglighet och uthållighet.	Redovisas i huvuddokumentet under avsnitt Tillgänglighet och beredskap.
Anskaffning av materiel Försvarets materielverk ska bistå Försvarmakten med tekniska, kommersiella och ekonomiska underlag till stöd för framtagandet av investeringsplaner enligt 9 kap. 4 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Investeringsplanen för anskaffning av materiel och anläggningar enligt bilaga 2 gäller som riktlinje för myndighetens samhällsinvesteringar. Återrappporterering Försvarets materielverk ska göra en lägesredovisning av pågående större materielobjekt. Av redovisningen ska även framgå den årliga utvecklingen av respektive materielobjekt. Redovisningen ska inkludera: • en ekonomisk uppföljning per materielobjekt • väsentliga avvikelser från ursprunglig planering, vilka åtgärder som vidtagits för att hantera avvikelserna samt myndighetens leveransprognos, • vilka leveranser av materielobjekt eller delar därav som mottagits från leverantörer samt • vilken materiel, när och till vilket ekonomiskt värde som fysiska tillgångar överförts till Försvarmakten.	Redovisas i bilaga 1 (H)

Sökregister återrapporteringskrav	ÅR
Beställningar hos industrin Försvarets materielverk ska för anslagspost 1:3.1 Leverantörsutgifter för leveranser redovisa Försvarmaktens beställningar, fördelat på belopp och år, till Försvarets materielverk, samt till vilket belopp som dessa i sin tur genererat beställningar från Försvarets materielverk till företagen under året. Av redovisning ska framgå om beställningsbeloppen härrör från tidigare eller nu gällande finansiell styrmodell, samt vilka år anslagsavräkning är planerad att ske. Redovisningen ska vara uppdelad per materielområde och innehålla en analys av eventuella större avvikelser mellan Försvarmaktens respektive Försvarets materielverks beställningsbelopp.	Redovisas i huvuddokumentet under avsnitt Analys och samlad bedömning av årets materieförsörjning.
Exportstödjande verksamhet Försvarets materielverk ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att utveckla den exportstödjande verksamheten och i samverkan med Försvarmakten redovisa ett antagande om effekterna av denna. Av redovisningen ska framgå hur Försvarets materielverk har arbetat för att stärka samordningen mellan berörda myndigheter och näringsliv. Försvarets materielverk ska redovisa resultatet av pågående exportaffärer. Övriga bestämmelser som ska återredovisas i årsredovisningen: - Försvarets materielverk ska för avtal om export redovisa kostnadsdelning avseende utveckling, vidmakthållande och vidareutveckling av JAS 39 C/D och JAS 39 E. Kostnadsdelningen ska utgöra bidrag till utvecklingen och ombyggnationen av JAS 39 C/D till JAS 39 E, vilket ska komma Försvarmakten tillgodo, samt täcka kostnader som uppstått vid Försvarmakten och Försvarets materielverk för materiel och verksamhet förknippade med respektive försäljningar och uthyrningar. - Av redovisningen ska framgå hur stor kostnadsdelning totalt som inkommit uppdelat per exportaffär.	Redovisas i huvuddokumentet under avsnitt Internationell verksamhet och Exportrelaterad verksamhet samt bilaga 2 (H).
Planering Försvarets materielverk ska i budgetunderlaget för 2023 utgå från den ekonomiska ramen i bilaga 3 till regleringsbrevet. Försvarets materielverk ska i budgetunderlaget för 2023 redovisa en planering för när materiel som finansieras från anslagspost 1:3.1 Leverantörsutgifter för 2023 kommer att levereras till Försvarmakten. Redovisningen ska avse uppdrag som Försvarmakten har beställt av Försvarets materielverk till och med 2021-12-31. Redovisningen får även omfatta uppdrag som Försvarmakten avser att beställa från Försvarets materielverk.	Se FMV:s budgetunderlag.

Sökregister återrporteringskrav	ÅR
Stöd till regeringen i EU-relaterat arbete <i>Ordförandeskapet i EU 2023:</i> Försvarets materielverk ska bistå Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) i arbetet inför det svenska ordförandeskapet i EU 2023. <i>Europeiska försvarsfonden:</i> Försvarets materielverk ska i samverkan med Försvarsmakten och Totalförsvarets forskningsinstitut bistå Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) i arbetet med Europeiska försvarsfonden. Myndigheten ska ha en fortlöpande dialog med relevanta branschorganisationer och andra aktörer. Försvarets materielverk ska löpande identifiera möjliga områden för kommande projektförslag för Europeiska försvarsfondens innevarande programperiod, samt identifiera vilka förslag som bör förordas respektive år. Arbetet ska ske i samverkan med Försvarsmakten och med Totalförsvarets forskningsinstitut och dialog föras med universitet och högskolor, näringsliv samt övriga berörda myndigheter. Försvarets materielverk ska kunna redovisa förslagen till Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) inför möten i fondens programkommitté. Försvarets materielverk ska fortsätta att utveckla arbetet med det nationella koordineringskontoret för Europeiska försvarsfonden. <i>Pesco:</i> Försvarets materielverk ska bistå Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) i arbetet med det permanenta strukturerade samarbetet (Pesco). Försvarets materielverk ska delta, följa upp och hålla sig informerad om Pesco samt genomföra projekt inom Pesco enligt bilaga 4. Återrportering Försvarets materielverk ska redovisa resultat och utfall av arbetet med Europeiska försvarsindustriprogrammet och Europeiska försvarsfonden. Försvarets materielverk ska redovisa hur myndighetens arbete och deltagande i Pesco fortskrider.	Redovisas i huvuddokument under Internationellt materielsamarbete och exportstödande verksamhet.
Forskning och utveckling Försvarets materielverk ska redovisa hur resultaten av beställd forskning och utveckling används i verksamheten och hur forskningsresurser nyttjats i övrigt. Av redovisningen ska det framgå vilken forskning och utveckling som beställts av Försvarsmakten respektive av Försvarets materielverk.	Redovisas i huvuddokumentet under avsnitt Forskning och utveckling.
Miljökrav i upphandlande verksamhet Försvarets materielverk ska redovisa antalet upphandlingar, och den ekonomiska omfattningen, där miljöhänsyn tagits genom tillämpning av	Redovisas i huvuddokumentet under avsnitt Miljö- och hållbarhetsarbete samt Miljökrav i upphandling

Sökregister återrporteringskrav	ÅR
miljökriterier eller på annat sätt. Av redovisningen ska också framgå det totala antalet upphandlingar och deras ekonomiska omfattning. Försvarets materielverk ska redovisa ett exempel på hur myndigheten har minskat klimatpåverkan inom ramen för en upphandling som avslutats under 2022. Redovisningen ska innehålla en jämförelse mellan upphandlingens klimatpåverkan utan respektive med de klimathänsyn som myndigheten tagit samt en beskrivning av dessa hänsyn.	
Pågående uppdrag om ekonomisk rapportering och resultatredovisning Försvarets materielverk ska enligt regeringens beslut (Fö nr 10) den 17 december om regleringsbrev 2021 löpande redovisa uppdrag om ekonomisk rapportering och resultatredovisning samt lämna en skriftlig redovisning till Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) senast den 15 oktober 2022.	Redovisas i huvuddokumentet under avsnitt Planering och utvecklade metoder för materielinvesteringar